

Centraal Bureau voor de Statistiek
Divisie Sociale en Ruimtelijke Statistieken

SCP Culturele Veranderingen 2010

Onderzoeksdocumentatie

Uitgevoerd in samenwerking met SCP

Auteur(s):

*Jos Beckers (SAH)
Sabine Fouwels (SAH)
Kees van Berkel (DDV)
Björn Janssen (DDV)
Madelon Cremers (DDV)*

Heerlen, 29 augustus 2011

Referenties:

- Onderzoeksdesign onderzoek Culturele Veranderingen in Nederland en SCP Leefsituatie Index 2010
- Steekproefontwerp Culturele Veranderingen in Nederland 2010
- Vragenlijst Culturele Veranderingen in Nederland 2010
- Weging Culturele Veranderingen 2010
- Goris, G. (april 2010), *Voorstel strategie verhuizingen versie 1.0.p4*, CBS, Heerlen

Trefwoorden: design, steekproef, veldwerk, respons, verwerking, weging

Colofon

In deze rapportage treft u de onderzoeksdocumentatie aan van het SCP-onderzoek Culturele Veranderingen in Nederland 2010 die in samenwerking tussen het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) in september 2010 tot en met maart 2011 is verricht. Het onderzoek is uitgevoerd door het CBS.

Nadere informatie over de onderzoeksdocumentatie kunt u verkrijgen bij de heer J.L.G. Beckers. Hij is telefonisch te bereiken onder telefoonnummer 045 - 5707259, of via e-mail (jbcbs@cbs.nl).

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	5
2.	Culturele Veranderingen in Nederland 2010	5
2.1.	Doel van het onderzoek	5
2.2.	De geschiedenis van het onderzoek	5
2.3.	De onderzoeksopzet	6
2.3.1.	Veldwerk	8
2.3.2.	[Onder][Over]sampling	8
2.4.	De organisatie	9
2.4.1.	De samenwerkingspartners	9
2.4.2.	De kwaliteitsbewaking	9
2.4.3.	De vragenlijstontwikkeling	10
2.4.4.	De routingcontrole	10
2.4.5.	De steekproeftrekking	11
2.4.6.	Het veldwerk	12
2.4.7.	Dataprocessing	12
2.4.8.	Communicatie	12
2.4.9.	Analysebestand(en)	12
3.	Vragenlijst, routingcontrole en steekproef	13
3.1.	Vragenlijst	13
3.1.1.	Inleiding	13
3.1.2.	Inhoud op hoofdlijnen	13
3.2.	Routingcontrole	14
3.3.	Steekproef	14
3.3.1.	Inleiding	14
3.3.2.	Steekproefdesign	14
3.3.3.	Steekproefontwerp	15
3.3.4.	Steekproeftrekking	17
3.3.5.	Steekproefbewerking	17
4.	Veldwerk	18
4.1.	Inleiding	18
4.2.	De opzet van het veldwerk	18
4.3.	De voorbereiding van het veldwerk	19
4.4.	De uitvoering van het veldwerk	19
4.5.	Evaluatie van het veldwerk	20
5.	Dataprocessing	20
5.1.	Inleiding	20
5.2.	Voorbewerken: Van enquêteedata naar waarneemdata	21
5.2.1.	Controleren enquêteedata: range en routing controle	21
5.2.2.	Uniformeren	22
5.2.3.	Samenvoegen waarneemdatabestanden	22
5.3.	Koppelen, afleiden en gaafmaken	23

**Centraal Bureau voor de Statistiek
Divisie Sociale en Ruimtelijke Statistieken**

5.3.1.	Transformeren	23
5.3.2.	Verrinnen.....	23
5.3.3.	Verrijken met data codeerlijsten	24
5.3.4.	Verrijken met steekproefdata	24
5.3.5.	Verrijken met registerdata.....	25
5.3.6.	Verrijken met typeringen	26
5.3.7.	Afbakenen statistische respons.....	26
5.3.8.	Gaafmaken (micro)	26
5.3.9.	Imputeren	27
5.3.10.	Afleiden.....	28
5.3.11.	Gaafmaken, imputeren en afleiden: samenhang	28
5.3.12.	Maken Polupatietotalen.....	29
5.3.13.	Wegen.....	29
5.4.	Publiecerbaar maken	30
5.4.1.	Maken micro output	30
5.4.2.	Statistisch beveiligen microdata.....	30
5.4.3.	Statistisch beveiligen standaardtabellen.....	31
5.5.	Beschikbaar stellen.....	31
5.5.1.	Leveren microbestanden	31
5.5.2.	Leveren standaardtabellen.....	31
5.6.	CV-specifiek.....	31
6.	Weging en ophoging	31
6.1.	Inleiding	31
6.2.	Weegschema.....	32
7.	Trendbreuk	33
8.	Plausibiliteit.....	33
9.	Valkuilen	33

Bijlage 1: Instructie voor het benaderen van respondenten aan huis door interviewers van het CBS (april 2004)

Bijlage 2: Vragenlijst Culturele Veranderingen 2010

1. Inleiding

Het onderzoek Culturele Veranderingen in Nederland (CV) is een 2-jaarlijks onderzoek dat in 2010 in een samenwerkingsproject wordt uitgevoerd door het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Doel van het onderzoek CV is vaststellen welke opvattingen "de Nederlander" heeft over samenleving en cultuur en hoe deze in de loop van de tijd zijn veranderd. Het onderzoek is sinds 1975 bijna jaarlijks en vanaf 2000 tweejaarlijks uitgevoerd. Voor het onderzoek worden personen van 16 jaar en ouder in particuliere huishoudens ondervraagd.

Het onderzoek ligt aan de basis van veel onderzoek uit het werkprogramma van het SCP. Door het CBS zullen de data vooral worden gebruikt ten behoeve van het speerpunt Sociale Samenhang.

Deze onderzoeksdocumentatie beschrijft het gehele proces van voorbereiding tot en met de oplevering van microdatabestanden aan de onderzoekspartners.

2. Culturele Veranderingen in Nederland 2010

2.1. Doel van het onderzoek

In deze paragraaf wordt het onderzoeksdesign van het onderzoek Culturele Veranderingen in Nederland (CV) 2010 beschreven. Het betreft een 2-jaarlijks onderzoek dat in 2010 in een samenwerkingsproject wordt uitgevoerd door het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Doel van het onderzoek CV is vaststellen welke opvattingen "de Nederlander" heeft over samenleving en cultuur en hoe deze in de loop der tijd zijn veranderd. Het onderzoek ligt aan de basis van veel onderzoek uit het werkprogramma van het SCP. Door het CBS zullen de data vooral worden gebruikt ten behoeve van het speerpunt Sociale Samenhang.

Doelpopulatie zijn alle Nederlands sprekende personen die 16 jaar of ouder zijn, die in Nederland wonen, en die deel uitmaken van particuliere huishoudens. Voor het onderzoek CV wordt de institutionele bevolking, dat zijn personen in inrichtingen, instellingen of tehuizen, niet geënquéteerd.

Zowel CBS als SCP zullen publiceren over de resultaten van het onderzoek. Het CBS zal op termijn de voornaamste gegevens beschikbaar stellen via Statline. De microdata van het bestand zal voor onderzoeksdoeleinden beschikbaar worden gesteld via DANS en het Centrum voor Beleidsstatistiek.

Gebruikers van de gegevens zijn de planbureaus, ministeries, universiteiten en onderzoeksinstellingen.

2.2. De geschiedenis van het onderzoek

Het doel van CV is vast te stellen wat de opvattingen van de bevolking zijn over samenleving en cultuur en hoe deze in de loop der tijd zijn veranderd. CV is gestart in 1975, jaarlijks herhaald vanaf 1978 met uitzondering van 1982, 1984 en 1990, en vanaf 2000 tweejaarlijks herhaald. CV2010 is het zesentwintigste onderzoek in de reeks, en is door het CBS uitgevoerd op verzoek van en in samenwerking met het SCP.

2.3. De onderzoeksopzet

De randvoorwaarden die door SCP en CBS worden gesteld aan de uitvoering van het CV-onderzoek zijn uitgangspunt geweest voor het ontwerp van een design en de bijbehorende benaderingsstrategie (paragraaf 2.3.1). Van het voorgestelde design is een planning gemaakt van de voorbereiding en de uitvoering (staat 1).

Bij het ontwerp van het design is uitgegaan van de volgende randvoorwaarden, die zijn afgeleid op basis van de overeenkomst tussen CBS en SCP en de standaard CBS-werkwijzen:

1. CV wordt uitgevoerd van september 2010 tot en met februari 2011.
2. CV wordt face-to-face uitgevoerd. Aan respondenten van CV van 18 jaar of ouder wordt gevraagd of ze bereid zijn om een schriftelijke vragenlijst voor het onderzoek SCP Leefsituatie Index (SLI) in te vullen.
3. De doelpopulatie van CV bestaat uit alle Nederlands sprekende personen die 16 jaar of ouder zijn, die in Nederland wonen, en die deel uitmaken van particuliere huishoudens. Voor CV wordt de institutionele bevolking, dat zijn personen in inrichtingen, instellingen of tehuizen, niet geënquéteerd.
4. Het minimum responspercentage voor de face-to-face benadering van CV is 59% berekend op de uitgezette steekproef exclusief de kaderfouten, te weten: taalbarrière, persoon is overleden, persoon is verhuisd naar buitenland, persoon behoort tot de institutionele bevolking of persoon is onbekend op adres. Er worden ten minste 2.000 responden gerealiseerd op de schriftelijke vragenlijst voor SLI.
5. SCP en CBS stellen in overleg de inhoud van de vragenlijsten en de vraagformuleringen vast. Hierbij wordt zo veel mogelijk rekening gehouden met de eerder door het SCP gebruikte vraagformuleringen.
6. De gemiddelde duur van de face-to-face vragenlijst voor CV bedraagt maximaal 50 minuten.
7. Bij CV wordt een split-half design toegepast waarin twee versies van de vragenlijst worden ingezet.
8. De interviewers worden mondeling geïnstrueerd en ontvangen een handleiding. SCP wordt betrokken bij de opzet en uitvoering van de instructie van de interviewers.
9. Aan iedere te benaderen persoon wordt vóór de eerste face-to-face benadering een aanschrijfbrief verstuurd met daarin het verzoek om deel te nemen aan het onderzoek. De aanschrijfbrief wordt door het CBS en SCP in overleg opgesteld. Aan respondenten wordt medegedeeld dat het om een gezamenlijk onderzoek van CBS en SCP gaat, en dat de gegevens voor publicaties van zowel SCP als CBS worden gebruikt.
10. In het steekproefontwerp wordt een clusteromvang toegepast zodanig dat het clustereffect op belangrijke uitkomsten van CV acceptabel is en dat interviewers voldoende steekproefelementen toegewezen krijgen. De clusteromvang wordt in overleg met SCP vastgesteld.
11. De databestanden voor CV worden uiterlijk 1 juni 2011 door het CBS opgeleverd.
12. SCP ontvangt maandelijks een standaard voortgangsoverzicht met daarin de veldwerkresultaten per maand en totaal. Bij tegenvallende veldwerkresultaten wordt met SCP samen naar eventuele herstelmaatregelen gezocht.

Voor de vragenlijst van CV 2010 zal de vragenlijst van CV 2008 als uitgangspunt worden genomen. In 2008 heeft het SCP met het CBS afgesproken om de vragenlijst voor CV 2010 te herzien. Naar wens van het SCP zal, om het risico op trendbreuken te verkleinen, deze revisie zich voor 2010 beperken tot het herzien van een aantal vraagteksten en antwoordcategorieën. Om een gemiddelde vragenlijstduur van maximaal 50 minuten te realiseren zijn uit de vragenlijst voor CV 2008 een aantal vragen verwijderd (onder andere over onderwijs en vrijheid van meningsuiting). Er zijn echter ook een aantal nieuwe vragen toegevoegd (onder andere over geloof, het verlenen van hulp, abortus en zelfdoding).

Centraal Bureau voor de Statistiek Divisie Sociale en Ruimtelijke Statistieken

---

Om de effecten van de wijzigingen in de vraagteksten en antwoordcategorieën te kunnen monitoren zal voor CV 2010 een split-half design worden toegepast. Dit betekent dat er twee varianten van de elektronische vragenlijst zullen worden ontwikkeld: één variant met de oude vraagteksten en één variant met de gewijzigde vraagteksten. Het gevolg van de wijzigingen in de antwoordcategorieën is dat er ook twee varianten van boekjes met antwoordkaarten zullen worden ontwikkeld. Deze boekjes zullen elk een andere kleur krijgen zodat het onderscheid duidelijk zichtbaar is. In het begin van de vragenlijst zal worden vermeld welke kleur boekje de interviewer moet gebruiken.

Nieuw aan de CV 2010 vragenlijst is dat aan het eind van de vragenlijst geworven zal worden voor de SCP Leefsituatie Index (SLI) vragenlijst. Deze werving is vergelijkbaar met andere CBS onderzoeken.

De vragenlijst voor CV 2010 bestaat uit de volgende onderdelen:

- achtergrondvragen
- eigen leven, welvaart en sociale zekerheid
- geloof
- vertrouwen en samenleving
- politiek en democratie
- misdaad
- verlenen van hulp en morele kwesties
- positie van de vrouw
- positie van allochtonen
- werving SLI
- indruk vraaggesprek

In CBS-onderzoeken worden de vragen naar inkomensgegevens niet in de vragenlijst opgenomen, omdat deze gegevens uit registraties van de Belastingdienst kunnen worden gehaald. De inkomensgegevens die worden verkregen van de Belastingdienst worden binnen het CBS opgeslagen in het Inkomens Productie Systeem (IPS). In het onderzoek CV worden alléén de achtergrondkenmerken (onder andere onderwijs, betaald werk, beroep en bedrijf) van de onderzoekspersoon vastgesteld. Indien de steekproefgegevens van slechts één persoon uit het huishouden beschikbaar zijn kan op basis van het sofi-nummer van deze persoon een zogenaamd kernsofi-nummer voor het bijbehorende huishouden worden verkregen. Op basis van dit kernsofi-nummer kunnen de sofi-nummers van de overige leden van het huishouden worden bepaald. De huishoudsamenstelling wordt bepaald op basis van de belastingaangifte en heeft betrekking op de situatie zoals die was ultimo het jaar waar de aangifte betrekking op heeft. In het IPS zijn de belastinggegevens tot en met 2008 verwerkt. Dit betekent dat de huishoudsamenstelling en de bijbehorende inkomensgegevens betrekking hebben op de situatie zoals die eind 2008 was. Deze huishoudsamenstelling kan afwijken van de huishoudsamenstelling zoals die geldt op de enquête datum.

Uitgaande van de start van het onderzoek CV in september 2010 en een dataverzamelingsperiode van zes maanden ziet de planning er op hoofdlijnen uit zoals vermeld in staat 1.

Staat 1: Planning op hoofdlijnen, exclusief dataverzameling en data-entry

	Sector	Start	Eind
Onderzoeksdesign	PDV	19-05-2010	28-05-2010
Steekproefdesign	PDV	01-06-2010	30-06-2010
Vragenlijst: ontwikkeling	PDV	01-04-2010	31-05-2010
Vragenlijst: bouw	PDV	01-06-2010	30-06-2010
Vragenlijst: test	PDV	01-07-2010	13-08-2010
Ontwikkelen instructie incl. drukken handleiding	PDV	01-06-2010	31-07-2010
Uitvoering instructie	PDV	01-08-2010	31-08-2010
Aanschrijfbrief	PDV	01-07-2010	01-08-2010
Aanleveren vragenlijst aan E-services	PDV	16-08-2010	-
Veldwerk	PDV	01-09-2010	28-02-2011
Weging	PDV / DMH	01-04-2011	31-05-2011
Verwerking	SAH	01-09-2010	31-05-2011

2.3.1. Veldwerk

Alle steekproefpersonen worden aan-huis benaderd (face-to-face). De benaderingsstrategie die daarbij wordt toegepast heeft zich in de praktijk bewezen en is opgenomen in bijlage 1. Toegepast op het onderzoek CV ziet deze benaderingsstrategie er in grote lijnen als volgt uit:

- De adressen in een maandportie ontvangen voorafgaand aan het eerste bezoek een zogenoemde aanschrijfbrief waarin het bezoek van de interviewer wordt aangekondigd en het doel van het onderzoek wordt toegelicht.
- In een maandportie worden alle steekproefadressen in de eerste helft van de betreffende maand ten minste één keer bezocht. Wordt de beoogde respondent thuis getroffen dan probeert de interviewer een afspraak te maken voor een interview zodanig dat een spreiding van de responsen in de tijd wordt bereikt.
- Bij de eerste drie vergeefse bezoeken wordt een kaartje achtergelaten. Vanaf het derde bezoek probeert de interviewer telefonisch contact te leggen met de beoogde respondent om een afspraak te maken voor een interview. De interviewer blijft ondertussen het adres bezoeken.
- Een adres kan uitsluitend worden afgeboekt met als eindresultaat 'geen contact' na zes vergeefse bezoeken, die gelijkmataig zijn gespreid over de gehele veldwerkperiode van een maand.

Alle interviewers zijn specifiek getraind in medewerking verkrijgen van respondenten. Ten behoeve van het onderzoek CV zullen alle interviewers, die worden ingezet, een schriftelijke instructie ontvangen.

De doelpopulatie van het onderzoek CV bestaat uit Nederlands sprekende personen die 16 jaar of ouder zijn op de eerste dag van de enquêtemaand, die in Nederland wonen, en die deel uitmaken van particuliere huishoudens. Voor het onderzoek CV wordt de institutionele bevolking, dat zijn personen in inrichtingen, instellingen of tehuizen, niet geënquéteerd.

2.3.2. [Onder][Over]sampling

In het onderzoeksdesign zijn geen groepen opgenomen die in aanmerking komen voor onder- c.q. oversampling.

2.4. De organisatie

Opdrachtgever is een samenwerkingsverband tussen SCP en CBS. Zoals eerder vermeld wordt het onderzoek uitgevoerd door het CBS. Bij de voorbereiding van het onderzoek is intensief contact geweest tussen CBS en SCP over onder andere het onderzoeksdesign, de steekproef en de vragenlijst. De divisie Dataverzameling van het CBS en medewerkers van sectoren SOO en SAH van de divisie Sociale en Ruimtelijke Statistieken zijn betrokken bij het onderzoek.

2.4.1. De samenwerkingspartners

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) heeft tot taak het verzamelen en bewerken van gegevens met als doel het publiceren van statistieken ten behoeve van praktijk, beleid en wetenschap. Naast de verantwoordelijkheid voor de nationale (officiële) statistieken is het CBS ook belast met de productie van Europese (communautaire) statistieken.

De informatie die het CBS publiceert, omvat vele maatschappelijke aspecten, van macro-economische indicatoren als economische groei en consumentenprijzen, tot de inkomenssituatie van personen en huishoudens. Het onderzoeksprogramma (meerjarenprogramma en werkprogramma) van het CBS wordt vastgesteld door de Centrale Commissie voor set Statistiek (CCS). Dit is een onafhankelijke commissie die waakt over de onafhankelijkheid, onpartijdigheid, relevantie, kwaliteit en continuïteit van het statistische programma. De DG is onafhankelijk als het gaat om de keuze van onderzoeksmethoden en de beslissing om uitkomsten te publiceren.

Het CBS wil tot een maximale vermindering van de administratieve lasten voor bedrijfsleven en burger komen. Hiertoe worden zoveel mogelijk bestaande administratieve bestanden van de overheid en buiten de overheid (maar wel gefinancierd met publieke middelen) gebruikt. De gegevens uit deze bestanden worden kosteloos aan het CBS verstrekt. Voor zover bestaande registraties niet toereikend zijn, houdt het CBS ter aanvulling jaarlijks enquêtes onder bedrijven en burgers. Bedrijven kunnen onder bepaalde voorwaarden verplicht worden gegevens aan het CBS te verstrekken. Die verplichting kan het CBS zelf kracht bijzetten met bestuurlijke boete en lastgeving onder dwangsom. Het CBS op zijn beurt is verplicht tot geheimhouding van de individuele gegevens.

Het Sociaal en Cultureel Planbureau is een interdepartementaal, wetenschappelijk instituut, opgericht bij Koninklijk Besluit op 30 maart 1973. Op 1 januari 1974 ging het bureau van start.

Het SCP verricht zelfstandig onderzoek en rapporteert - gevraagd en ongevraagd - aan de regering, de Eerste en Tweede Kamer, ministeries en andere maatschappelijke en overheidsorganisaties.

Daarnaast zijn de onderzoeksresultaten bestemd voor het professionele en bestuurlijke kader in de quartaire sector, voor de wetenschap, én voor de individuele burger. SCP-rapporten zijn verkrijgbaar in boekvorm en kunnen gratis gedownload worden op de website.

Debat Met artikelen, lezingen, congresbijdragen en interviews leveren de medewerkers van het SCP bijdragen aan het publieke en wetenschappelijke debat.

Elk jaar stelt het SCP een nieuw werkprogramma samen. De indeling van het werkprogramma correspondeert in grote lijnen met de aandachtsgebieden van het beleid, vaak ingedeeld per onderzoeksgebied. Daarnaast zijn er steeds terugkerende projecten, die meerdere onderzoeksterreinen beslaan. Dit zijn bijvoorbeeld het "Sociaal en Cultureel Rapport" en de "Sociale Staat van Nederland".

2.4.2. De kwaliteitsbewaking

Tijdens de uitvoering van het onderzoek wordt de monitoring van het veldwerk uitgevoerd door de medewerkers van divisie Dataverzameling. De steekproef en de verwerking van de verzamelde microdata wordt getoetst aan de interne CBS-regels. De kwaliteit van weging tenslotte wordt geanalyseerd door non-respons onderzoek en door de gewogen schattingen van de belangrijkste uitkomsten te confronteren met gegevens van in- en extern verzamelde uitkomsten uit onderzoek en registers.

2.4.3. De vragenlijstontwikkeling

Voor de vragenlijst van CV 2010 is de vragenlijst van CV 2008 als uitgangspunt genomen. In 2008 heeft het SCP met het CBS afgesproken om de vragenlijst voor CV 2010 te herzien. Naar wens van het SCP is, om het risico op trendbreuken te verkleinen, deze revisie voor 2010 beperkt tot het herzien van een aantal vraagteksten en antwoordcategorieën. Om een gemiddelde vragenlijstduur van maximaal 50 minuten te realiseren zijn uit de vragenlijst voor CV 2008 een aantal vragen verwijderd (onder andere over onderwijs en vrijheid van meningsuiting). Er zijn echter ook een aantal nieuwe vragen toegevoegd (onder andere over geloof, het verlenen van hulp, abortus en zelfdoding).

Om de effecten van de wijzigingen in de vraagteksten en antwoordcategorieën te kunnen monitoren is voor CV 2010 een split-half design toegepast. Dit betekent dat er twee varianten van de elektronische vragenlijst zijn ontwikkeld: één variant met de oude vraagteksten en één variant met de gewijzigde vraagteksten. Het gevolg van de wijzigingen in de antwoordcategorieën is dat er ook twee varianten van boekjes met antwoordkaarten ontwikkeld zijn. Deze boekjes hebben elk een andere kleur zodat het onderscheid duidelijk zichtbaar is. In het begin van de vragenlijst wordt vermeld welke kleur boekje de interviewer moet gebruiken.

Nieuw aan de CV 2010 vragenlijst is dat aan het eind van de vragenlijst geworven wordt voor de SCP Leefsituatie Index (SLI) vragenlijst. Deze werving is vergelijkbaar met andere CBS onderzoeken.

De vragenlijst voor CV 2010 bestaat uit de volgende onderdelen:

- achtergrondvragen
- eigen leven, welvaart en sociale zekerheid
- geloof
- vertrouwen en samenleving
- politiek en democratie
- misdaad
- verlenen van hulp en morele kwesties
- positie van de vrouw
- positie van allochtonen
- werving SLI
- indruk vraaggesprek

In CBS-onderzoeken worden de vragen naar inkomensgegevens niet in de vragenlijst opgenomen, omdat deze gegevens uit registraties van de Belastingdienst kunnen worden gehaald. De inkomensgegevens die worden verkregen van de Belastingdienst worden binnen het CBS opgeslagen in het Inkomens Productie Systeem (IPS). In het onderzoek CV worden alléén de achtergrondkenmerken (onder andere onderwijs, betaald werk, beroep en bedrijf) van de onderzoekspersoon vastgesteld. Indien de steekproefgegevens van slechts één persoon uit het huishouden beschikbaar zijn kan op basis van het sofi-nummer van deze persoon een zogenaamd kernsofi-nummer voor het bijbehorende huishouden worden verkregen. Op basis van dit kernsofi-nummer kunnen de sofi-nummers van de overige leden van het huishouden worden bepaald. De huishoudsamenstelling wordt bepaald op basis van de belastingaangifte en heeft betrekking op de situatie zoals die was ultimo het jaar waar de aangifte betrekking op heeft. In het IPS zijn de belastinggegevens tot en met 2008 verwerkt. Dit betekent dat de huishoudsamenstelling en de bijbehorende inkomensgegevens betrekking hebben op de situatie zoals die eind 2008 was. Deze huishoudsamenstelling kan afwijken van de huishoudsamenstelling zoals die geldt op de enquête datum.

2.4.4. De routingcontrole

Respondenten beantwoorden alleen die vragen van de vragenlijst die in hun situatie relevant zijn. Bijvoorbeeld krijgen respondenten die hebben aangegeven niet werkzaam te zijn geen vragen over hun

Centraal Bureau voor de Statistiek Divisie Sociale en Ruimtelijke Statistieken

actuele werkkring. Wanneer het onderzoek wordt uitgevoerd met behulp van een elektronische CBS-vragenlijst, waarvan de routing standaard is afgetest, is een uitgebreide routingtest op de aldus verkregen data niet noodzakelijk.

2.4.5. De steekproeftrekking

Voor het onderzoek Culturele Veranderingen (CV) 2010 zijn personensteekproeven getrokken uit de steekproefkaders die het CBS in 2010 en 2011 heeft gebruikt voor steekproeven met de persoon als trekkings-eenheid. De doelpopulatie van CV bestaat uit personen van 16 jaar of ouder die in Nederland wonen en deel uitmaken van particuliere huishoudens. Voor CV 2010 is een tweetrapssteekproefontwerp toegepast. De eerste trap is een gestratificeerde steekproef van gemeenten. Hierbij is gestratificeerd naar coropgebied $\times$ interviewerregio en de gemeenten zijn getrokken met kansen evenredig aan de omvang. De tweede trap is een random steekproef van personen in de geselecteerde gemeenten, met omvangen zoals vastgesteld in de eerste trap. De steekproef is zelfwegend, dat wil zeggen dat elke persoon dezelfde insluitkans heeft. In de waarneemperiode september 2010 tot en met maart 2011 zijn 5252 steekproefpersonen door face-to-face interviewers benaderd. Er hebben 2.936 personen aan het onderzoek meegedaan.

Maandelijks wordt een gestratificeerde tweetrapssteekproef van personen getrokken uit de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). Hierbij wordt gestratificeerd naar corop gekruist met interviewerregio. In de eerste trap worden gemeenten geselecteerd met kansen evenredig aan de inwoneraantallen. In de tweede trap wordt uit de geselecteerde gemeenten een vooraf bepaald aantal personen van 16 jaar of ouder, de zogenoemde clusteromvang, getrokken. De clusteromvang wordt in overleg met SCP vastgesteld.

Onder de aannames dat 59% van de uitgezette steekproef verminderd met de kaderfouten respondeert voor CV, dat 5% kaderfouten worden geconstateerd, dat 97% van de CV-respondenten tot de doelpopulatie van SLI behoort, dat 95% van de CV-respondenten die voor SLI in aanmerking komen bereid is om een schriftelijke vragenlijst in te vullen en dat 80% van die personen de schriftelijke vragenlijst daadwerkelijk invult en retourneert bedraagt de steekproefomvang voor CV $2.000 / (0,59 \times (1 - 0,05) \times 0,97 \times 0,95 \times 0,80) = 4.840$ personen. De uit te zetten steekproef moet aan-huis worden benaderd voor CV van september 2010 tot en met februari 2011. Daarbij zorgt het CBS standaard voor een gelijkmatige spreiding van de responsen in ruimte en tijd. Dit betekent dat de uit te zetten steekproef gelijkmatig wordt verdeeld over de zes beschikbare maanden. Per maand worden 808 personen voor CV benaderd.

Voor het split-half design wordt maandelijks de steekproef van 808 personen random verdeeld in twee deelsteekproeven van elk 404 personen. Er zijn twee verschillende CV-vragenlijsten. Steekproefpersonen uit de eerste deelsteekproef worden benaderd met de ene vragenlijst, steekproefpersonen uit de tweede deelsteekproef met de andere.

De steekproeftrekking wordt verzorgd door sector SOO. Het bewerken en uitzetten van de steekproef gebeurt door medewerkers van divisie Dataverzameling.

Hoewel steekproeven zo kort mogelijk voor aanvang van de waarneemperiode worden getrokken is niet te voorkomen dat het adres in de GBA niet juist blijkt te zijn omdat de steekproefpersoon is verhuisd. Wordt naar aanleiding van een terugontvangen brief of door de interviewer aan-huis geconstateerd dat een steekproefpersoon niet meer woonachtig is op het opgegeven adres, dan wordt dit geregistreerd. Voor steekproefpersonen van wie een verhuizing binnen Nederland is vastgesteld, worden opnieuw de NAW-gegevens opgevraagd bij de GBA. Als er een ander dan het oorspronkelijke adres wordt verkregen dan worden de betreffende steekproefpersonen vervolgens opnieuw benaderd op het nieuwe adres. Voor CV is de standaard verhuizingsstrategie gehanteerd zoals beschreven voor een enquête die 6 maanden duurt (Goris, 2010). Toegepast op CV resulteert deze strategie in herbenadering van de verhuizingen uit de capi-waarneming van september 2010 in januari 2011 en uit de capi-waarneming van oktober tot en met december 2010 in februari 2011.

2.4.6. Het veldwerk

Het veldwerk wordt uitgevoerd en gemonitord door de divisie Dataverzameling. Sector SAH van divisie Sociale en Ruimtelijke Statistieken rapporteert over de voortgang aan de onderzoekspartners. Bij afwijkingen ten opzichte van het verwachte resultaat, wordt in overleg met de onderzoekspartners besloten welke acties eventueel kunnen worden uitgevoerd om bij te sturen.

2.4.7. DataproCESSing

De Verwerking van de verzamelde microdata wordt uitgevoerd door de taakgroep Verwerking van de sector SAH. Tijdens de dataprocessing wordt de data gecontroleerd op routing en interne consistentie, worden tekstantwoorden en vragenblokken met betrekking tot onderwijs en beroep en bedrijf getypeerd. Indien nodig worden ontbrekende gegevens geïmputeerd en wordt de data verrijkt met gegevens uit administaties (SSB) of andere bronnen (bijvoorbeeld worden op basis van de postcode boven-gemeentelijke geografische indelingen toegevoegd). In de dataprocessing worden ook, indien beschikbaar, de samengestelde outputvariabelen samengesteld. Voorts worden na de acceptatie van de weging de gewichten toegevoegd. De taakgroep is ook verantwoordelijk voor de metagegevens (variabele- en valuelabels) van het op te leveren microbestand.

2.4.8. Communicatie

Voor het uitvoeren van het onderzoek wordt bij het CBS een projectgroep geformeerd waarbij de leden worden aangewezen door de verschillende deelnemende organisatieonderdelen. De projectgroep wordt aangestuurd door een projectleider. De projectleider rapporteert aan de sectorchef SAH (eindverantwoordelijk voor het onderzoek), De sectorchef SAH onderhoudt het contact met de onderzoekspartner. In voorkomende gevallen wordt beoordeeld of, wanneer en tussen wie er op uitvoeringsniveau rechtstreeks contact met de samenwerkingspartner nodig is.

2.4.9. Analysebestand(en)

Er worden voor het onderzoek verschillende analysebestanden samengesteld. Op de eerste plaats wordt er bij de taakgroep verwerking een zogenaamde masterfile samengesteld met alle voor het onderzoek beschikbare microgegevens. Vanuit de masterfile worden afzonderlijke bestanden samengesteld voor de samenwerkingspartners. Dat bestand wordt ook beschikbaar gesteld aan het Centrum voor Beleidstatistiek (CVB), dat de toegang van externe onderzoekers voor het onderzoek regelt. Bovendien wordt een statistisch beveiligd bestand via CVB geleverd aan DANS.

3. Vragenlijst, routingcontrole en steekproef

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de onderzoekswerkzaamheden die vooraf gaan aan het veldwerk.

3.1. Vragenlijst

3.1.1. Inleiding

Medio 2010 is door medewerkers van divisie Dataverzameling gewerkt aan het samenstellen van de vragenlijst. Daarbij is intensief contact geweest met de betrokken vakgroep van het SCP en met de onderzoekers bij taakgroep Analyse van SAH.

Na het vaststellen van de inhoudelijke onderwerpen en de uitwerking daarvan in vraagteksten en routing voor de verschillende respondenten, is de vragenlijst geprogrammeerd in Blaise. Het testen van de elektronische vragenlijst is middels vragenlijstprotocollen uitgevoerd door divisie Dataverzameling. Voor de teksten van de vragenlijst wordt verwezen naar bijlage 2. In de bijlage zijn steeds op de linker pagina de exacte vraagtekst en antwoordcategoriën en op de rechter pagina de blokstructuur en de routing opgenomen.

“ Het onderzoek “SCP-Culturele Veranderingen in Nederland” is hét onderzoek om ontwikkelingen in beeld te brengen over de mening van de bevolking over de Nederlandse samenleving en cultuur.

3.1.2. Inhoud op hoofdlijnen

Bij de ontwikkeling van de vragenlijst hebben de volgende aandachtspunten centraal gestaan:

- **Thema's of subthema's:** sluit het onderzoek nog voldoende aan bij actuele beleidsontwikkelingen of zijn er nieuwe thema's die toegevoegd kunnen worden en/of oude thema's die geschrapt kunnen worden?
- **Definities:** In hoeverre kan met de variabelen in het CV2010 aangesloten worden bij in het land geldende definities of kan door toevoeging van een vraag (of vragen) beter worden aangesloten?
- **Variabelen:** Zijn er vragen overbodig of zijn er specifieke vragen die nog ontbreken (ook samenhangend met de bovenstaande aandachtspunten)?
- **Antwoordcategorieën van specifieke vragen:** Zijn er gemiste kansen of verbeteringen aan te brengen in de gebruikte antwoordcategorieën?
- **Routing:** Meer algemeen is gekeken naar de vraag wie moet welk blok vragen krijgen en meer specifiek is gekeken of er specifieke vragen ten onrechte wel of niet aan bepaalde mensen zijn gesteld.

Per vragenblok is via een methode die het CBS heeft ontwikkeld de gemiddelde gespreksduur vastgesteld. Hierdoor kan berekend worden hoeveel tijd men met een vragenlijst bezig is. Eerst wordt er een aantal kernvragen gesteld waarmee kan worden vastgesteld welke blokken men zou moeten beantwoorden. Er wordt rekening gehouden met de wijze van enquêteren en verschillen tussen de verschillende vragenlijst modes. De veldwerkorganisatie kan aan de hand van deze informatie haar offerte opstellen.

De gemiddelde enquêteertijd van de reguliere (capi)vragenlijst werd op deze wijze geschat op 50 minuten. De werkelijke gemiddelde enquêteertijd tijdens de veldwerkfase is uitgekomen op 48 minuten.

3.2. Routingcontrole

De respondenten hoeven niet alle vragen in het onderzoek te beantwoorden. Voor elke vragenblok wordt gekeken of het voor de respondent relevant is. Bijvoorbeeld wordt aan respondenten die hebben aangegeven niet werkzaam te zijn geen vragen gesteld over de werkgever. Dit geeft de routing aan in de vragenlijst. Binnen een vragenblok zijn er weer deelblokken of vragen die overgeslagen kunnen worden. De routing kan uiterst complex zijn. Om de kans op fouten in de routing te minimaliseren is hiervoor een apart project gestart.

3.3. Steekproef

3.3.1. Inleiding

Voor CV 2010 is een tweetrapssteekproefontwerp toegepast. De eerste trap is een gestratificeerde steekproef van gemeenten. Hierbij is gestratificeerd naar coropgebied × interviewerregio en de gemeenten zijn getrokken met kansen evenredig aan de omvang. De tweede trap is een random steekproef van personen in de geselecteerde gemeenten, met omvangen zoals vastgesteld in de eerste trap. De steekproef is zelfwegend, dat wil zeggen dat elke persoon dezelfde insluitkans heeft. In de waarneemperiode september 2010 tot en met maart 2011 zijn 5252 steekproefpersonen door face-to-face interviewers benaderd. Er hebben 2.936 personen aan het onderzoek meegedaan.

3.3.2. Steekproefdesign

Voor CV 2010 is van september 2010 tot en met maart 2011 informatie verzameld over personen via face-to-face interviews. Bij de opzet van het onderzoek behoorde maart niet tot de waarneemperiode. Gedurende de dataverzameling bleek de respons lager dan verwacht. Om de gewenste responsomvang van minimaal 2.000 schriftelijke vragenlijsten voor SLI te bereiken, is een extra steekproef uitgezet in maart. Tevens is een gedeelte van de nonrespons van CV, zoals geen contact of geen gelegenheid tijdens de veldwerkperiode, opnieuw benaderd.

De doelpopulatie van CV bestaat uit alle personen van 16 jaar of ouder die in Nederland wonen en deel uitmaken van particuliere huishoudens. Bij personen waarvoor tijdens de dataverzameling blijkt dat zij de Nederlandse taal niet of onvoldoende spreken, worden geen interviews afgenoemt. Deze steekproefpersonen worden beschouwd als kaderfouten.

Bij het trekken van steekproeven uit de bevolking gebruikt het CBS steekproefkaders van personen en van adressen. Deze steekproefkaders worden samengesteld op basis van persoons- en adresgegevens afkomstig uit de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) waarin de gemeentelijke bevolkingsadministratie is opgenomen. Jaarlijks worden nieuwe steekproefkaders aangemaakt, die geen overlap hebben met de steekproefkaders uit voorafgaande jaren. De steekproefkaders worden voortdurend

Centraal Bureau voor de Statistiek Divisie Sociale en Ruimtelijke Statistieken

geactualiseerd met GBA-informatie over verhuizingen, geboortes en sterfte. Steekproeven waar de persoon de trekkings-eenheid is, worden getrokken uit het steekproefkader van personen. Op basis van de persoonsgegevens kan de doelpopulatie worden onderscheiden. Een alternatief voor het steekproefkader van personen is het adressensteekproefkader, dat gebruikt wordt voor steekproeven waar huishoudens worden waargenomen. Dit kader bevat ook gegevens over het aantal postale afgiftepunten afkomstig uit het Geografisch Basisregister (GBR). Meerdere afgiftepunten op een adres kan duiden op meerdere huishoudens op een adres. Hiermee wordt rekening gehouden bij het trekken van steekproeven uit dit steekproefkader.

Of een steekproefonderzoek onder de bevolking wordt opgezet als een personen-steekproef of een adressensteekproef hangt van verschillende zaken af. Belangrijke punten zijn de kosten, de nauwkeurigheid, de enquêtebelasting en wat de eenheid is waarover gerapporteerd gaat worden. Bij omvangrijke vragenlijsten die specifiek op de persoon gericht zijn, wordt doorgaans voor een personensteekproef gekozen. Bij onderzoek met kortere vragenlijsten is het vaak efficiënt van een adressensteekproef uit te gaan. Voor CV 2010 zijn personensteekproeven getrokken uit de personensteekproefkaders die het CBS heeft gebruikt voor de personensteekproeven in 2010 en 2011.

3.3.3. Steekproefontwerp

Het steekproefontwerp voor CV 2010 is een zelfwegend tweetrapssteekproef-ontwerp met gemeenten als primaire eenheden en personen als secundaire eenheden. Het steekproefontwerp in de eerste trap is van het gestratificeerde type, waarbij de gemeenten worden ingedeeld naar de kenmerken coropgebied en interviewerregio. In ieder stratum worden via een systematische steekproef gemeenten getrokken met kansen evenredig aan het aantal personen van 16 jaar of ouder per gemeente. Tevens wordt voor elke geselecteerde gemeente het aantal te trekken personen berekend. De tweede trap is een random steekproef van personen van 16 jaar of ouder in de geselecteerde gemeenten, met omvangen zoals vastgesteld in de eerste trap. Omdat voor CV maandsteekproeven worden getrokken, wordt ervoor gezorgd dat in elke maandsteekproef alle personen op de eerste dag van de betreffende maand minstens 16 jaar zijn. De belangrijkste kenmerken van het steekproefontwerp zijn in Tabel 1 weergegeven.

Tabel 1. Kenmerken steekproefontwerp, CV 2010

Type steekproef	gestratificeerde tweetrapssteekproef
Frequentie	6 perioden: sep, okt, nov, dec, jan, feb
Kenmerken 1ste trap	
Stratumindeling	interviewerregio × coropgebied
wijze van trekking	systematische steekproef met ongelijke kansen
Steekproefeenheden 1ste trap	gemeenten
Kenmerken 2de trap	
wijze van trekking	aselecte steekproef
Steekproefeenheden 2de trap	personen
Te trekken steekproefomvang	927 per periode
Uit te zetten steekproefomvang	808 per periode
Clusteromvang	6 personen per gemeente

De aantallen te trekken personen per stratum zijn evenredig met de aantallen personen van 16 jaar of ouder volgens de GBA per stratum. Het gewenst aantal te trekken personen per gemeente is vooraf bepaald en voor iedere gemeente gelijk. Deze zogenoemde clusteromvang is 6 voor CV. Voor gemeenten die met kans 1 worden geselecteerd, de zogenoemde zelfselecterende gemeenten, is het aantal te trekken personen aangepast tot het product van de steekproeffractie (quotiënt van steekproefomvang en populatieomvang) en het aantal personen van 16 jaar of ouder in de betreffende gemeente. Voor alle andere gemeenten kan het aantal te trekken personen iets afwijken van de clusteromvang. Dit komt door afrondingen.

Centraal Bureau voor de Statistiek Divisie Sociale en Ruimtelijke Statistieken

Op deze manier ontstaat een zelfwegende steekproef. Dit betekent dat de insluitkans, dat is de kans dat een persoon wordt geselecteerd, voor elke persoon hetzelfde is. Voor elke persoon is de insluitkans gelijk aan de steekproeffractie.

Volgens het onderzoeksdesign voor CV worden respondenten van CV die 18 jaar of ouder zijn geworven voor deelname aan het onderzoek SCP Leefsituatie Index (SLI) 2010. Bij deze mensen wordt een papieren vragenlijst achtergelaten. Het is de bedoeling dat minstens 2.000 personen een ingevulde SLI-vragenlijst naar het CBS terugsturen. De te trekken steekproefomvang zoals vermeld in Tabel 1 is als volgt berekend. Onder de aannames dat 59% van de uitgezette steekproef verminderd met de kaderfouten respondeert voor CV, dat 5% kaderfouten worden geconstateerd, dat 97% van de CV-respondenten tot de doelpopulatie van SLI behoort, dat 95% van de CV-respondenten die voor SLI in aanmerking komen bereid is om een schriftelijke vragenlijst in te vullen en dat 80% van die personen de schriftelijke vragenlijst daadwerkelijk invult en retourneert, moet de uit te zetten steekproefomvang voor CV minstens $2.000 / (0,59 \times (1 - 0,05) \times 0,97 \times 0,95 \times 0,80) = 4.840$ personen bedragen. De uit te zetten maandsteekproefomvang moet dus minstens $4.840/6 = 807$ personen zijn. Omdat twee typen vragenlijsten worden gebruikt, is gekozen voor een maandsteekproef van 808 personen waarvan de helft met het ene type vragenlijst wordt benaderd en de helft met het andere type. Dat gebeurt door de uit te zetten personen te sorteren op postcode, huisnummer, huisletter en huisnummertoevoeging. Aan de eerste persoon wordt at random een type vragenlijst toegekend. De personen met oneven volgnummer worden met hetzelfde type vragenlijst als de eerste persoon benaderd, de overige personen met het andere type. Het verwacht aantal respondenten voor CV is $6 \times 808 \times 0,59 \times (1 - 0,05) = 2.717$.

Bij de steekproefbewerking gaat een deel van de getrokken steekproef verloren, zie paragraaf 3.3.5. De ervaring leert dat voldoende personen voor uitzet overblijven als 1,09 keer de benodigde uit te zetten steekproefomvang wordt getrokken. Daarom zouden per maand $808 \times 1,09 = 881$ personen moeten worden getrokken. In de praktijk wordt maandelijks een grotere steekproef getrokken waarvan enkele personen in reserve worden gehouden. Deze kunnen bij tegenvallende respons, na overleg met SCP, eventueel worden uitgezet. Bij CV 2008 was de respons op de uitgezette steekproef verminderd met de kaderfouten 56%. Onder dezelfde aannames over kaderfouten, werving en respons voor SLI zou de uit te zetten steekproefomvang voor CV minstens $2.000 / (0,56 \times (1 - 0,05) \times 0,97 \times 0,95 \times 0,80) = 5.100$ personen bedragen. Dat zijn er $5.100/6 = 850$ per maand. Hiervoor moeten $850 \times 1,09 = 927$ personen per maand worden getrokken. Laatstgenoemd aantal wordt per maand getrokken, zodat naar verwachting 850 personen beschikbaar zijn voor uitzet. Uit deze personen worden at random 808 personen geselecteerd voor uitzet. Dit betekent dat per maand 42 personen in reserve worden gehouden.

Bij de gekozen clusteromvang komen 375 van 430 gemeenten in de steekproef terecht. Per maand zijn 126 gemeenten in de steekproef vertegenwoordigd, waarvan er 24 elke maand in de steekproef voorkomen.

In afgelopen jaren werd bij aan-huis onderzoeken die door CBS werden uitgevoerd, de clusteromvang c soms op twaalf gezet als compromis tussen kosten en precisie. Als c lager dan twaalf wordt genomen, dan moeten meer gemeenten worden getrokken om op dezelfde totale steekproefomvang uit te komen. Het gevolg is dat de reiskosten omhoog gaan. Bij een grote c kan er een clustereffect optreden, waardoor de foutenmarges groter worden. Dit is vooral het geval als er een samenhang bestaat tussen de antwoordpatronen van de bewoners van eenzelfde gemeente.

Om ervoor te zorgen dat elke interviewer die wordt ingezet voor CV voldoende steekproefpersonen krijgt toegewezen om goed met het onderzoek bekend raken, dat de reiskosten niet al te hoog worden en dat de nauwkeurigheid van de uitkomsten geen geweld wordt aangedaan, is voor clusteromvang zes gekozen. Deze cluster-omvang is ook gekozen voor het European Social Survey dat door CBS in september – december 2010 wordt uitgevoerd.

3.3.4. Steekproeftrekking

Voor het onderzoek Culturele Veranderingen (CV) 2010 zijn door sector SOO personensteekproeven getrokken uit de steekproefkaders die het CBS in 2010 en 2011 heeft gebruikt voor steekproeven met de persoon als trekkings-eenheid. De doelpopulatie van CV bestaat uit personen van 16 jaar of ouder die in Nederland wonen en deel uitmaken van particuliere huishoudens.

De steekproef waarvoor de dataverzameling in zekere maand wordt uitgevoerd, is ongeveer zes weken van tevoren getrokken. Dus half juli wordt de steekproef voor dataverzameling in september getrokken, half augustus wordt de steekproef voor dataverzameling in oktober getrokken, enzovoort.

Gedurende de dataverzameling bleek de respons voor SLI lager dan verwacht. Om het gewenste responsaantal van 2000 ingevulde SLI-vragenlijsten te bereiken, is voor CV in maart een extra steekproef uitgezet van 404 personen.

3.3.5. Steekproefbewerking

Aansluitend op de trekking zijn de steekproeven bewerkt. Deze bewerking begon met het verwijderen van steekproefpersonen

- die de afgelopen 12 maanden in een andere CBS-steekproef voorkwamen,
- die tot de institutionele bevolking behoren,
- op de Waddeneilanden,
- in hoogbouw binnen de postcodegebieden 1102, 1103 en 1104 van De Bijlmer,
- met onvolledige of onbekende adresinformatie.

Vervolgens zijn de overgebleven steekproefpersonen in de zogenoemde screenings-bakken geplaatst. Hierdoor worden zij de komende twaalf maanden niet benaderd voor andere CBS-onderzoeken. Daarna zijn de steekproeven at random uitgedund tot de gewenste uit te zetten omvang van 808 personen per maand, met uitzondering van maart. De personen die in de steekproef voor maart beschikbaar waren voor uitzet zijn uitgedund tot 404 personen. Tot slot zijn bij de uit te zetten steekproefpersonen telefoonnummers gezocht opdat de interviewers de benaderingsstrategie optimaal konden uitvoeren. In tabel 2 is de steekproefverantwoording opgenomen.

Tabel 2. Steekproefverantwoording per waarnemperiode, CV 2010

	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	totaal
Getrokken	926	926	926	926	926	926	926	6482
Niet beschikbaar voor uitzet	57	61	62	54	37	51	47	369
In eerdere CBS steekproef	31	31	35	41	26	30	28	222
Institutionele bevolking	15	13	0	0	0	0	0	28
Gebied buiten waarneming	0	0	9	2	0	0	7	18
Adresgegevens onjuist	11	17	18	11	11	21	12	101
Beschikbaar voor uitzet	869	865	864	872	889	875	879	6113
Uitgedund (restant)	61	57	56	64	81	67	475	861
Met telefoonnummer	45	34	38	38	52	37	361	605
Vast nummer	43	29	35	33	48	35	289	512
Mobiel nummer	2	5	3	5	4	2	72	93
Zonder telefoonnummer	16	23	18	26	29	30	114	256
Uitgezet	808	808	808	808	808	808	404	5252
Met telefoonnummer	510	528	522	538	538	485	308	3429
Vast nummer	500	491	460	479	478	444	252	3104
Mobiel nummer	10	37	62	59	60	41	56	325
Zonder telefoonnummer	298	280	286	270	270	323	96	1823

4. Veldwerk

Het veldwerk is uitgevoerd door Divisie Dataverzameling van het CBS. In dit organisatieonderdeel zijn alle uitvragen aan personen ondergebracht.

4.1. Inleiding

Het onderzoek Culturele Veranderingen in Nederland is een 2-jaarlijks onderzoek dat in opdracht van het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) door het CBS wordt uitgevoerd. Doel van het onderzoek is vast te stellen welke opvattingen ‘de Nederlander’ heeft over samenleving en cultuur en hoe deze in de loop der tijd zijn veranderd.

Het onderzoek is face-to-face uitgevoerd waarbij alleen Nederlands sprekende personen van 16 jaar of ouder, die in Nederland wonen en die deel uitmaken van particuliere huishoudens geïnterviewd worden. Personen die deel uitmaken van de institutionele bevolking, dat zijn personen in inrichtingen, instellingen of tehuizen, worden niet geïnterviewd. Het minimum responspercentage voor CV is bepaald op 59% van de uitgezette steekproef minus kaderfouten.

4.2. De opzet van het veldwerk

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de door het CBS bepaalde benaderingsstrategie (zie bijlage 1). In grote lijnen ziet deze strategie er als volgt uit:

- Alle te bezoeken personen ontvangen voorafgaand aan het eerste bezoek een zogenaamde aanschrijfbrief. Hierin wordt het bezoek van de interviewer aangekondigd en het doel van het onderzoek uitgelegd.
- Vervolgens kan de interviewer beginnen met het afleggen van bezoeken.

Centraal Bureau voor de Statistiek Divisie Sociale en Ruimtelijke Statistieken

Zoals in de inleiding hierboven al is aangegeven is het gewenste responspercentage voor dit onderzoek 59% van de uitgezette steekproef minus de kaderfouten. Onder kaderfouten wordt verstaan: personen die overleden zijn, personen die verhuisd zijn, respondent behoort tot de institutionele bevolking of de respondent is onbekend op dit adres, ook de categorie 'taalbarrière' behoort bij dit onderzoek tot de kaderfouten.

4.3. De voorbereiding van het veldwerk

Het onderzoek is in zijn geheel capi (face-to-face) uitgevoerd. Voordat de interviewer het eerste bezoek gaat afleggen ontvangt de respondent een aanschrijfbrief waarin het bezoek van de interviewer wordt aangekondigd en het doel van het onderzoek wordt uitgelegd. Zoals gezegd is de wijze van benaderen altijd face-to-face.

Respondenten waar zich een taalprobleem voordoet worden afgeboekt als 'taalbarrière'. Deze categorie wordt bij dit onderzoek in tegenstelling tot andere onderzoeken gerekend tot de kaderfouten.

4.4. De uitvoering van het veldwerk

Het onderzoek zou in eerste instantie worden uitgevoerd in de maanden september 2010 tot en met februari 2011. Uiteindelijk is besloten om nog een extra steekproef uit te zetten in de maand maart 2011 om zo het gewenste responsaantal voor SLI te halen.

Elke week worden voortgangsoverzichten gemaakt. Regiomanagers kunnen op basis hiervan bijsturen. Na afsluiting van de veldwerkperiode wordt er een responsoverzicht over de betreffende maand (zie tabel 1) opgeleverd.

Voor dit onderzoek zijn geen incentives ingezet.

Tabel 1. Respons Culturele Veranderingen 2010

Responsoverzicht CV CUM	Vrijdag 4 maart 2011							
	SEPTEMBER 2010		OKTOBER 2010		NOVEMBER 2010		DECEMBER 2010	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Uitgezette steekproef	808	56,9	808	57,7	808	55,4	808	55,7
Kaderfouten	40	5,0	38	4,7	54	6,7	32	4,0
OP overleden	0	0,0	1	0,1	4	0,5	1	0,1
OP verhuisd naar buitenland	3	0,4	2	0,2	6	0,7	2	0,2
Niemand komt in aanmerking als OP	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
OP onbekend	6	0,7	2	0,2	2	0,2	4	0,5
Instelling/tehuis	4	0,5	7	0,9	8	1,0	5	0,6
Taalbarrière	27	3,3	26	3,2	34	4,2	20	2,5
Steekproef excl. kaderfouten	768	100,0	770	100,0	754	100,0	776	100,0
Administratieve nonrespons	41	5,3	27	3,5	32	4,2	44	5,7
Onbewerkt retour	8	1,0	8	1,0	7	0,9	0	0,0
Onvolledig bewerkt retour	6	0,8	7	0,9	1	0,1	21	2,7
OP verhuisd in Nederland	27	3,5	12	1,6	24	3,2	23	3,0
Anders(bijv. laptop gestolen)	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Respons	465	60,5	473	61,4	454	60,2	462	59,5
Volledig	460	59,9	466	60,5	448	59,4	450	58,0
Partiel	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Afgebroken	5	0,7	7	0,9	6	0,8	12	1,5
Non-Respons	262	34,1	270	35,1	268	35,5	270	34,8
Weigeren	218	28,4	169	21,9	207	27,5	217	28,0
Geen contact	10	1,3	34	4,4	16	2,1	18	2,3
Geen gelegenheid tijdens veldwerkperiode	34	4,4	67	8,7	45	6,0	35	4,5

**Centraal Bureau voor de Statistiek
Divisie Sociale en Ruimtelijke Statistieken**

Tabel 1. Respons Culturele Veranderingen 2010 (vervolg)

Responsoverzicht CV CUM	Maandag 4 april 2011		Vrijdag 4 maart 2011		Maandag 4 april 2011		Totaal	
	JANUARI 2011		FEBRUARI 2011		MAART 2011			
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Uitgezette steekproef	808	53,8	808	55,4	404	56,9	5252	55,9
Kaderfouten	41	5,1	36	4,5	16	4,0	257	4,9
OP overleden	1	0,1	3	0,4	0	0,0	10	0,2
OP verhuisd naar buitenland	3	0,4	3	0,4	0	0,0	19	0,4
Niemand komt in aanmerking als OP	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
OP onbekend	6	0,7	3	0,4	2	0,5	25	0,5
Instelling/tehuis	8	1,0	8	1,0	0	0,0	40	0,8
Taalbarrière	23	2,8	19	2,4	14	3,5	163	3,1
Steekproef excl. kaderfouten	767	100,0	772	100,0	388	100,0	4995	100,0
Administratieve nonrespons	62	8,1	43	5,6	18	4,6	267	5,3
Onbewerkt retour	17	2,2	2	0,3	1	0,3	43	0,9
Onvolledig bewerkt retour	14	1,8	5	0,6	2	0,5	56	1,1
OP verhuisd in Nederland	31	4,0	36	4,7	15	3,9	168	3,4
Anders(bijv. laptop gestolen)	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Respons	448	58,4	457	59,2	233	60,1	2992	59,9
Volledig	435	56,7	448	58,0	230	59,3	2937	58,8
Partieel	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Afgebroken	13	1,7	9	1,2	3	0,8	55	1,1
Non-Respons	257	33,5	272	35,2	137	35,3	1736	34,8
Weigeren	214	27,9	198	25,6	98	25,3	1321	26,4
Geen contact	8	1,0	28	3,6	18	4,6	132	2,6
Geen gelegenheid tijdens veldwerkperiode	35	4,6	46	6,0	21	5,4	283	5,7

4.5. Evaluatie van het veldwerk

Het onderzoek is niet na afloop van het veldwerk geëvalueerd door interviewers. Wel hebben interviewers vlak voor de start van de veldwerkperiode de elektronische vragenlijst bekeken en opmerkingen gemaakt. Op basis van de feedback van de interviewers zijn nog enkele kleine tekstuele aanpassingen aan de elektronische vragenlijst gemaakt.

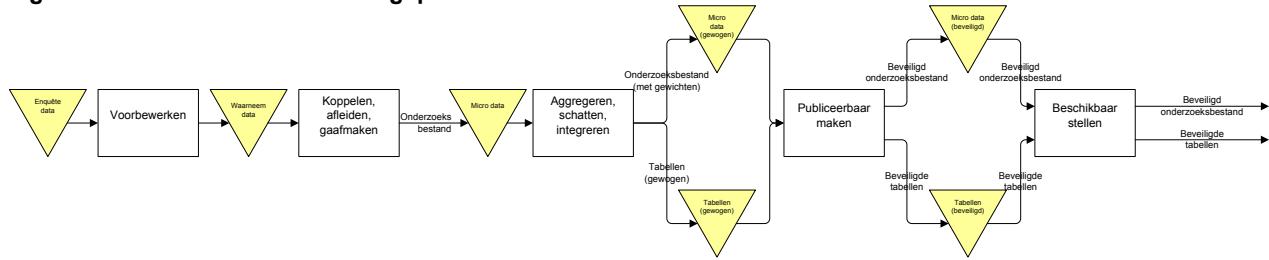
5. Dataprocessing

De term dataprocessing wordt gebruikt om de werkzaamheden samen te vatten die nodig zijn om aan de antwoorden die respondenten geven op de vragen in de vragenlijst, plausibele statistische informatie te ontnemen. De verwerking van de data is zoveel mogelijk geautomatiseerd. De dataprocessing is uitgevoerd door de taakgroep Verwerking van de sector Statistische Analyse Heerlen

5.1. Inleiding

Het onderstaande figuur 1 geeft het verwerkingsproces van de onderzoeksdata in hoofdlijnen aan. De vijf deelprocessen (weergegeven in de vierkanten blokken) worden in hierna in detail beschreven.

Figuur 1: Procesmodel Verwerkingsproces

5.2. Voorbewerken: Van enquêteedata naar waarneemdata

Voordat enquêteedata geschikt is om te verwerken zijn er een aantal activiteiten nodig als voorbewerking. Kort gezegd gaat het erom de juiste data (qua cases en variabelen) in het juiste formaat beschikbaar te maken. Dit resulteert in waarneemdata. De waarneemdata is de grondstof voor het ‘echte’ verwerken.

Binnen het subproces “Voorbewerken” kunnen de volgende processtappen worden onderkend:

5.2.1. Controleren enquêteedata: range en routing controle

Met de range- en routingcontrole wordt gekeken of het enquêtebestand voldoet aan de eisen voor de verdere verwerking van het bestand.

Het enquêtebestand wordt hier gedefinieerd als:

- alle data uit een vragenlijst;
- van een of meerdere respondenten;
- van een specifieke mode.

De range- en routingcontrole is specifiek:

- per onderzoek;
- per mode;
- per versie van de vragenlijst.

De eisen van de controles zijn overwegend gebaseerd op de definitie van de vragenlijsten zoals vastgelegd in de gecompileerde vragenlijsten en op het ontwerp van het uniforme datamodel.

Range controles zijn o.a.:

- formaat van variabele;
- variabele heeft juiste naam;
- waardebereik van variabele conform afspraak;
- dubbele sleutels.

Routing controles zijn o.a.:

- als een blok niet op de route ligt, mogen de variabelen ook geen waarde hebben;
- als een blok wel op de route ligt moeten deze in principe (tenzij veld niet verplicht) ook een waarde hebben.

5.2.2. Uniformeren

De recordstructuur van enquêteedata kan mode specifiek zijn. Dit komt omdat de vragenlijst mode specifiek is. Daarmee is ook de metadata mode specifiek.

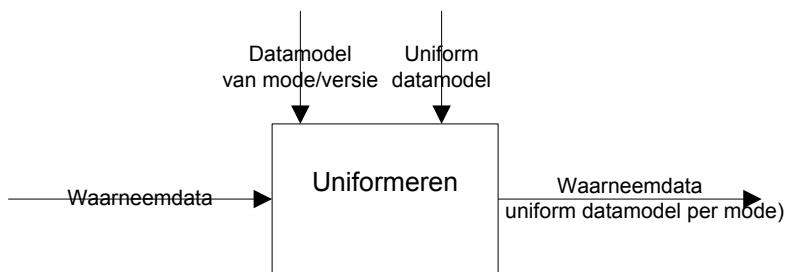
Het kan ook voorkomen dat gedurende het onderzoek er voor een mode meerdere versies van een vragenlijst worden gebruikt (eventueel ook met een verschil in variabelen). Dus ook per versie kunnen er verschillen qua recordstructuur zijn.

Doel bij uniformeren is om tot één uniforme recordstructuur te komen. De uniforme recordstructuur is onderzoeksSPECIFIEK en geldt in principe voor de duur van het hele onderzoek. Het bepalen van de uniforme recordstructuur¹ en het beschrijven van de bijbehorende metadata is een ontwerpactiviteit. Dit betekent dat de metadata van het uniforme datamodel vooraf gedefinieerd is; dus voordat het uniformeren daadwerkelijk plaats vindt. Bij het uniformeren van de data hoeft er in principe dus geen metadata meer te worden aangepast; als je de data in het uniforme model zet is de metadata automatisch correct.

Pre-conditie:

- het mode-specifieke (en vragenlijstversie specifieke) datamodel moet bekend zijn;
- het uniforme datamodel moet bekend zijn.

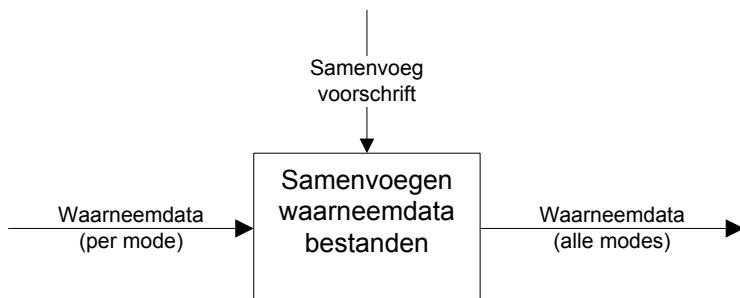
Figuur 2: Procesmodel Uniformeren

5.2.3. Samenvoegen waarneemdatabestanden

De waarneemdatabestanden van de diverse modes worden samengevoegd tot één fysiek bestand. Per case moet wel duidelijk blijven uit welke mode het record komt.

Figuur 3: Procesmodel Samenvoegen waarneemdata

¹ en trouwens ook de mode-specifieke datamodellen

5.3. Koppelen, afleiden en gaafmaken

Bij het koppelen, afleiden en gaafmaken wordt de data verrijkt met o.a. data uit de steekproef, registerdata en andere bronnen. Tevens wordt de respons afgebakend, vindt imputeren en gaafmaken plaats en worden variabelen afgeleid (inclusief coderen). Dit resulteert in een onderzoeksbestand.

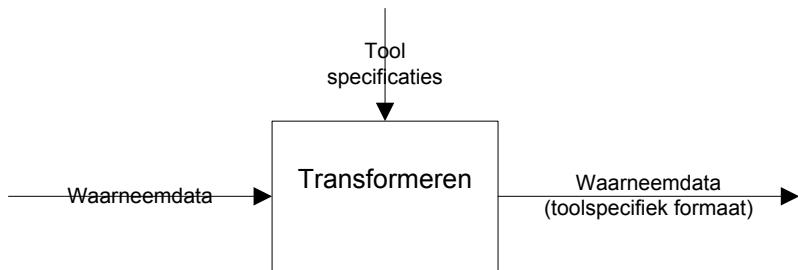
5.3.1. Transformeren

Doel van deze procesactiviteit is de waarneemdata transformeren naar een vorm die gebruikt kan worden bij de vervolg activiteiten. De waarneemdata is in een bepaald technisch formaat, in dit geval Blaise. Bij de vervolgstappen van het verwerkingsproces wordt SPSS als verwerkingsstool gebruikt. Daartoe moet het technische formaat van de data worden aangepast (van Blaise via ASCII naar SPSS).

T.b.v. SPSS is transformeren bijvoorbeeld:

- Dichotomiseren (men werkt in het onderzoeksbestand niet met meervoudige antwoorden).
- Labels aanbrengen: Op basis van de metadata uit de vragenlijst worden variabelen en value labels gegenereerd, die worden gecombineerd met dit SPSS-systeembestand. Deze labels vormen de beschrijving van de data.
- Imputatie routing: Respondenten hoeven in de vragenlijst alleen die vragen te beantwoorden die op hun situatie van toepassing zijn. Vragen die door de respondent niet beantwoord hoefden te worden, gaan als blanco naar ASCII en krijgen vervolgens in SPSS de waarde SYSMIS. Dit betekent dat het SPSS-systeem de waarden als "n.v.t." beschouwd bij de uitvoering van statistische analyses.

Figuur 4: Procesmodel Transformeren

5.3.2. Verrinnen

Binnen de verwerkingsprocessen gebeurt "het verrinnen" alleen t.b.v. het koppelen met registerdata en dus niet om met geanonimiseerde data in het verwerkingsproces te werken. Om waarneemdata te kunnen verrijken met registerdata dient de waarneemdata eerst verrind te worden. Dit betekent dat voor iedere persoon in de waarneemdata een betekenisloze identificerende variabele wordt bepaald (genaamd "RINPersoon"). Dit nummer is gebaseerd op data uit de GBA.

De te koppelen waarneemdata wordt daartoe geleverd aan CBK. Deze koppelen de data aan het Centrale Koppelbestand Personen (CKP). Sector CBK levert de verrinde data vervolgens terug aan het verwerkingsproces. Voor het leggen van een koppeling zijn het Burger Service Nummer (BSN) en/of de combinatie van geboortedatum, geslacht en adres nodig. Een geslaagde koppeling betekent in concreto

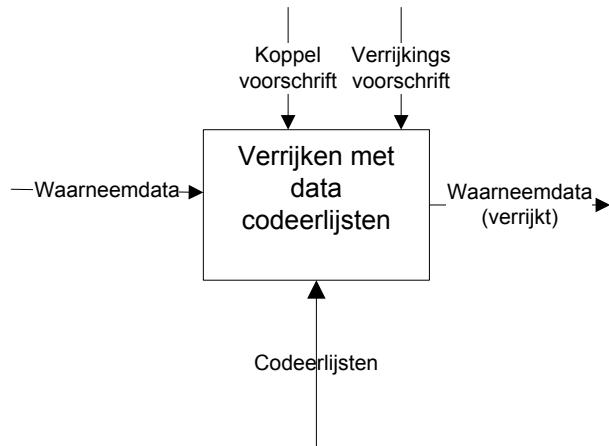
Centraal Bureau voor de Statistiek Divisie Sociale en Ruimtelijke Statistieken

dat aan het originele record RINPersoon en RINPersoonVolgNr uit het CKP worden toegevoegd. Hiermee is de desbetreffende persoon in het CKP identificeerbaar. Naast de CKP persoonidentificatie wordt nog informatie over de koppeling aan het record toegevoegd.

5.3.3. Verrijken met data codeerlijsten

De waarneemdata wordt hier gekoppeld aan verschillende codeerlijsten. Hier wordt bijvoorbeeld op basis van de viercijferige postcode de gemeentecode bepaald. Op basis van de gemeentecode worden de bovengemeentelijke regionale indelingen bepaald.

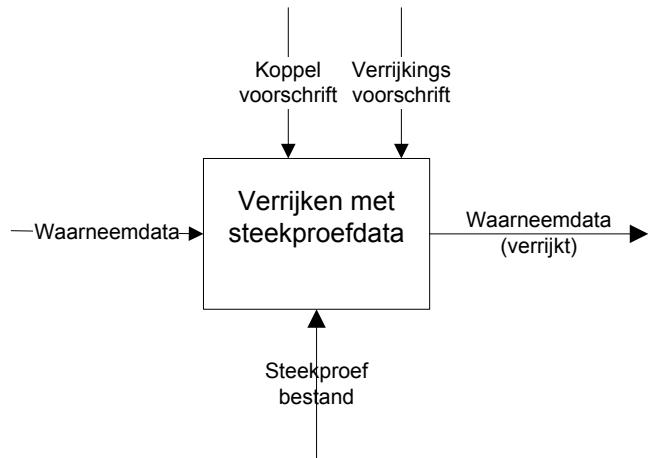
Figuur 5 : Procesmodel Verrijken met data codeerlijsten

5.3.4. Verrijken met steekproefdata

T.b.v. non-respons analyses kan de waarneemdata worden verrijkt met de complete steekproef met voor elk element de voor uittrekking van de adressensteekproef gebruikte variabelen (alle adresgegevens bijvoorbeeld), het startgewicht en een eindresultaat (bijvoorbeeld: uitgedunde GBA65plus, niet uitgezet door regiomanager, geen woonadres, leegstand, niemand thuis, taalbarrière, weigering, enzovoorts). Op deze manier kan een betere (uitgebreidere) non-respons analyse naar allerlei achtergrondkenmerken gemaakt worden. Bij het koppelen kan het voorkomen dat er een steekproefeeneheid is waarvoor (nog) geen waarneemdata is. En tevens waarneemdata waarvoor geen steekproefeeneheid is. In het laatste geval is blijkbaar een verkeerde respondent gevraagd.

Figuur 6: Procesmodel Verrijken met steekproefdata

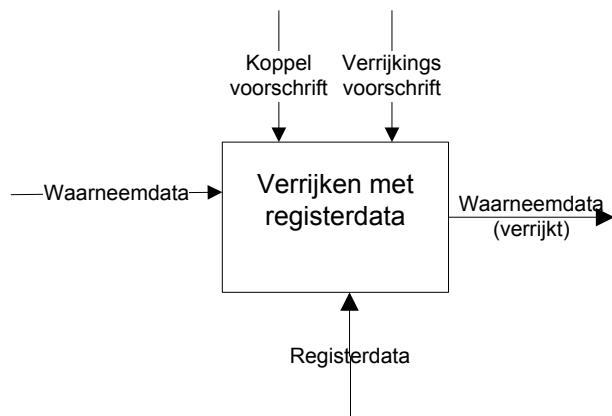
5.3.5. Verrijken met registerdata

Het koppelen met de registerdata gebeurt op basis van het RIN-nummer². Veel gebruikte registers zijn de GBA, de Polisadministratie en het UWV-Werkbedrijf.

De waarneemdata wordt uit de registers verrijkt met o.a. type huishouden, geboorteland persoon en van diens vader en moeder en afleidingen daarop (GBA), bron inkomen en hoogte inkomen (Polisadministratie), provincie, inschrijfduur (is een afleiding), werkend (UWV-Werkbedrijf).

Het verrijken gebeurt niet alleen voor de OP maar ook voor alle vastgestelde personen in het huishouden. Als er een koppeling is, wordt de waarneemdata vervolgens verrijkt met een aantal variabelen uit de registers. Als er geen koppeling is blijven de betreffende register-variabelen leeg.

Figuur 7: Procesmodel Verrijken met registerdata

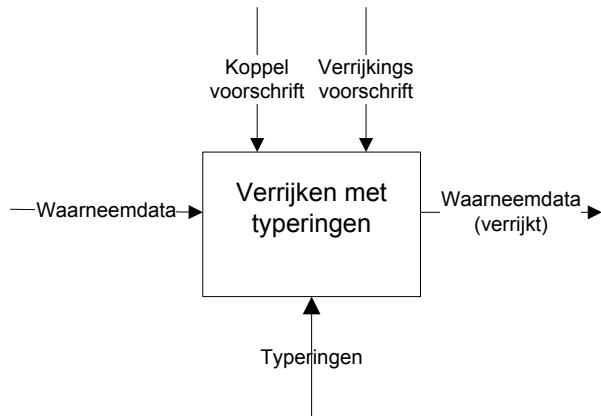

² Combinatie van RINPersoon en RINPersoonVolgNr

5.3.6. Verrijken met typeringen

Deze stap kan pas worden uitgevoerd als de typeringen beschikbaar zijn. Afhankelijk van het specifieke onderzoek heeft het typeren een bepaalde doorlooptijd, waardoor deze data (meestal) niet meteen beschikbaar is.

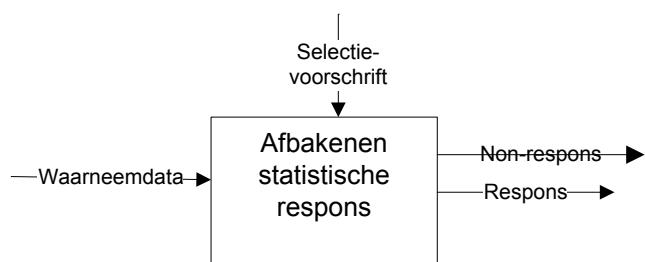
Figuur 8: Procesmodel Verrijken met typeringen

5.3.7. Afbakenen statistische respons

Alleen statistische respons wordt meegenomen in de verdere verwerking. Wat wel/niet tot respons behoort, staat in een voorschrift. In deze activiteit wordt o.b.v. het voorschrift de respons bepaald. Héé de non-respons gescheiden wordt van de respons is vanuit logisch oogpunt niet relevant; dit kan bijvoorbeeld door de records fysiek van elkaar te scheiden, maar kan bv ook door met indicatoren te werken. Voorwaarde is dat de non-respons op een gegeven moment beschikbaar is ten bate van non-respons analyses.

Figuur 9: Procesmodel Afbakenen statistische respons

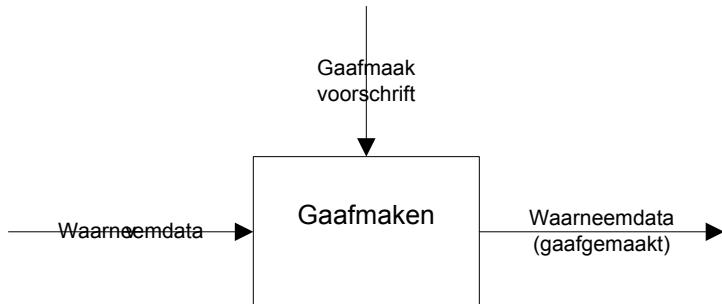

5.3.8. Gaafmaken (micro)

Gaafmaken is het opsporen en corrigeren van foutieve gegevens in de waarneemdata.

Bij micro gaafmaken vinden zowel de controles als de correcties plaats op microniveau. Voorbeelden van voorkomende fouten zijn: het geboortejaar klopt niet of is onwaarschijnlijk, een respondent rapporteert in euro's in plaats van in duizenden euro's (of omgekeerd), of de winst van een bedrijf is niet gelijk aan het verschil tussen baten en lasten. Gaafmaken gebeurt op basis van, bij het ontwerp bepaalde, voorschriften.

Figuur 10: Procesmodel Gaafmaken (micro)

5.3.9. Imputeren

Imputeren is het bepalen en introduceren van een (nieuwe) waarde op een plaats waar een waarde ontbreekt of op 'onbekend' (ontbrekend) is gezet.

Bij enquêtes komt het voor dat respondenten op één of meer vragen geen antwoord geven, terwijl dit wel van ze wordt verlangd. Men spreekt dan van item-nonresponse (of partiële nonresponse) en van (ten onrechte) ontbrekende waarden (missing values). Redenen om een vraag niet te beantwoorden zijn het niet kunnen of willen geven van het antwoord. Op ingewikkelde of moeilijk te begrijpen vragen kan men vaak geen antwoord geven, op gevoelige vragen wil men het dikwijls niet. Ook bij registers kunnen gegevens ontbreken die het CBS wel had willen hebben.

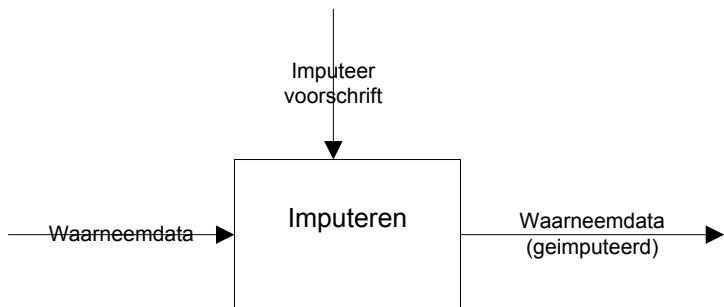
Er zijn een aantal manieren om met ontbrekende waarden om te gaan. Eén daarvan is imputeren van een geldige waarde voor de ontbrekende waarde in het databestand.

Een alternatief voor imputeren is om het achterwege te laten. De ontbrekende waarden blijven dan onbekend. Redenen om te imputeren, in plaats van het veld leeg te laten, zijn:

1. het verkrijgen van een 'volledig' (geheel gevuld) databestand;
2. verhoging van de kwaliteit van het micro-bestand en/of van de parameterschattingen.

We maken verder onderscheid tussen imputeren en afleiden. Bij het afleiden van variabelen worden nieuwe variabelen gecreëerd als functie van in het bestand reeds bestaande variabelen. Bij imputeren worden ontbrekende waarden op een bestaande variabele gecreëerd. Imputeren gebeurt op basis van, bij het ontwerp bepaalde, voorschriften. Steeds dient te worden vastgelegd dat een waarde is geïmputeerd.

Figuur 11: Procesmodel Imputeren

5.3.10. Afleiden

Met afleiden wordt hier bedoeld het creëren van nieuwe variabelen als functie van in het bestand reeds bestaande variabelen.

Coderen is ook een vorm van afleiden. Het coderen van een vraag is het (keuze)proces waarbij een beslissing wordt genomen om een antwoord te interpreteren in termen van een voorgedefinieerde verzameling mogelijke antwoorden. Een dergelijke keuze wordt, tijdens een interview of bij het invullen van een vragenformulier, vaak gedaan door respondenten, al of niet met hulp van een interviewer. Soms echter wordt deze keuze achteraf gedaan, op het CBS en zonder de aanwezigheid van een respondent, door codeurs of typeurs.

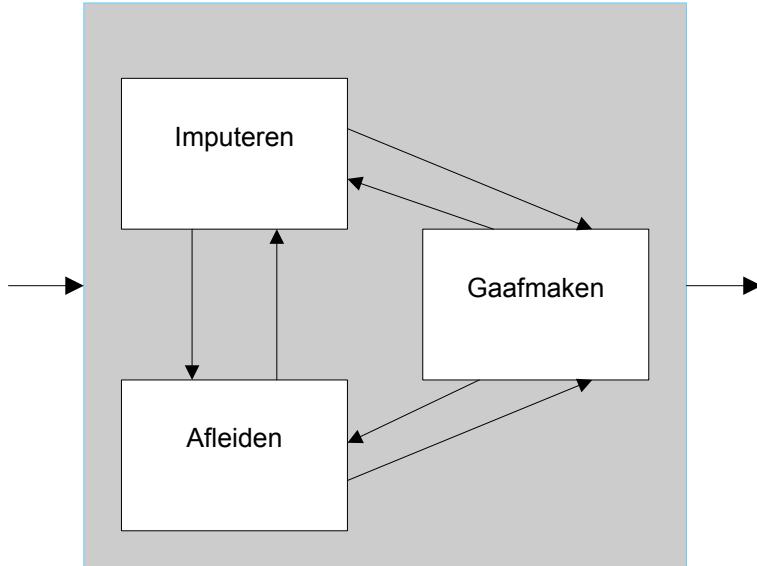
5.3.11. Gaafmaken, imputeren en afleiden: samenhang

De logische volgorde is eerst gaafmaken, dan imputeren en dan variabelen afleiden.

Echter, gaafmaken, imputeren en afleiden zijn geen activiteiten die voor een dataset en individuele case sequentieel verlopen. De activiteiten worden per variabele of set van variabele doorlopen, waarna de activiteiten voor andere variabelen worden doorlopen.

Eventueel kan de volgorde van de activiteiten ook anders zijn: bv eerst imputeren dan gaafmaken. Dit is afhankelijk van de specifieke regels die van toepassing zijn binnen het onderzoek.

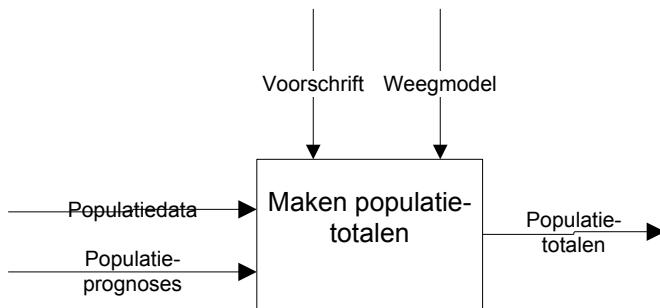
Figuur 12: Procesmodel Gaafmaken, imputeren en afleiden: Samenhang

5.3.12. Maken Polupatietotalen

Voor het wegen zijn populatietotalen nodig. Het kan zijn dat de populatietotalen zelf geschat moeten worden aangezien de data bij de taakgroep Demografie niet altijd voldoende gedetailleerd en soms onvoldoende actueel zijn. Populatietotalen worden bepaald op het totale register, niet op de met register verrijkte waarneemdata.

Figuur 13: Procesmode I makenpopulatietotalen

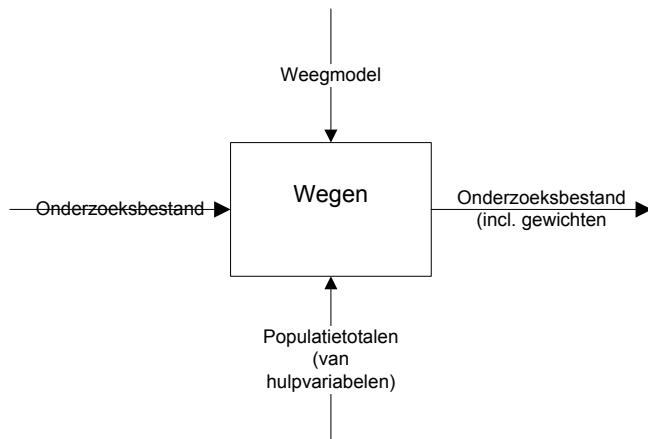
5.3.13. Wegen

Het wegen is de activiteit waarbij weegfactoren³ worden bepaald. In het weegmodel staat beschreven hoe het wegen moet plaatsvinden.

³ Ook wel gewichten of ophoogfactoren genoemd

Bij het wegen wordt de verdeling van variabelen in de steekproef in overeenstemming gebracht met de verdeling daarvan in de populatie. Daartoe wordt aan iedere case een gewicht toegekend. Ten bate van het wegen zijn populatietotalen (hulpvariabelen) nodig op persoonsniveau. Tevens kan gewogen worden naar verdelingen waaraan het responsproces idealiter moet voldoen, bijvoorbeeld: elke dag evenveel respons of een gelijk responspercentage per mode. De wegging resulteert in één of meerdere ophoogfactoren (afhankelijk van het aantal entiteiten waarvoor gewogen wordt).

Figuur 14: Procesmodel Wegen

5.4. Publiceerbaar maken

Bij het publiceerbaar maken worden de tabellen en het gewogen onderzoeksbestand statistisch beveiligd. Binnen het subproces “publiceerbaar maken” kunnen de hieronder genoemde processtappen plaatsvinden.

5.4.1. Maken micro output

Op basis van het onderzoeksbestand wordt de output (microbestanden) voor bijvoorbeeld de externe klant, SAH-ADM/LIS, CvB, DANS en/of Eurostat gemaakt.

De output voor de diverse afnemers bevatten meestal slechts een deelverzameling van de variabelen uit het onderzoeksbestand. Deze deelverzamelingen voor de verschillende afnemers worden in deze stap gemaakt.

SAH-ADM/LIS krijgen meestal het gehele onderzoeksbestand ten behoeve van het maken van publicaties. Hiervoor hoeven geen extra stappen gezet te worden.

5.4.2. Statistisch beveiligen microdata

De microbestanden voor de verschillende afnemers worden vaak nog statistisch beveiligd. De wijze van beveiliging kan wel verschillen.

Onder statistische beveiliging verstaan we hier het voorkómen dat er inhoudelijke conclusies over herkenbare eenheden kunnen worden getrokken op basis van gepubliceerd of anderszins beschikbaar gesteld CBS-materiaal. Uit de statistische publicaties van het CBS (StatLine-tabellen, web-artikelen, persberichten, wetenschappelijke artikelen) mogen zulke conclusies niet getrokken kunnen worden. Maar

Centraal Bureau voor de Statistiek Divisie Sociale en Ruimtelijke Statistieken

ook als het CBS microdata beschikbaar stelt voor wetenschappelijke analyse, moet deze grondregel van de statistiek overeind blijven.

5.4.3. Statistisch beveiligen standaardtabellen

De tabellen (t.b.v. de Externe klant, Ministeries, Statline, CvB, DANS en/of Eurostat) dienen ook statistisch beveiligd te worden.

5.5. Beschikbaar stellen

De statistisch beveiligde producten worden vervolgens als output geleverd (beschikbaar gesteld) aan diverse belanghebbenden, waaronder externe opdrachtgevers, verschillende ministeries, Eurostat, DANS, Centrum voor Beleidsstatistiek. Binnen het subproces "Beschikbaar stellen" kunnen de hieronder genoemde processtappen plaatsvinden.

5.5.1. Leveren microbestanden

Dit is de activiteit waarbij microdata daadwerkelijk wordt geleverd. Aan welke partijen geleverd wordt is afhankelijk van het betreffende onderzoek.

Er worden voor het onderzoek CV twee bestanden opgeleverd: een responsbestand met data voor de ene vragenlijstvariant en een responsbestand met data voor de andere vragenlijstvariant.

5.5.2. Leveren standaardtabellen

Dit is de activiteit waarbij de tabellen daadwerkelijk worden geleverd. Aan welke partijen geleverd wordt is afhankelijk van het betreffende onderzoek.

5.6. CV-specifiek

Voor het onderzoek zijn in het kader van verwerking geen specifieke maatregelen genomen.

6. Wegin en ophoging

Een weging wordt uitgevoerd om populatieschattingen te kunnen maken met de verzamelde data. Het is de tweede keer dat het CBS dit onderzoek uitvoert. Dit hoofdstuk beschrijft de weging van de data verzameld in 2010-2011. Het weegmodel van het voorgaand onderzoek uit 2008 is overgenomen. De weging is uitgevoerd door taakgroep Ontwerp van divisie Dataverzameling.

6.1. Inleiding

De doelpopulatie van CV bestaat uit de in Nederland woonachtige leden van particuliere huishoudens die op 1 januari 2009 16 jaar of ouder zijn. Het weegmodel van het voorgaand onderzoek uit 2008 is overgenomen.

6.2. Weegschaema

De steekproef van CV is zelfwegend. Daarom zijn de insluitgewichten aan elkaar gelijk.

Als weegmodel voor CV wordt het model van CV2008 gekozen:

$$\begin{aligned} & \text{geslacht}(2) \times \text{leeftijd}(10) + \\ & \text{geslacht}(2) \times \text{burgerlijkestaat}(4) + \\ & \text{geslacht}(2) \times \text{provincie}(12) + \\ & \text{stedelijkheidsgraad}(5) \times \text{leeftijd}(10) + \\ & \text{herkomst}(3) + \\ & \text{typehuishouden}(3) + \\ & \text{CWI}(2) + \\ & \text{huishoudinkomen}(3). \end{aligned}$$

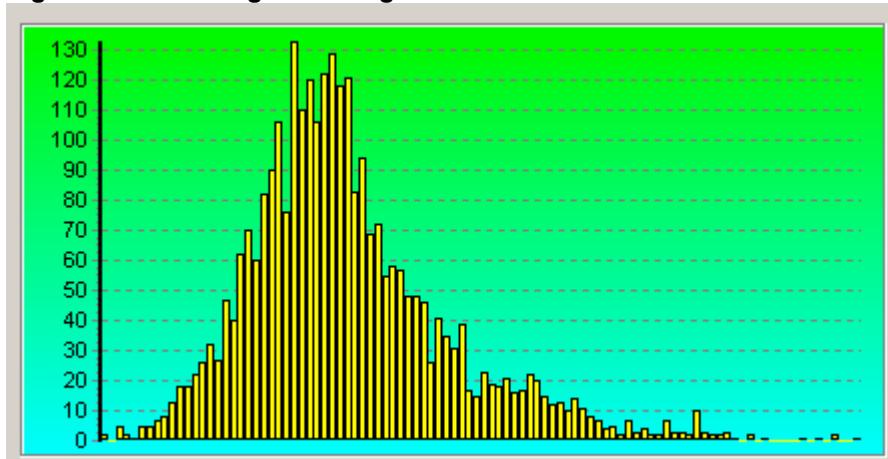
De cijfers tussen haakjes geven aan in hoeveel categorieën elke variabele is ingedeeld.

De variabelen in het weegmodel van CV 2010 hebben de volgende categorieën:

1. *burgerlijkestaat(4)*: gehuwd of geregistreerd partnerschap, gescheiden, weduwstaat, nooit gehuwd geweest;
2. *CWI(2)*: niet ingeschreven bij het CWI per 01-01-2011, wel ingeschreven;
3. *geslacht(2)*: man, vrouw;
4. *herkomst(3)*: autochtoon, westers allochtoon, niet-westers allochtoon;
5. *typehuishouden(3)*: eenpersoons huishouden, huishouden met kinderen, overig;
6. *huishoudinkomen(3)*: laag, midden, hoog. Lage inkomens: tot het vierde deciel van de huishoudinkomensverdeling; midden inkomens: van het vierde tot het zevende deciel; hoge inkomens: vanaf het zevende deciel;
7. *leeftijd(10)*: 16-19, 20-24, 25-29, 30-34, 35-39, 40-49, 50-59, 60-69, 70-79, 80+;
8. *provincie(12)*: Groningen, Friesland, Drenthe, Overijssel, Flevoland, Gelderland, Utrecht, Noord-Holland, Zuid-Holland, Zeeland, Noord-Brabant, Limburg;
9. *stedelijkheidsgraad(5)*: zeer sterk, sterk, matig, weinig, niet stedelijk.

Er zijn gegevens van 2.936 personen. Zonder toepassing van het begrenzingsalgoritme is er 1 negatief gewicht. Het begrenzen van de gewichten verliep in één iteratie. De eindgewichten zijn het product van insluitgewichten en correctiegewichten. Omdat alle personen dezelfde insluitkans hebben, is de verdeling van de correctiegewichten hetzelfde als die van de eindgewichten. In figuur 15 is de verdeling van de gewichten te zien.

Figuur 15. Verdeling van eindgewichten

Centraal Bureau voor de Statistiek Divisie Sociale en Ruimtelijke Statistieken

De correctiegewichten liggen tussen 0,15 en 2,54. Het eerste kwartiel is 0,78, de mediaan is 0,99 en het derde kwartiel is 1,21. De eindgewichten liggen tussen 1.358 en 11.132. Het eerste kwartiel is 3.693, de mediaan 4.338 en het derde kwartiel 5.152.

7. Trendbreuk

Er is op basis van het vorhanden materiaal geen trendbreukanalyse gepleegd. De inhoudelijke analyse zal in eerste instantie worden opgepakt door onderzoekers van het SCP.

8. Plausibiliteit

Op het concept analysebestand wordt een plausibiliteitanalyse uitgevoerd met als doel om acceptatie van het bestand te bereiken. Het is, om eindeloze plausibiliteitanalyses te vermijden, zinvol om voor aanvang van de analyse vast te leggen op welke variabelen het bestand op plausibiliteit zal worden getoetst, aan welke bronnen (intern en extern) de toetsing zal plaats vinden en welke criteria gelden voor acceptatie.

9. Valkuilen

Het *onderzoek CV2010* kent ondanks zijn omvang, het uitgebreide verwerking- en controleproces en de plausibiliteitstoetsen beperkingen die bij het gebruik van de microdata wellicht vergeten kunnen worden. Op deze plek wordt daarom nog eens gewezen op de verantwoordelijkheid van de onderzoeker om te bepalen of de geplande analyses verantwoord zijn. Bij de ervaren onderzoekers zijn deze zaken ongetwijfeld bekend doch voor de nieuwe lichting onderzoekers is het wellicht goed er even notitie van te nemen.

Onjuist of onzorgvuldig gebruik van de gegevens kan onder andere worden veroorzaakt door:

- **Schijnnauwkeurigheid:** De gegevens zijn afkomstig uit een steekproef die achteraf is gewogen en opgehoogd. De met behulp van ophoogfactoren berekende en gepresenteerde aantallen mogen indrukwekkend lijken, het blijven schattingen waar een onnauwkeurigheidsmarge omheen hangt. Afhankelijk van het aantal respondenten in de selectie waarover een uitspraak wordt gedaan, is deze marge groter of kleiner. Het weergeven van aantallen tot op de eenheid nauwkeurig leidt dan ook gemakkelijk tot schijnnauwkeurigheid. Dit geldt ook voor bedragenvariabelen. Het weergeven van inkomensbedragen in eenheden van euro's duidt op een nauwkeurigheid die er niet is. Onderzoekers en gebruikers van de data dienen zich hier van bewust te zijn.
- **Betrouwbaarheidsmarges:** In het microbestand zijn honderden (afgeleide) variabelen opgenomen op (soms laag) regionaal niveau. De gegevens kunnen worden geaggregeerd naar hogere schaalaanpassingen. Bij de presentaties dient rekening te worden gehouden met de marges waarbinnen (veelal met een betrouwbaarheid van 95%) de waarde valt. De gebruiker kan deze betrouwbaarheidsmarge verlagen of verhogen. Vaak wordt daarbij gebruik gemaakt van de standaardformule voor enkelvoudige aselect getrokken steekproeven. In de meeste onderzoeken is echter een ingewikkelder steekproefdesign toegepast. Gebruik van de standaardformule levert in deze gevallen soms forse afwijkingen in de berekende marges. In het microbestand worden deze marges niet zichtbaar gemaakt.
- **Gebruik van ongewogen aantallen:** In diverse simulatie en prognosemodellen worden ongewogen onderzoeksdata gebruikt. De non-respons is echter selectief en dat betekent dat de resulterende verdeling kan afwijken van de uitkomsten bij een representatieve responspopulatie.
- **Foutief gebruik van ophoogfactoren en analyse-eenheden:** Bij de diverse onderzoekseenheden dienen de juiste ophoogfactoren en selecties te worden gebruikt. Er zijn aparte weegfactoren voor de huishoudens, de personen en eventuele andere doelgroepen. In hoofdstuk 6 is opgenomen in welke

Centraal Bureau voor de Statistiek Divisie Sociale en Ruimtelijke Statistieken

---

situatie welke weegfactoren en selecties gebruikt moeten worden. Gebruik van verkeerde weegvariabelen en selecties leidt tot foutieve uitkomsten.

- **Oneigenlijke aanwending van gegevens:** Het onderzoek is opgezet vanuit een specifieke doelstelling: het dient gegevens te genereren die van dienst kunnen zijn bij de voorbereiding en evaluatie van de onderzoeksthema's. Bij de opzet van het onderzoek is wel rekening gehouden met wensen uit andere disciplines, toch blijft het onderzoeksdoel de kern waar het onderzoek om draait. Onderzoekers die het bestand willen gebruiken op andere terreinen moeten zich bewust zijn van de beperkingen. Dit kunnen conceptuele maar ook technische beperkingen zijn. De uitkomsten van het onderzoek hoeven op andere terreinen niet te sporen met officiële uitkomsten van die thema's uit andere (betere) bronnen. Het is goed zich hiervan bewust te zijn.

Centraal Bureau voor de Statistiek
Divisie Sociale en Ruimtelijke Statistieken

Bijlage: 1

Instructie voor het benaderen van respondenten aan huis door interviewers van het CBS (april 2004)

Bij het benaderen van respondenten zet u de volgende stappen:

1. U stuurt de respondent of het adres de aanschrijfbrief, zo vroeg mogelijk als uw bezoekplanning toelaat. U streeft er naar om alle adressen in de eerste helft van de maand voor de eerste maal bezocht te hebben.
2. U gaat drie à vijf dagen na het verzenden van de brief langs bij het adres. Ten minste één van de eerste twee bezoeken aan het adres legt u af op een werkdag aan het eind van de middag of het begin van de avond, of op zaterdag.
3. U beschikt over vier verschillende bezoekkaartjes. U herkent de kaartjes snel aan het aantal witte stippen rechtsboven:
4. Treft u de respondent niet thuis aan, dan laat u het kaartje 1, "1e bezoek, niet thuis" achter. U herkent dit kaartje aan de ene witte stip rechtsboven. Op dit kaartje staat geen telefoonnummer. U vult op dit kaartje de datum in van uw bezoek, en uw naam. U mag hier niet uw eigen telefoonnummer noteren en ook geen visitekaartje of ander materiaal toevoegen.
5. Treft u de respondent wel thuis aan, dan probeert u een afspraak te maken voor een interview. Kan de respondent direct het interview geven, dan is het aan u om de situatie in te schatten. Uit oogpunt van efficiënte planning van het werk en het verhogen van de trefkans bij andere adressen, heeft het sterk de voorkeur om een afspraak te maken. Alleen als u er van overtuigd bent dat de afspraak niet volledig 'hard' zal zijn, is het uit oogpunt van respons aan te bevelen om het interview direct af te nemen.
6. U toont bij het eerste contact altijd uw legitimatiebewijs.
7. Als u een afspraak heeft gemaakt, vraag de respondent dan om zijn of haar telefoonnummer, zodat u contact op kunt nemen in het geval er iets mis mocht gaan met de afspraak. U laat het door u ingevulde kaartje 4, "Afspraak" achter. U herkent dit kaartje aan de vier witte stippen rechtsboven. U noteert dag, datum en tijdspip van de afspraak op de daarvoor gereserveerde plaatsen. Achter "CBS-medewerker" schrijft u uw naam, en u noteert achter "06-" het nummer van uw mobiele telefoon. Het noteren van het nummer van uw vaste telefoon thuis is niet toegestaan.
8. Als u een afspraak heeft gemaakt, bel de respondent dan vooraf om de afspraak te bevestigen. Dit voorkomt dat u voor een dichte deur komt te staan.
9. U bezoekt de adressen waar u niemand thuis trof voor een tweede keer. Voor elk adres kiest u in elk geval een ander dagdeel en/of een andere dag (inclusief de zaterdag) dan het vorige bezoek. De trefkans voor de meeste huishoudens en respondenten is het grootst aan het einde van de middag, in het begin van de avond en op zaterdag. U probeert dan ook uw contacten zo veel mogelijk op deze momenten te leggen. De ochtenden blijken doorgaans minder trefkans te leveren.
10. Treft u de respondent wederom niet thuis aan, dan laat u bij dit tweede bezoek het kaartje 2, "2^e bezoek, niet thuis" achter. U herkent dit kaartje aan de twee witte stippen rechtsboven. Op dit kaartje staat het telefoonnummer van de helpdesk. U vult op dit kaartje de datum in van uw bezoek, en uw naam. U mag hier niet uw telefoonnummer noteren en ook geen visitekaartje of ander materiaal toevoegen.
11. U bezoekt de adressen waar u niemand thuis aantrof voor de derde keer. Voor elk adres kiest u in elk geval weer een ander dagdeel en/of een andere dag dan de vorige twee bezoeken, inclusief de zaterdag. Probeer de bezoeken ook te spreiden over verschillende weken.

Centraal Bureau voor de Statistiek Divisie Sociale en Ruimtelijke Statistieken

12. Treft u wederom niemand thuis aan, dan laat u het door u met de hand ingevulde kaartje 3, "Afspraak verzoek" achter, met daarop uw voorstel voor een datum en tijdstip voor een bezoek. U herkent dit kaartje aan de drie witte stippen rechtsboven. U noteert de datum van uw bezoek op de daarvoor gereserveerde plaats. Achter "CBS-medewerker" schrijft u uw naam, en u noteert achter "06-" het nummer van uw mobiele telefoon. Het noteren van het nummer van uw vaste telefoon thuis is niet toegestaan.
13. Uitsluitend in gevallen waarin de kans groot is dat het kaartje de bedoelde respondent niet zal bereiken, stopt u het kaartje in een van de CBS-envelopjes die u verstrekt krijgt. U schrijft de naam of de aanduiding van de beoogde respondent op de envelop. Dit is bijvoorbeeld aan de orde als er één brievenbus is bij meervoudige bewoning.
14. U zorgt ervoor dat u op de voicemail van uw mobiele telefoon het volgende bericht heeft ingesproken: "U bent verbonden met de mobiele telefoon van {naam}, medewerker van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Helaas kan ik u op dit moment niet te woord staan. Spreekt u alstublieft uw naam en telefoonnummer in, en bij voorkeur ook uw adres. Ik neem dan zo spoedig mogelijk contact met u op".
15. Vanaf dit moment probeert u de respondent zelf per telefoon te benaderen. Als het telefoonnummer niet door Heerlen is bijgeleverd, probeert u het telefoonnummer zelf te achterhalen via telefoonboek, via de helpdesk in Heerlen, via uw regiomanager of via de informatieservice van Vodafone. Afspraken hierover maakt u met uw regiomanager. Wanneer u veel telefoonnummers tegelijk wilt hebben, stuurt u de helpdesk een email met de betreffende postcodes en huisnummers.
16. U belt de respondent op verschillende tijdstippen, op verschillende dagen van de week, inclusief de zaterdag. De trefkans is het grootst aan het begin van de avond en op zaterdag.
17. Als u een antwoordapparaat aan de lijn krijgt, spreekt u de volgende tekst in: "Mijn naam is (naam) van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Ik heb u onlangs een brief van het CBS gestuurd, en ik ben ook bij u aan de deur geweest. U heeft mijn kaartjes waarschijnlijk wel in de brievenbus gevonden. Ik wil u graag even spreken, om van u te horen of u mee wilt werken aan een onderzoek van het CBS. Mijn telefoonnummer is (06-nummer); ik herhaal: (06-nummer). Hartelijk dank."

U blijft het adres bezoeken, ook als u de respondent telefonisch probeert te bereiken. Na zes vergeefse bezoeken benadert u een adres niet meer, tenzij u bij het zesde bezoek een harde afspraak heeft kunnen maken voor het interview.

**Centraal Bureau voor de Statistiek
Divisie Sociale en Ruimtelijke Statistieken**

Bijlage: 2

Onderzoek Culturele Veranderingen in Nederland 2010

Vragenlijst

versie 2.0

INHOUDSOPGAVE

Blok 0. Opening	40
Blok 1. Antwoordkaarten	44
Blok 2. Achtergrondvragen	46
Blok 3. Eigen leven, Welvaart en Sociale zekerheid	60
Blok 4. Geloof	70
Blok 5. Vertrouwen en Samenleving	74
Blok 6. Politiek en Democratie	88
Blok 7. Misdaad	104
Blok 8. Verlenen van Hulp en Morele Kwesties	108
Blok 9. Positie van de vrouw	114
Blok 10. Positie van allochtonen	120
Blok 11. Werving SLI	128
Blok 12: RAS	130
Blok 13. Afsluiting	132
Blok 14. Indruk vraaggesprek	134

Blok 0. Opening

{Start tijdmeting tot en met Peilaf}
{Attribute = wn / wg}

Intro

Type steekproef: personen
** [naam, geslacht, geboortedatum respondent] **
** [adres] **

>> Vandaag = [datum] <<
STEL VAST: Klopt de datum?

1. Ja, klopt [JaKlopt]
2. Nee, klopt niet [Nee]

Persjuist

** [naam, geslacht, geboortedatum respondent] **

** [adres] **

STEL VAST: Woont O.P. op bovenstaand adres?

1. Ja [Ja]
2. Nee [Nee]

IntroHHB

Om te beginnen, zou ik enkele persoonsgegevens willen noteren.

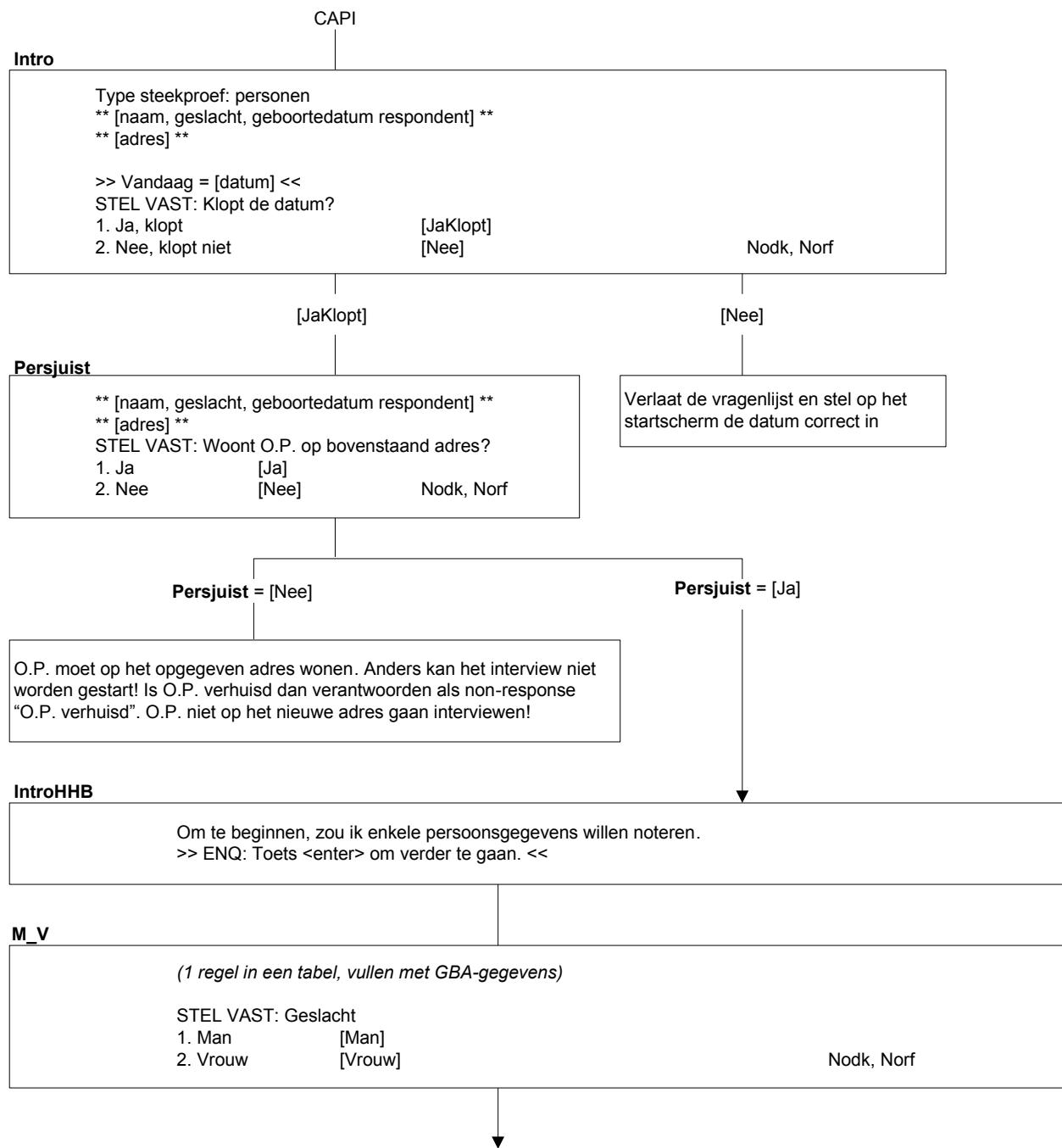
>> ENQ: Toets <enter> om verder te gaan. <<

M_V

(1 regel in een tabel, vullen met GBA-gegevens)

STEL VAST: Geslacht

1. Man [Man]
2. Vrouw [Vrouw]

Vragenlijst Culturele Veranderingen 2010 – Blok 0. Opening

Geboren

Wat is de geboortedatum van (persoon1)?

Datetype

Lft

STEL VAST: Leeftijd in jaren.

Akk

U bent dus: [leeftijd in jaren]?

BurgSt

Wat is op dit moment de burgerlijke staat van (persoon1)?

1. Gehuwd (ook gescheiden van tafel en bed) inclusief geregistreerd partnerschap
2. Voor de wet gescheiden
3. Weduwe / Weduwnaar
4. Nooit gehuwd geweest

[Gehuwd]

[Gescheid]

[WeduwSt]

[NooitGeh]

Vragenlijst Culturele Veranderingen 2010 – Blok 0. Opening

Geboren

Wat is de geboortedatum van (persoon1)?

Wn /wg

datum

Lft

STEL VAST: Leeftijd in jaren.

Geboren = datum

Geboren = wn / wg

Akk

U bent dus: [leeftijd in jaren] ?

ENDBLOK

BurgSt

Wat is op dit moment de burgerlijke staat van (persoon1)?

Blok 1. Antwoordkaarten

KleurBoek

>>ENQ: Gebruik voor dit interview het antwoordkaarten boekje met de kleur (\$1: Blauw \$2: Groen).
Toets <1> om verder te gaan.<<

Vragenlijst Culturele Veranderingen 2010 – Blok 1. Antwoordkaarten

---

(\$1) Versie A
(\$2) Versie B

KleurBoek

>>ENQ: Gebruik voor dit interview het antwoordkaarten boekje met de kleur (\$1: Blauw \$2: Groen).
Toets <1> om verder te gaan. <<

↓
ENDBLOK

Blok 2. Achtergrondvragen

Opleiding gevolgd

OpINaLoNL

De volgende vragen gaan over opleidingen die geheel of gedeeltelijk in Nederland gevolgd zijn. Heeft u na de lagere school een opleiding of cursus gevolgd waarmee u 2 jaar of langer bezig bent geweest?

>> ENQ: Opleidingen gevolgd in voormalig Nederlandse gebieden, zoals bijvoorbeeld Suriname of de Nederlandse Antillen gelden als een opleiding gevolgd in Nederland. <<

1. Ja
2. Nee

[Ja]
[Nee]

EenMeerO

Gaat het om 1 opleiding of meer dan 1?

1. 1
2. Meer dan 1

[Een]
[Meer]

DiplomaM

Heeft u voor (\$1 deze opleiding / \$2 een of meer van deze opleidingen) de akte, het getuigschrift of het diploma behaald?

1. Ja
2. Nee

[Ja]
[Nee]

Zoekmachine

Opleiding wordt gezocht op basis van naam opleiding, eventueel niveau en richting

Vragenlijst Culturele Veranderingen 2010 – Blok 2. Achtergrondvragen

---

OpINaLoNL

De volgende vragen gaan over opleidingen die geheel of gedeeltelijk in Nederland gevolgd zijn. Heeft u na de lagere school een opleiding of cursus gevolgd waarmee u 2 jaar of langer bezig bent geweest?
>> ENQ: Opleidingen gevolgd in voormalig Nederlandse gebieden, zoals bijvoorbeeld Suriname of de Nederlandse Antillen gelden als een opleiding gevolgd in Nederland. <<

1. ja [ja]
2. nee [nee]

EenMeerO

- Gaat het om 1 opleiding of meer dan 1?
1. 1 [Een]
2. Meer dan 1 [Meer]

(\$1 [Een]
\$2 anders)

DiplomaM

- Heeft u voor (\$1 deze opleiding / \$2 een of meer van deze opleidingen) de akte, het getuigschrift of het diploma behaald?
1. ja [ja]
2. nee [nee]

[ja]

[nee]/wn/wg

Zoekmachine om opleiding te typeren

Blok
POSITIE WERKKRING

Vragenlijst Culturele Veranderingen 2010 – Blok 2. Achtergrondvragen

---

Positie werkkring

BetWrkNu

De volgende vragen gaan over uw huidige situatie op de arbeidsmarkt. Heeft u op dit moment betaald werk? Ook 1 uur per week of een korte periode telt al mee, evenals freelancewerk.

1. Ja	[Ja]
2. Nee	[Nee]

UrenWeek

Hoeveel uur werkt u in totaal in een normale werkweek, onbetaalde uren niet meegeteld?

>> ENQ: Eventueel een gemiddelde werkweek schatten (bijv. bij ploegendienst)

Bij verschillende werkkringen uren bij elkaar tellen <<

[1..97]

IsHetDan

Weet u dan of het gaat om: →

1. uur of minder per week,	[MinOf4]
2. minder dan 12 uur,	[Minder12]
3. minder dan 30 uur,	[Minder30]
4. of om 30 uur of meer per week?	[Is30Meer]

Werknemer

Werkt u als werknemer?

>>ENQ: indien meer dan een werkkering, vragen over de werkkering met de meeste uren per week <<

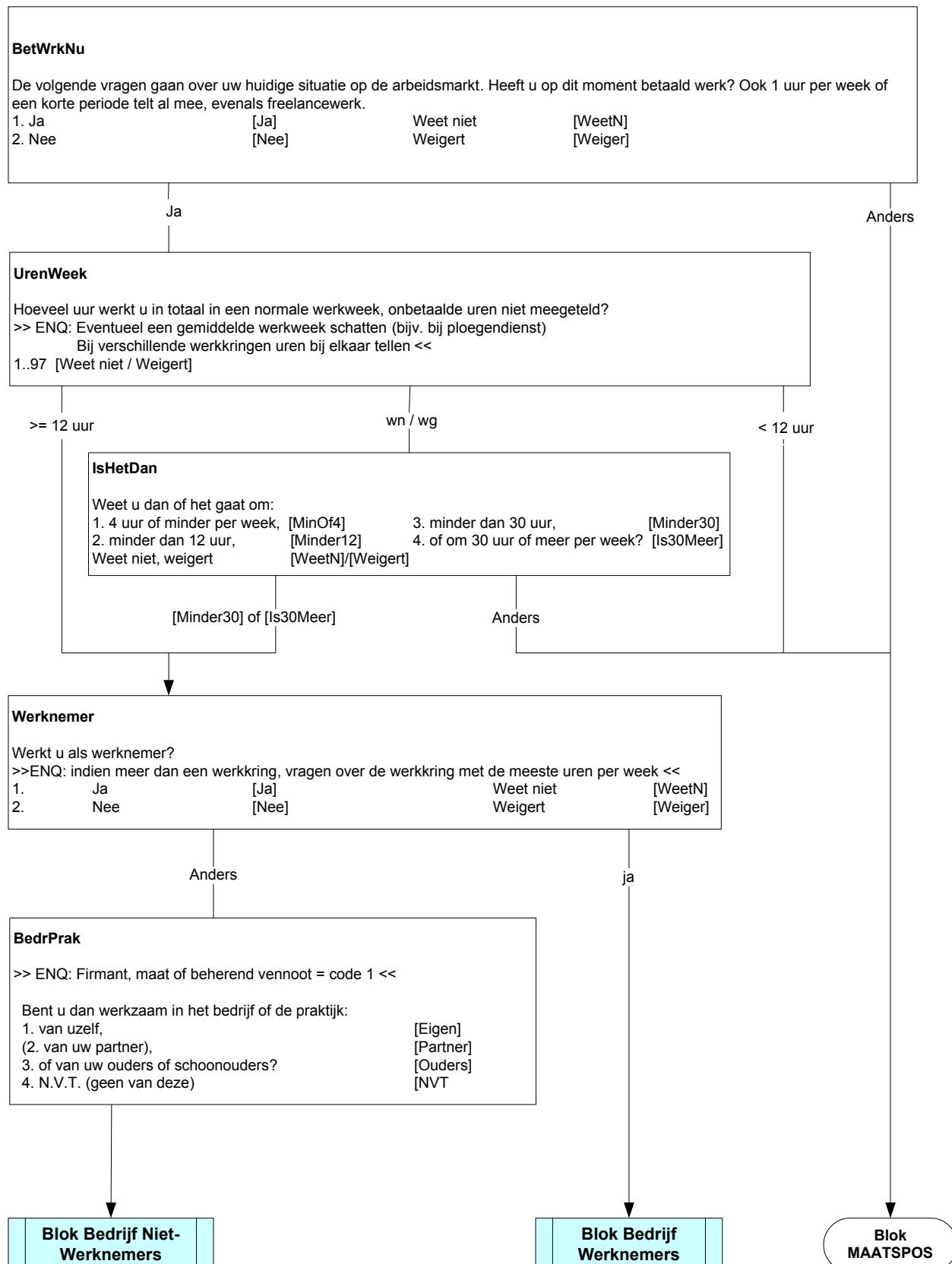
1. Ja	[Ja]
2. Nee	[Nee]

BedrPrak

>> ENQ: Firmant, maat of beherend vennoot = code 1 <<

Bent u dan werkzaam in het bedrijf of de praktijk: →

1. van uzelf,	[Eigen]
2. (van uw partner),	[Partner]
3. of van uw ouders of schoonouders?	[Ouders]
4. N.V.T. (geen van deze)	[NVT]

Vragenlijst Culturele Veranderingen 2010 – Blok 2. Achtergrondvragen

Bedrijf werknemers

MensDnst

>> ENQ: Indien detacherings- of uitzendkracht, dan het bedrijf waar respondent is gedetacheerd of naar is uitgezonden. <<

Heeft uw werkgever meer mensen in dienst of bent u de enige ?

1. Meer	[Meer]
2. OP is de enige werknemer	[Enig]

Vest_Geh

Bestaat het bedrijf waar u in dienst bent uit meerdere onderdelen of vestigingen?

1. Ja	[Ja]
2. Nee	[Nee]

OmvangVest

Hoeveel mensen werken er ongeveer in totaal in de vestiging waar u werkt ?

1.	[N_1]
2. 2 - 9	[N_2tm9]
3. 10 - 19	[N_10tm19]
4. 20 - 49	[N_20tm49]
5. 50 - 99	[N_50tm99]
6. 100 of meer	[N100meer]

OmvanGeh

Hoeveel mensen werken er ongeveer in totaal in het gehele bedrijf ?

1.	[N_1]
2. 2 - 9	[N_2tm9]
3. 10 - 19	[N_10tm19]
4. 20 - 49	[N_20tm49]
5. 50 - 99	[N_50tm99]
6. 100 of meer	[N100meer]

BedrfInst

Werkt u bij een: →

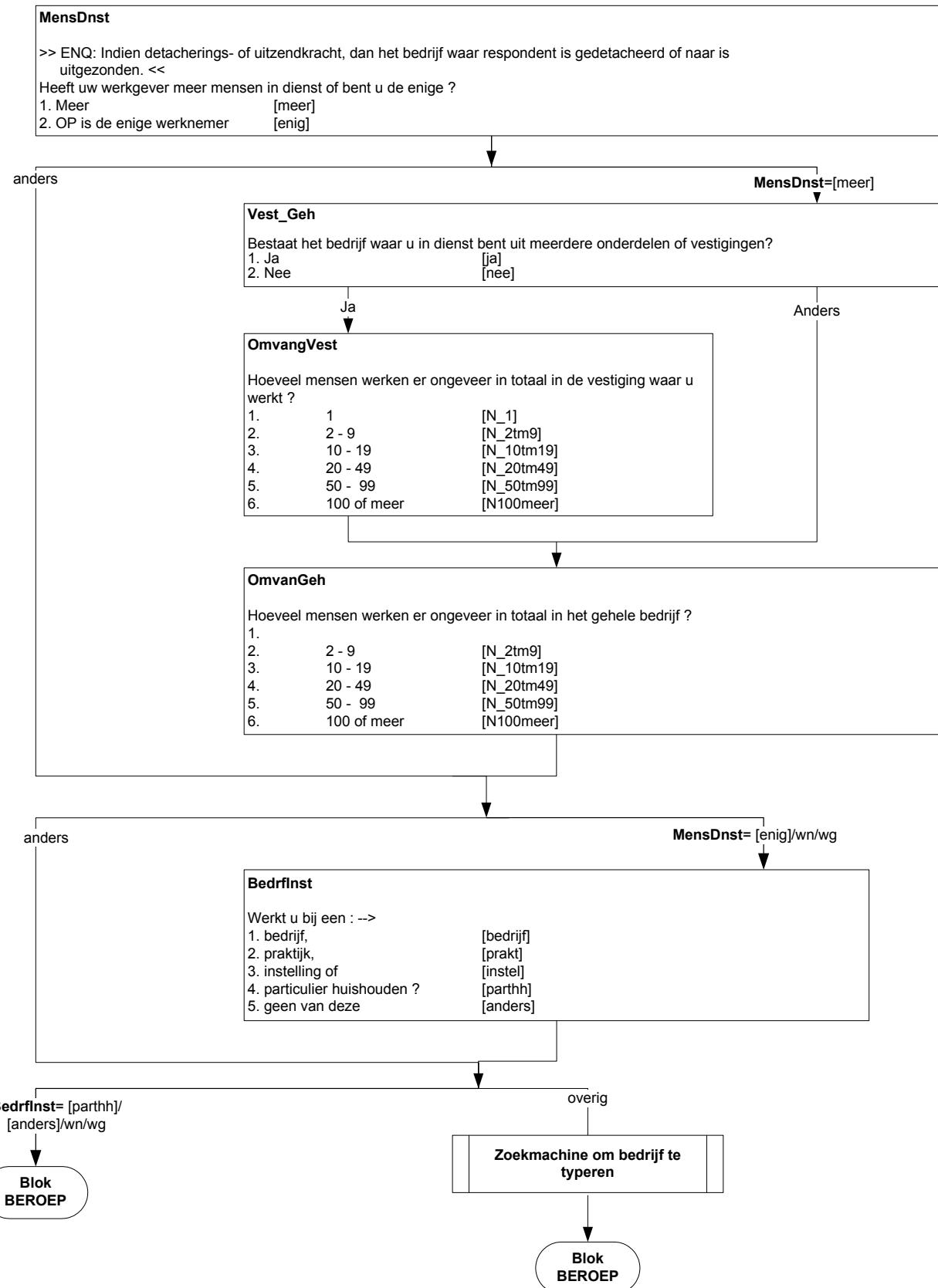
1. bedrijf,	[Bedrijf]
2. praktijk,	[Prakt]
3. instelling, of	[Instel]
4. particulier huishouden?	[Parthh]
5. Geen van deze	[Anders]

Zoekmachine

Bedrijven > 50 medewerkers, wordt gezocht op basis van bedrijfsnaam

Bedrijven < 49 medewerkers, wordt gezocht op basis van soort bedrijf

Alleen indien: **werknemer** = [ja]
Blok positie werkkring

Vragenlijst Culturele Veranderingen 2010 – Blok 2. Achtergrondvragen

Bedrijf niet-werknemers

MeerBedr

Verricht u de betaalde werkzaamheden voornamelijk voor één bedrijf of instelling, of voor meer bedrijven of instellingen ?
>> ENQ: Indien niet Bedrijf/Instelling, bijv. huishouden(s) dan code 3. <<

1. Voornamelijk voor één	[Een]
2. Voor meer	[Meer]
3. Werkt niet voor bedrijf of instelling	[NVT]

SoortKan

Kunt u aangeven voor wat voor soort bedrijven of instellingen u werkt?

1. Ja	[Ja]
2. Nee	[Nee]

Personel

\$4 Heeft u personeel in dienst?

\$5 Heeft uw partner personeel in dienst?

1. Ja	[Ja]
2. Nee	[Nee]

BedrOmvZ

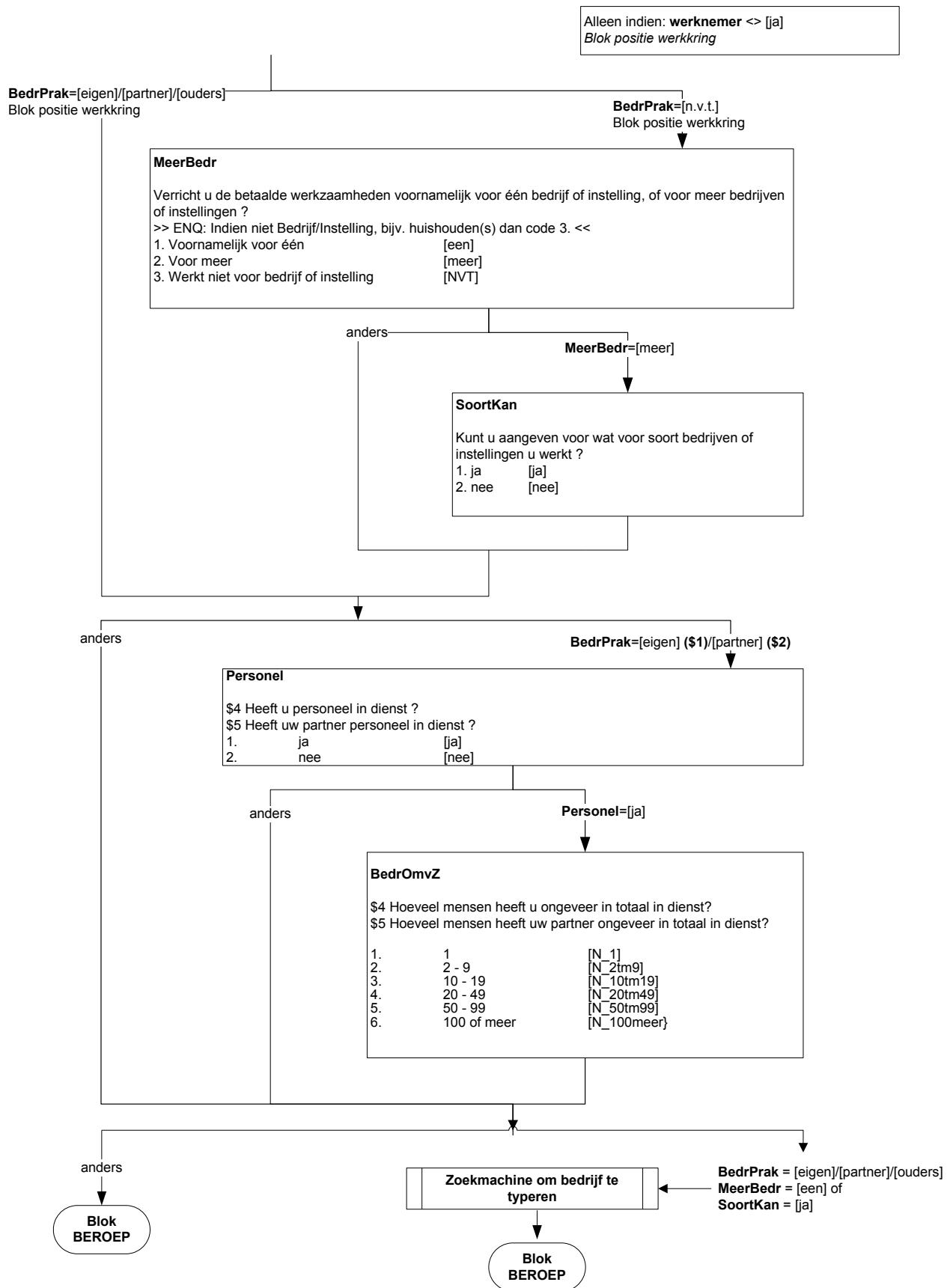
\$4 Hoeveel mensen heeft u ongeveer in totaal in dienst?

\$5 Hoeveel mensen heeft uw partner ongeveer in totaal in dienst?

1.	[N_1]
2. 2 - 9	[N_2tm9]
3. 10 - 19	[N_10tm19]
4. 20 - 49	[N_20tm49]
5. 50 - 99	[N_50tm99]
6. 100 of meer	[N100meer]

Zoekmachine

Bedrijf wordt gezocht op basis van soort bedrijf

Beroep

Intro_Addin2

De volgende vragen gaan over uw beroep.
>>ENQ: Toets 1 om verder te gaan.<<

Beroep

Welk beroep oefent u op dit moment uit?

Leiding

Geeft u in dit beroep of deze functie leiding aan medewerkers?

1. Ja	[Ja]
2. Nee	[Nee]

N_LeidW

Aan hoeveel?

>>ENQ: Personeel aan wie via anderen leiding wordt gegeven meetellen. <<

1. 1 - 4	[N_1t/m4]
2. 5 - 9	[N_5t/m9]
3. 10 - 19	[N_10t/m19]
4. 20 - 49	[N_20t/m49]
5. 50 - 99	[N_50t/m99]
6. 100 of meer	[N100meer]

VoornWzh

\$6 Wat zijn de voornaamste werkzaamheden die u verricht?

\$7 Wat zijn naast leidinggeven de voornaamste werkzaamheden die u verricht ?

\$8 Wat voor werk doet u hoofdzakelijk?

Alleen indien: **UrenWeek** >= 12 of
IsHetDan = [Minder30] of [Is30Meer]
Blok positie werkgroep

Intro_Addin2

De volgende vragen gaan over uw beroep.
 >>ENQ: Toets 1 om verder te gaan.<<

Zoekmachine om beroep te typeren

Beroep

Welk beroep oefent u op dit moment uit ?

Leiding

Geeft u in dit beroep of deze functie leiding aan medewerkers?

1. ja [ja]
2. nee [nee]

Leiding=[ja] en
 BedrPrak<>[eigen]

N_LeidW

Aan hoeveel?

>>ENQ: Personeel aan wie via anderen leiding wordt gegeven meetellen. <<

1.	1 - 4	[N_1t/m4]	4.	20 - 49	[N_20t/m49]
2.	5 - 9	[N_5t/m9]	5.	50 - 99	[N_50t/m99]
3.	10 - 19	[N_10t/m19]	6.	100 of meer	[N100meer]

Anders

VoornWzh

\$6 Wat zijn de voornaamste werkzaamheden die u verricht ?

\$7 Wat zijn naast leidinggeven de voornaamste werkzaamheden die u verricht ?

\$8 Wat voor werk doet u hoofdzakelijk ?

Einde zoekmachine om beroep te typeren

Vraag
 VAR1061A

Vragenlijst Culturele Veranderingen 2010 – Blok 2. Achtergrondvragen

Maatschappelijke positie

MaatsPos

Welke omschrijving vindt u het beste bij u passen: →

1. (\$1: werkende met betaald werk,)	[BetWerk]
2. werkloos,	[Werkloos]
3. vrijwilliger,	[Vrijwil]
4. arbeidsongeschikt,	[AO]
5. scholier of studerende,	[Stud]
6. huismoeder of huisvrouw/ huisvader of huisman, of	[Huisvr]
7. gepensioneerd of met de VUT?	[Pensioen]
8. Geen van deze	[GeenDeze]

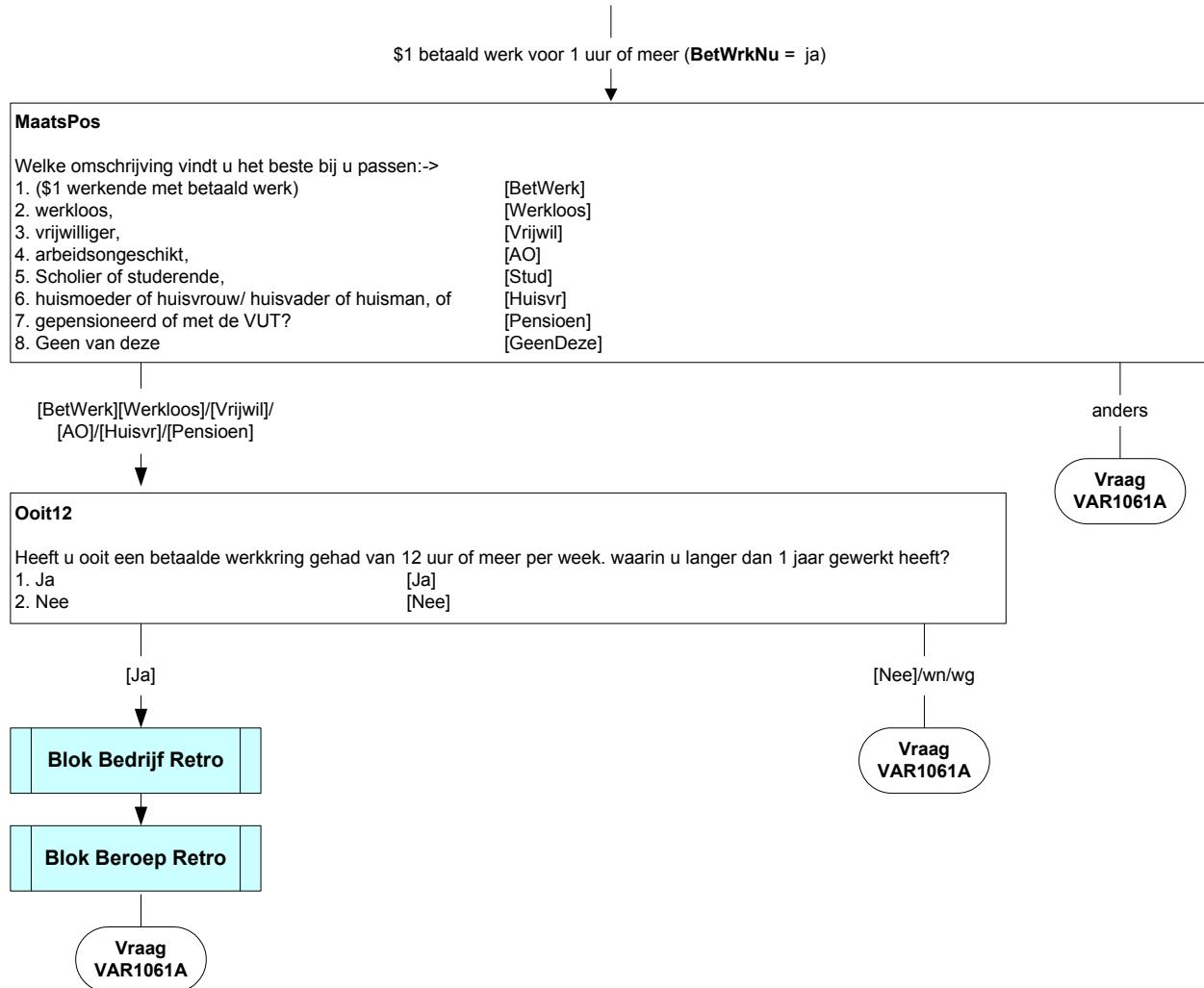
Werkkring verleden & Bedrijf en Beroep RETRO

Ooit12

Heeft u ooit een betaalde werkkring gehad van 12 uur of meer per week. waarin u langer dan 1 jaar gewerkt heeft?

1. Ja	[Ja]
2. Nee	[Nee]

Alleen indien:
BetwerkNu = [nee]/wn/wg of
UrenWeek < 12 of
IsHetDan = [MinOf4]/[Minder12]/wn/wg
Blok Positie werkkring

Vragenlijst Culturele Veranderingen 2010 – Blok 2. Achtergrondvragen

---

VAR1061A (1)

Verricht u vrijwilligerswerk, dat wil zeggen: onbetaald werk ten behoeve van of georganiseerd door een instelling of vereniging?

- 1. Ja
- 2. Nee

[Ja]
[Nee]

VAR1061B (2)

>> ENQ: Naar boven afronden op hele uren: 45 minuten wordt dan 1 uur. <<

Hoeveel uur gemiddeld per week verricht u vrijwilligerswerk?

[1...168]

VAR1062A (3)

Biedt u kosteloos hulp aan zieke of gehandicapte familieleden, kennissen of buren?

- 1. Ja
- 2. Nee

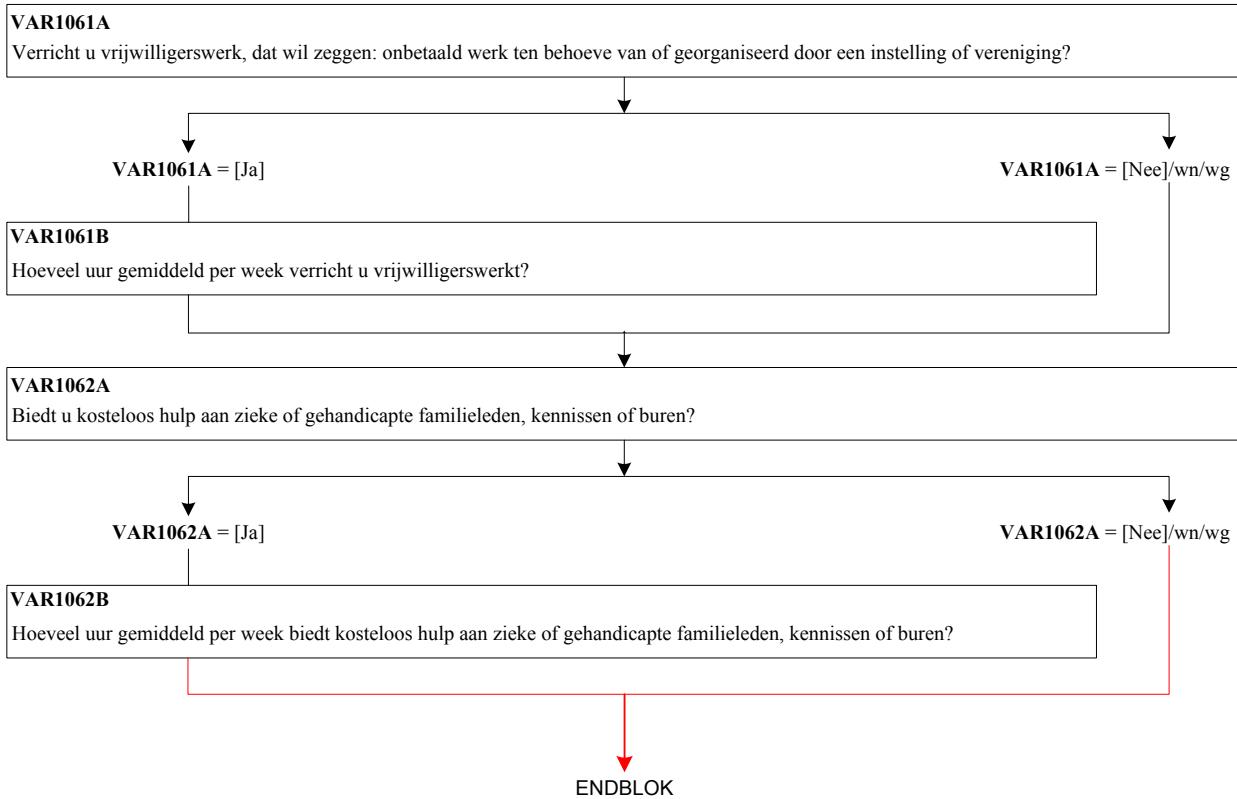
[Ja]
[Nee]

VAR1062B (4)

>> ENQ: Naar boven afronden op hele uren: 45 minuten wordt dan 1 uur. <<

Hoeveel uur gemiddeld per week biedt u kosteloos hulp aan zieke of gehandicapte familieleden, kennissen of buren?

[1...168]

Blok 3. Eigen leven, Welvaart en Sociale zekerheid

V401 (5)

Nu volgen er enkele vragen over uw eigen leven, welvaart en sociale zekerheid.

De eerste twee vragen gaan over uw eigen leven.

Hoe is over het algemeen uw gezondheid. Is deze: →

1. zeer goed,	[ZrGoed]
2. goed,	[Goed]
3. gaat wel,	[GaatWel]
4. slecht,	[Slecht]
5. of zeer slecht?	[ZrSlecht]

VAR648 (6): Variant A

In welke mate bent u tevreden met het leven dat u op het ogenblik leidt. Bent u: →

1. buitengewoon tevreden,	[BTevr]
2. zeer tevreden,	[ZrTevr]
3. tevreden,	[Tevr]
4. tamelijk tevreden,	[TamTevr]
5. of niet zo tevreden?	[NtZoTevr]

VAR648s (6): Variant B

>>ENQ: Overhandig KAART 1 (Groen)<<

Alles bij elkaar genomen, hoe tevreden bent u vandaag de dag met uw leven in het algemeen.

Gebruik deze kaart om te antwoorden, waarbij 0 zeer ontevreden betekent en 10 zeer tevreden betekent?

[0..10]

VAR149 (7) Variant A

Bent u met uw inkomen tevreden, tamelijk tevreden of niet tevreden?

>>ENQ: Het gaat hierbij om het huishoudinkomen.<<

1. Tevreden	[Tevr]
2. Tamelijk tevreden	[TamTevr]
3. Niet tevreden	[NtTevr]
4. Geen mening	[GeenMen]

VAR149s (7) Variant B

Hoe tevreden bent u met uw inkomen. Is dat:->

>>ENQ: Het gaat hierbij om het huishoudinkomen.<<

1. zeer tevreden	[ZrTevr]
2. tevreden	[Tevr]
3. niet tevreden, niet ontevreden	[NtTevrNtOnt]
4. ontevreden	[Ontevr]
5. of zeer ontevreden?	[ZrOntevr]
6. Geen mening	[GeenMen]

VAR058 (8)

Vindt u dat er in ons land op het ogenblik welvaart heerst of niet?

1. Ja	[Ja]
2. Nee	[Nee]

VAR059 (9)

Leeft (u/w gezin) in welvaart of niet?

1. Ja	[Ja]
2. Nee	[Nee]

VAR365 (10)

Denkt u dat u in financieel opzicht een onbekommerde oude dag (**\$1: zult hebben \$2: heeft**)?

1. Ja	[Ja]
2. Nee	[Nee]

VAR065 (11)

Denkt u dat er in de nabije toekomst een economische crisis met grote werkloosheid zal komen of denkt u dat de welvaart voorlopig wel zal aanhouden?

1. Voorziet crisis	[Crisis]
2. Welvaart houdt aan	[Welvaart]

Alle respondenten

V401

Hoe is over het algemeen uw gezondheid. Is deze: →

VAR648 en VAR648s (Splithalf)

In welke mate bent u tevreden met het leven dat u op dit ogenblik leidt. Bent u: →

VAR149 en VAR149s (Splithalf)

Bent u met uw inkomen tevreden, tamelijk tevreden of niet tevreden?

VAR058

Vindt u dat er in ons land op het ogenblik welvaart heerst of niet?

VAR059

Heerst er in uw gezin welvaart of niet?

(\$1) Lft_OP < 65
(\$2) anders

VAR365

Denkt u dat u in financieel opzicht een onbekommerde oude dag zult hebben/heeft?

VAR065

Denkt u dat er in de nabije toekomst een economische crisis met grote werkloosheid zal komen of denkt u dat de welvaart voorlopig wel zal aanhouden?

VAR092 (12) Variant A

Sommige mensen zijn van mening dat de opvattingen over gedrag en zeden in ons land steeds meer achteruit gaan, anderen vinden juist dat het er beter op wordt. Wat is uw mening hierover. Is dat: →

1. gaat vooruit,	[Vooruit]
2. gedeeltelijk vooruit / gedeeltelijk achteruit,	[DeelDeel]
3. blijft ongeveer gelijk,	[Gelijk]
4. of gaat achteruit?	[Achteruit]
5. Geen mening	[GeenMen]

VAR092s (12) Variant B

Sommige mensen zijn van mening dat de normen en waarden in ons land steeds meer achteruit gaan, anderen vinden juist dat ze vooruit gaan. Wat is uw mening hierover. Is dat: →

1. ze gaan vooruit,	[Vooruit]
2. gedeeltelijk vooruit / gedeeltelijk achteruit,	[DeelDeel]
3. blijven ongeveer gelijk,	[Gelijk]
4. of ze gaan achteruit?	[Achteruit]
5. Geen mening	[GeenMen]

IntSDQ

>> ENQ: Geef de laptop aan O.P. en leg uit hoe het invullen van de vragen in zijn werk gaat.

Laat O.P. zelf de oefenvraag invullen.

Toets <1> om verder te gaan. <<

De volgende vragen zijn nogal persoonlijk van aard. Daarom wil ik u vragen of u de antwoorden op deze vragen zelf intoetst in de computer. Ik zal aan de hand van een voorbeeld laten zien hoe dat gaat.

Oefen1

>> ENQ: Oefenvraag. <<

Wat is uw leeftijd?

[1..125]

Oefen 2

Lukt het om zelf de vragen op de computer te beantwoorden?

1. Ja	[Ja]
2. Nee	[Nee]

INT054 (13)

Er volgen nu steeds twee sociale groeperingen die van elkaar verschillen en zelfs wel eens in strijd met elkaar zijn.

Kunt u telkens aangeven hoe groot volgens u de tegenstelling is tussen deze twee groepen?

Hoe groot is de tegenstelling in ons land tussen arme mensen en rijke mensen?

1. Zeer groot	[ZrGroot]
2. Groot	[Groot]
3. Niet zo groot	[NtZGroot]
4. Helemaal geen tegenstelling	[HlmGeen]
5. Weet niet	[WeetNiet] [NODK]

INT055 (14)

En tussen de arbeidersklasse en de middenklasse?

1. Zeer groot	[ZrGroot]
2. Groot	[Groot]
3. Niet zo groot	[NtZGroot]
4. Helemaal geen tegenstelling	[HlmGeen]
5. Weet niet	[WeetNiet] [NODK]

INT056 (15)

En hoe groot is de tegenstelling tussen werklozen en mensen die werk hebben?

1. Zeer groot	[ZrGroot]
2. Groot	[Groot]
3. Niet zo groot	[NtZGroot]
4. Helemaal geen tegenstelling	[HlmGeen]
5. Weet niet	[WeetNiet] [NODK]

VAR092 en VAR092s (Splithalf)

Sommige mensen zijn van mening dat de opvattingen over normen en waarden in ons land steeds meer achteruit gaan, anderen vinden juist dat ze vooruit gaan. Wat is uw mening hierover? Is dat: →

IntSDQ

De volgende vragen zijn nogal persoonlijk van aard. Daarom wil ik u vragen of u de antwoorden op deze vragen zelf intoetst in de computer.

Oefen1

Wat is uw leeftijd?

Oefen2

Lukt het om zelf de vragen op de computer te beantwoorden?

INT054

Hoe groot is de tegenstelling tussen arme mensen en rijke mensen?

NODK

INT055

En tussen de arbeidersklasse en de middenklasse?

NODK

INT056

En hoe groot is de tegenstelling tussen werklozen en mensen die werk hebben?

NODK

INT057 (16)

En tussen werkgevers en werknemers?

1. Zeer groot	[ZrGroot]
2. Groot	[Groot]
3. Niet zo groot	[NtZGroot]
4. Helemaal geen tegenstelling	[HlmGeen]
5. Weet niet	[WeetNiet] [NODK]

INT059 (17)

En tussen jongeren en ouderen?

1. Zeer groot	[ZrGroot]
2. Groot	[Groot]
3. Niet zo groot	[NtZGroot]
4. Helemaal geen tegenstelling	[HlmGeen]
5. Weet niet	[WeetNiet] [NODK]

INT060 (18)

En tenslotte tussen allochtonen en autochtonen?

1. Zeer groot	[ZrGroot]
2. Groot	[Groot]
3. Niet zo groot	[NtZGroot]
4. Helemaal geen tegenstelling	[HlmGeen]
5. Weet niet	[WeetNiet] [NODK]

Afsluit

Dit was de laatste vraag om zelf in te vullen. Als u nu een 1 intoetst worden de gegevens opgeslagen en kunnen de antwoorden op de vragen niet meer op het beeldscherm verschijnen. Toets s.v.p. 1 en geef de computer weer terug aan de interviewer.

1. Verder

Overgang

>> ENQ: Toets <1> om verder te gaan. <<

VAR571 (19) Variant A

Dan wil ik u nu enkele vragen stellen over sociale zekerheid.

Wat verwacht u van de sociale uitkeringen in de komende tijd. Zullen die stijgen, dalen of gelijk blijven?

1. Stijgen	[Stijgen]
2. Dalen	[Dalen]
3. Gelijk blijven	[Gelijk]

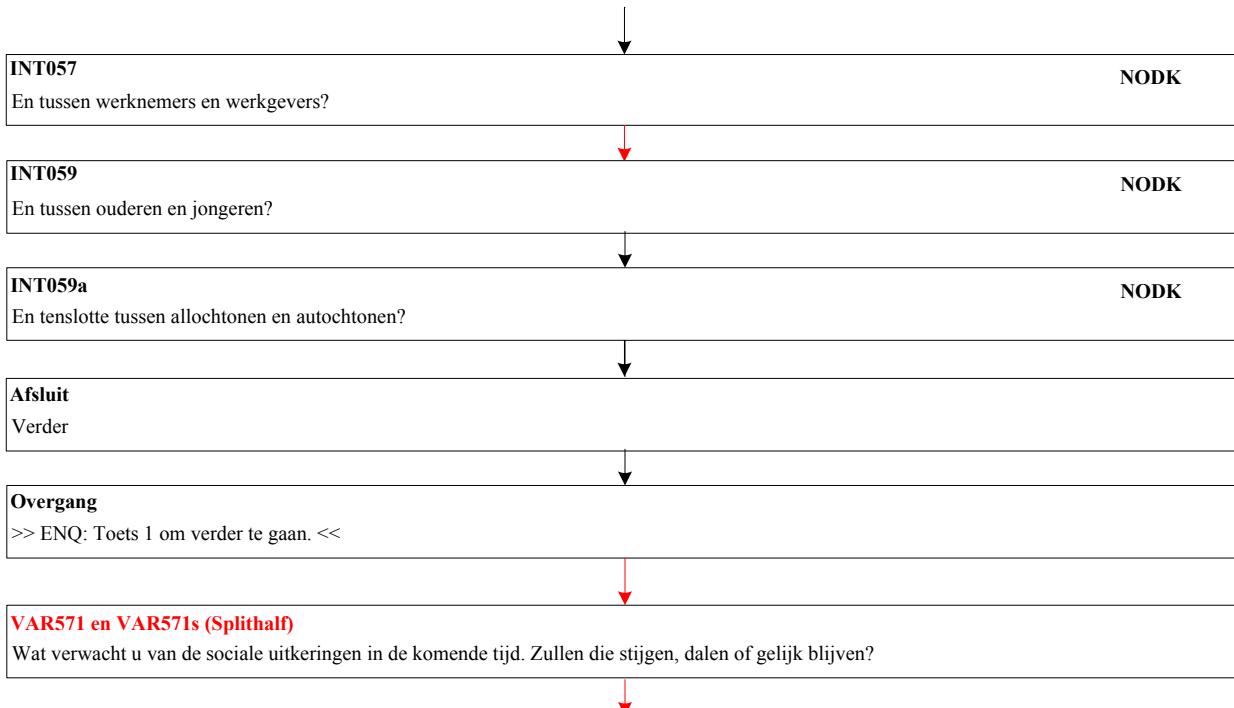
VAR571s (19) Variant B

Dan wil ik u nu enkele vragen stellen over sociale zekerheid.

In Nederland bestaan verschillende sociale verzekeringen en voorzieningen. Deze zijn bedoeld om inkomen te garanderen, bijvoorbeeld in het geval van ziekte, arbeidsongeschiktheid, werkloosheid of pensionering. De bedragen die daarbij worden uitgekeerd noemen we de sociale uitkeringen.

Verwacht u dat de sociale uitkeringen in de komende tijd zullen stijgen, dalen of gelijk blijven?

1. Stijgen	[Stijgen]
2. Dalen	[Dalen]
3. Gelijk blijven	[Gelijk]

VAR573 (20) Variant A

Bent u van mening dat, gegeven de huidige economische situatie, de sociale uitkeringen zouden moeten stijgen, dalen of gelijk blijven?

1. Stijgen	[Stijgen]
2. Dalen	[Dalen]
3. Gelijk blijven	[Gelijk]

VAR573s(20) Variant B

Gegeven de huidige economische situatie, wat vindt u dat met de sociale uitkeringen zou moeten gebeuren?

1. Stijgen	[Stijgen]
2. Dalen	[Dalen]
3. Gelijk blijven	[Gelijk]

VAR154 (21)

Ik noem nu enkele sociale verzekeringen en voorzieningen.

Wilt u voor elk hiervan aangeven of de hoogte van de uitkering volgens u op dit moment voldoende of onvoldoende is?

De Algemene Ouderdomswet (AOW)?

1. Voldoende	[Voldoen]
2. Onvoldoende	[Onvoldoen]
3. Te goed (niet noemen)	[TeGoed]

VAR155 (22)

De Wet Werk en Bijstand (voorheen Algemene Bijstandswet)?

1. Voldoende	[Voldoen]
2. Onvoldoende	[Onvoldoen]
3. Te goed (niet noemen)	[TeGoed]

VAR156 (23)

De Werkloosheidswet (WW)?

1. Voldoende	[Voldoen]
2. Onvoldoende	[Onvoldoen]
3. Te goed (niet noemen)	[TeGoed]

VAR157 (24)

De Algemene Nabestaandenwet (ANW)?

1. Voldoende	[Voldoen]
2. Onvoldoende	[Onvoldoen]
3. Te goed (niet noemen)	[TeGoed]

VAR157A (25)

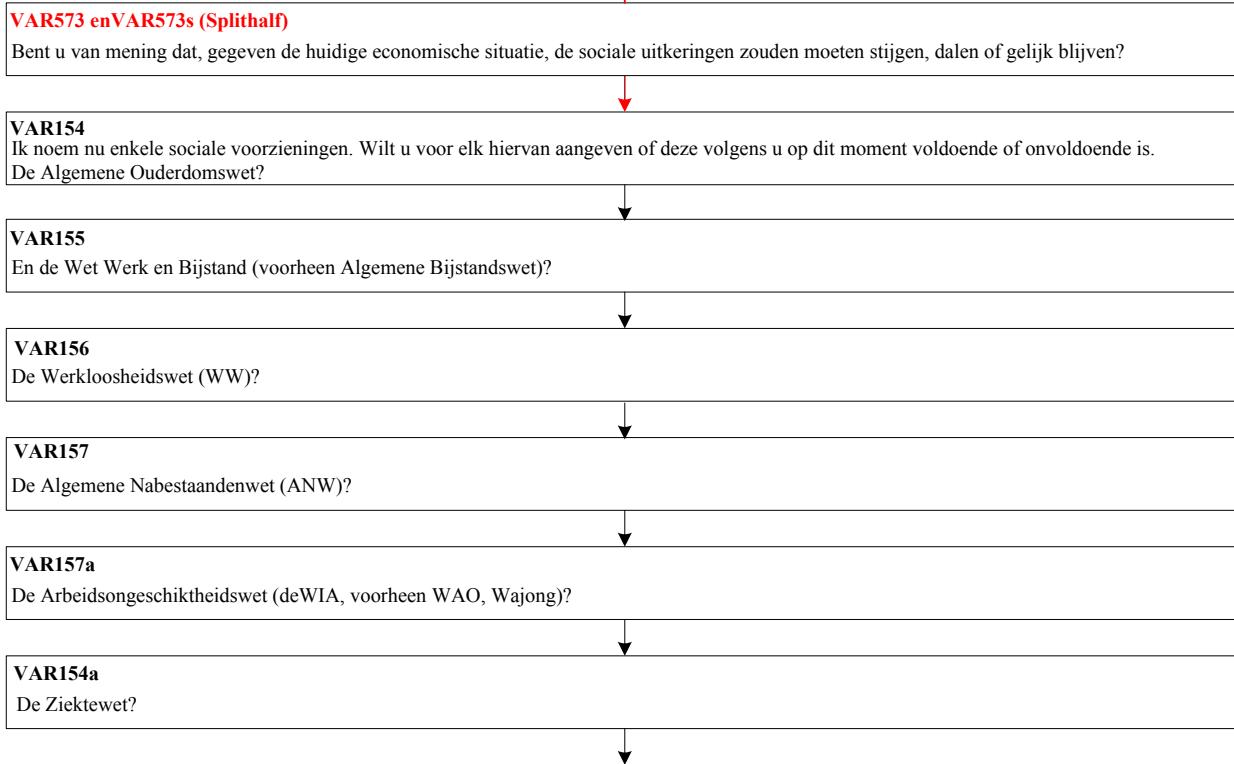
De Arbeidsongeschikheidswet (de WIA (voorheen WAO) of Wajong)?

1. Voldoende	[Voldoen]
2. Onvoldoende	[Onvoldoen]
3. Te goed (niet noemen)	[TeGoed]

VAR154A (26)

En tenslotte de Ziektekostenwet?

1. Voldoende	[Voldoen]
2. Onvoldoende	[Onvoldoen]
3. Te goed (niet noemen)	[TeGoed]

VAR164 (27)

Vindt u dat in ons land de verschillen tussen de inkomens te groot zijn, ongeveer juist zijn, of dat de verschillen tussen de inkomens te klein zijn?

1. Te groot	[TeGroot]
2. Ongeveer juist	[Juist]
3. Te klein	[TeKlein]
4. Geen mening (niet noemen)	[GeenMen]

VAR165 (28)

Wij willen graag uw mening nog wat nauwkeuriger weten.

Wenst u dat de verschillen tussen hoge en lage inkomens veel groter worden, een beetje groter worden, hetzelfde blijven, een beetje kleiner worden of veel kleiner worden?

1. Veel groter	[VeelGro]
2. Een beetje groter	[BeetGro]
3. Blijven zoals nu	[ZoalsNu]
4. Een beetje kleiner	[BeetKlei]
5. Veel kleiner	[VeelKlei]
6. Geen oordeel (niet noemen)	[GeenOord]

VAR1344 (29)

In hoeverre bent u het met de volgende uitspraak eens of oneens.

De komende jaren zal de sociale zekerheid in Nederland sterk moeten worden ingeperkt. Bent u het hier:->

1. helemaal mee eens,	[HlmMEens]
2. mee eens,	[MEens]
3. niet mee eens, niet mee oneens,	[NietNiet]
4. mee oneens,	[MOneens]
5. of helemaal mee oneens?	[HlmMOnee]
6. Geen mening	[GeenMening]

VAR164

Vindt u dat in ons land de verschillen tussen inkomens te groot zijn, ongeveer juist zijn, of dat de verschillen tussen de inkomens te klein zijn?

VAR165

Wenst u dat de verschillen tussen hoge en lage inkomsten veel groter worden, een beetje groter worden, hetzelfde blijven een beetje kleiner worden of veel kleiner worden?

VAR1344

De komende jaren zal de sociale zekerheid in Nederland sterk worden ingeperkt.

ENDBLOK

Blok 4. Geloof

VAR198A (30)

De volgende vragen gaan over uw levens- of maatschappijbeschouwing.
Bent u in een bepaald geloof grootgebracht?

1. Ja	[Ja]
2. Nee	[Nee]

VAR198 (31)

Welk geloof was dat?

1. Rooms-katholiek (RK)	[RK]
2. Nederlands Hervormd (NH)	[NH]
3. Gereformeerd	[Gereform]
4. Hindoe	[[Hindoe]]
5. Islamitisch	[Islam]
6. Boeddhistisch	[Boeddhis]
7. Ander geloof	[Ander]

VAR201A (32)

Beschouwt u zichzelf als behorend tot een kerkgenootschap of levensbeschouwelijke groepering?

1. Ja	[Ja]
2. Nee	[Nee]

VAR201B (33)

Welk kerkgenootschap of levensbeschouwelijke groepering is dat?

1. Rooms-katholiek (RK)	[RK]
2. Protestantse Kerk in Nederland (PKN / Samen op Weg Kerken)	[PKN]
3. Hindoe	[Hindoe]
4. Islamitisch	[Islam]
5. Boeddhistisch	[Boeddhis]
6. Ander kerkgenootschap of levensbeschouwelijke groepering	[Ander]

VAR204 (34)

>> ENQ: Voor hindoes, moslims, joden etc.: tempel, moskee, synagoge in plaats van kerk. <<

Hoe vaak bent u gedurende het afgelopen half jaar naar de kerk geweest. Was dat: →

1. eens per week of vaker,	[EpWk]
2. eens per 2 weken,	[Ep2Wk]
3. eens per maand,	[EpMnd]
4. minder dan eenmaal per maand,	[MEpMnd]
5. of nooit?	[Nooit]

INT229 (35)

>> ENQ: Overhandig KAART 2 (\$1: (Blauw) \$2: (Groen))

Slechts één antwoord mogelijk. <<

Op deze kaart staat een aantal uitspraken. Welke uitspraak komt het meest overeen met uw mening over God?

1. Ik geloof niet in God	[NietGod]
2. Ik weet niet of er een God is en ik geloof niet dat er een manier is om dat te weten te komen	[WNGod]
3. Ik geloof niet in een God die zich met ieder van ons persoonlijk bezighoudt, maar ik geloof wel in één of andere hogere macht	[HoogMacht]
4. Op sommige momenten geloof ik in God, op andere momenten niet	[SomsGod]
5. Ik geloof in God, al heb ik mijn twijfels	[TwijfGod]
6. Ik geloof zonder twijfel dat God werkelijk bestaat	[GodBest]

VAR1345 (36)

In welke mate zou u zichzelf een religieus mens noemen. Is dat:->

1. beslist wel religieus,	[BeslistW]
2. enigszins religieus,	[Enigszins]
3. nauwelijks religieus,	[Nauwelyks]
4. of beslist niet religieus?	[BeslistN]

Alle respondenten

VAR198a

De volgende vragen gaan over uw levens – of maatschappelijke beschouwing
Bent u in een bepaald geloof grootgebracht?

↓
VAR198a = [Ja]

↓
VAR198a = [Nee]/wn/wg

VAR198

Welk geloof was dat?

VAR201a

Beschouwt u zichzelf als behorend tot een kerkgenootschap of levensbeschouwelijke groepering?

↓
VAR201a = [Ja]

↓
VAR201a = [Nee]/wn/wg

VAR201b

Welk kerkgemeenschap of levensbeschouwelijke groepering is dat?

VAR204

Hoe vaak bent u gedurende het afgelopen half jaar naar de kerk geweest?

↓
|
(\$1) Versie A
(\$2) Versie B

INT229

Welke uitspraak komt het meest overeen met uw mening over God?

VAR1345

In welke mate zou u zichzelf een religieuus mens noemen?

Vragenlijst Culturele Veranderingen 2010 – Blok 4. Geloof

VAR211 (37)

Beschouwt u de Bijbel als het woord van God?

1. Ja	[Ja]
2. Nee	[Nee]
3. Gedeeltelijk of in een bepaalde zin	[Gedeelte]

VAR205 (38)

Gelooft u in een leven na de dood?

1. Ja	[Ja]
2. Nee	[Nee]
3. Weet niet zeker	[WeetNZ] [NODK]

VAR206 (39)

Gelooft u in het bestaan van de hemel?

1. Ja	[Ja]
2. Nee	[Nee]
3. Weet niet zeker	[WeetNZ] [NODK]

VAR208 (40)

In een hel?

1. Ja	[Ja]
2. Nee	[Nee]
3. Weet niet zeker	[WeetNZ] [NODK]

VAR209 (41)

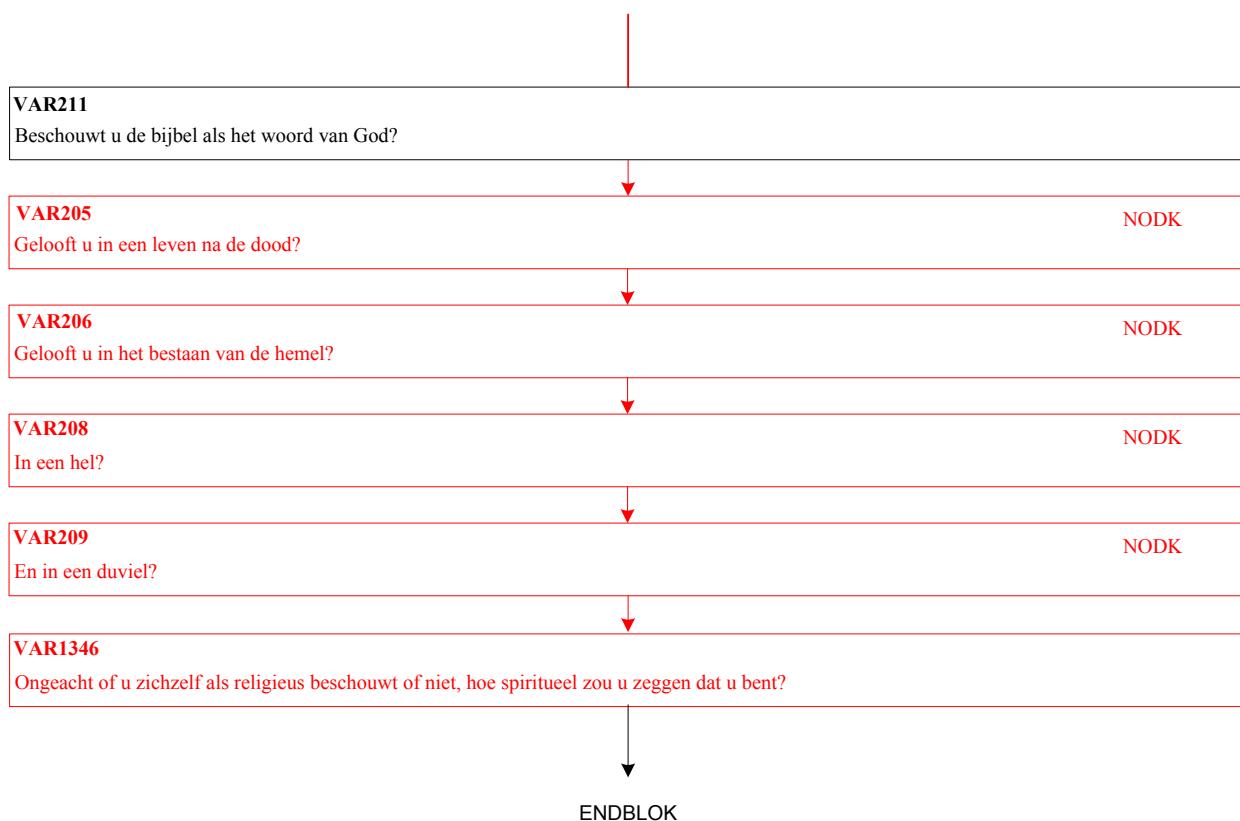
En in een duivel?

1. Ja	[Ja]
2. Nee	[Nee]
3. Weet niet zeker	[WeetNZ] [NODK]

VAR1346 (42)

Ongeacht of u zichzelf als religieus beschouwt of niet, hoe spiritueel zou u zeggen dat u bent. Is dat:->

1. beslist wel spiritueel,	[BeslistW]
2. enigszins spiritueel,	[Enigszins]
3. nauwelijks spiritueel,	[Nauwelyks]
4. of beslist niet spiritueel?	[BeslistN]

Blok 5. Vertrouwen en Samenleving

VAR229 (43)

>> ENQ: Overhandig **KAART 3. (\$1: (Blauw) \$2: (Groen))**

Let op: slechts één antwoord toegestaan. <<

Op deze kaart staan verschillende dingen die in het leven belangrijk kunnen zijn.

Kunt u mij zeggen wat u voor uzelf het allerbelangrijkste vindt?

1. Een goed inkomen	[Inkomen]
2. Een leuk gezin	[Gezin]
3. Een goede gezondheid	[Gezondh]
4. Veel vrije tijd	[VrijeTyd]
5. Een goed huwelijksleven	[Huwelijk]
6. Een sterk geloof	[Geloof]
7. Prettig werk	[Werk]
8. Veel vrienden en kennissen	[Vrienden]

IntSDQ

>> ENQ: Geef de laptop aan O.P. en leg uit hoe het invullen van de vragen in zijn werk gaat.

Toets <1> om verder te gaan. <<

Ook de volgende vragen zijn nogal persoonlijk van aard. Daarom wil ik u vragen of u de antwoorden op deze vragen zelf intoetst in de computer.

INT218 (44) Variant A

Hoeveel vertrouwen heeft u in de regering?

1. Onbeperkt vertrouwen	[OnbVertr]
2. Veel vertrouwen	[VlVertr]
3. Enig vertrouwen	[EngVertr]
4. Zeer weinig vertrouwen	[ZWnVertr]
5. Helemaal geen vertrouwen	[GeenVertr]
6. Weet niet	[WeetNiet] [NODK]

INT218s (44) Variant B

Hoeveel vertrouwen heeft u in de regering?

1. Zeer veel vertrouwen	[ZrVlVertr]
2. Veel vertrouwen	[VlVertr]
3. Niet veel, maar ook niet weinig vertrouwen	[NtVlNtWn]
4. Weinig vertrouwen	[Weinig]
5. Zeer weinig vertrouwen	[ZrWnVertr]
6. Weet niet	[WeetNiet] [NODK]

INT219 (45) Variant A

En in het bedrijfsleven?

1. Onbeperkt vertrouwen	[OnbVertr]
2. Veel vertrouwen	[VlVertr]
3. Enig vertrouwen	[EngVertr]
4. Zeer weinig vertrouwen	[ZWnVertr]
5. Helemaal geen vertrouwen	[GeenVertr]
6. Weet niet	[WeetNiet] [NODK]

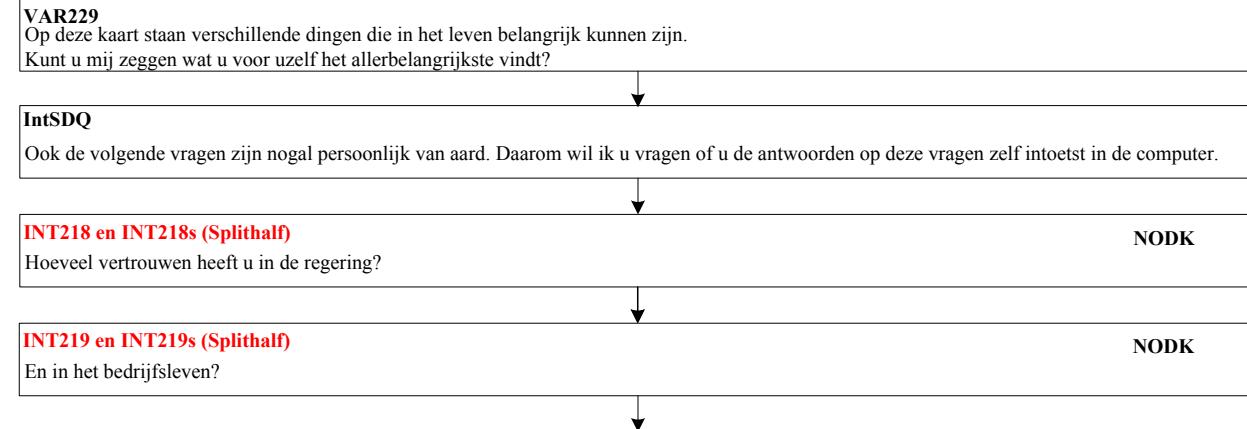
INT219s (45) Variant B

En in het bedrijfsleven?

1. Zeer veel vertrouwen	[ZrVlVertr]
2. Veel vertrouwen	[VlVertr]
3. Niet veel, maar ook niet weinig vertrouwen	[NtVlNtWn]
4. Weinig vertrouwen	[Weinig]
5. Zeer weinig vertrouwen	[ZrWnVertr]
6. Weet niet	[WeetNiet] [NODK]

Alle respondenten

(S1) Versie A
(S2) Versie B

INT221 (46) Variant A

En in kerken en religieuze organisaties?

1. Onbeperkt vertrouwen	[OnbVertr]
2. Veel vertrouwen	[VlVertr]
3. Enig vertrouwen	[EngVertr]
4. Zeer weinig vertrouwen	[ZWnVertr]
5. Helemaal geen vertrouwen	[GeenVertr]
6. Weet niet	[WeetNiet] [NODK]

INT221s (46) Variant B

En in kerken en religieuze organisaties?

1. Zeer veel vertrouwen	[ZrVlVertr]
2. Veel vertrouwen	[VlVertr]
3. Niet veel, maar ook niet weinig vertrouwen	[NtVlNtWn]
4. Weinig vertrouwen	[Weinig]
5. Zeer weinig vertrouwen	[ZrWnVertr]
6. Weet niet	[WeetNiet] [NODK]

INT222 (47) Variant A

Hoeveel vertrouwen heeft u in de rechtspraak?

1. Onbeperkt vertrouwen	[OnbVertr]
2. Veel vertrouwen	[VlVertr]
3. Enig vertrouwen	[EngVertr]
4. Zeer weinig vertrouwen	[ZWnVertr]
5. Helemaal geen vertrouwen	[GeenVertr]
6. Weet niet	[WeetNiet] [NODK]

INT222s (47) Variant B

Hoeveel vertrouwen heeft u in de rechtspraak?

1. Zeer veel vertrouwen	[ZrVlVertr]
2. Veel vertrouwen	[VlVertr]
3. Niet veel, maar ook niet weinig vertrouwen	[NtVlNtWn]
4. Weinig vertrouwen	[Weinig]
5. Zeer weinig vertrouwen	[ZrWnVertr]
6. Weet niet	[WeetNiet] [NODK]

INT711 (48) Variant A

En in de kranten?

1. Onbeperkt vertrouwen	[OnbVertr]
2. Veel vertrouwen	[VlVertr]
3. Enig vertrouwen	[EngVertr]
4. Zeer weinig vertrouwen	[ZWnVertr]
5. Helemaal geen vertrouwen	[GeenVertr]
6. Weet niet	[WeetNiet] [NODK]

INT711s (48) Variant B

En in de kranten?

1. Zeer veel vertrouwen	[ZrVlVertr]
2. Veel vertrouwen	[VlVertr]
3. Niet veel, maar ook niet weinig vertrouwen	[NtVlNtWn]
4. Weinig vertrouwen	[Weinig]
5. Zeer weinig vertrouwen	[ZrWnVertr]
6. Weet niet	[WeetNiet] [NODK]

INT221 en INT211s (Splithalf) NODK
En in kerken en religieuze organisaties?

INT222 en INT222s (Splithalf) NODK
Hoeveel vertrouwen heeft u in de rechtspraak?

INT711 en INT711s (Splithalf) NODK
Hoeveel vertrouwen heeft u in de kranten?

INT712 (49) Variant A

En in de politie?

1.	Onbeperkt vertrouwen	[OnbVertr]
2.	Veel vertrouwen	[VlVertr]
3.	Enig vertrouwen	[EngVertr]
4.	Zeer weinig vertrouwen	[ZWnVertr]
5.	Helemaal geen vertrouwen	[GeenVertr]
6.	Weet niet	[WeetNiet] [NODK]

INT712s (49) Variant B

En in de politie?

1.	Zeer veel vertrouwen	[ZrVlVertr]
2.	Veel vertrouwen	[VlVertr]
3.	Niet veel, maar ook niet weinig vertrouwen	[NtVlNtWn]
4.	Weinig vertrouwen	[Weinig]
5.	Zeer weinig vertrouwen	[ZrWnVertr]
6.	Weet niet	[WeetNiet] [NODK]

INT713 (50) Variant A

En in de Tweede Kamer?

1.	Onbeperkt vertrouwen	[OnbVertr]
2.	Veel vertrouwen	[VlVertr]
3.	Enig vertrouwen	[EngVertr]
4.	Zeer weinig vertrouwen	[ZWnVertr]
5.	Helemaal geen vertrouwen	[GeenVertr]
6.	Weet niet	[WeetNiet] [NODK]

INT713s (50) Variant B

En in de Tweede Kamer?

1.	Zeer veel vertrouwen	[ZrVlVertr]
2.	Veel vertrouwen	[VlVertr]
3.	Niet veel, maar ook niet weinig vertrouwen	[NtVlNtWn]
4.	Weinig vertrouwen	[Weinig]
5.	Zeer weinig vertrouwen	[ZrWnVertr]
6.	Weet niet	[WeetNiet] [NODK]

INT714 (51) Variant A

Hoeveel vertrouwen heeft u in de ambtenaren?

1.	Onbeperkt vertrouwen	[OnbVertr]
2.	Veel vertrouwen	[VlVertr]
3.	Enig vertrouwen	[EngVertr]
4.	Zeer weinig vertrouwen	[ZWnVertr]
5.	Helemaal geen vertrouwen	[GeenVertr]
6.	Weet niet	[WeetNiet] [NODK]

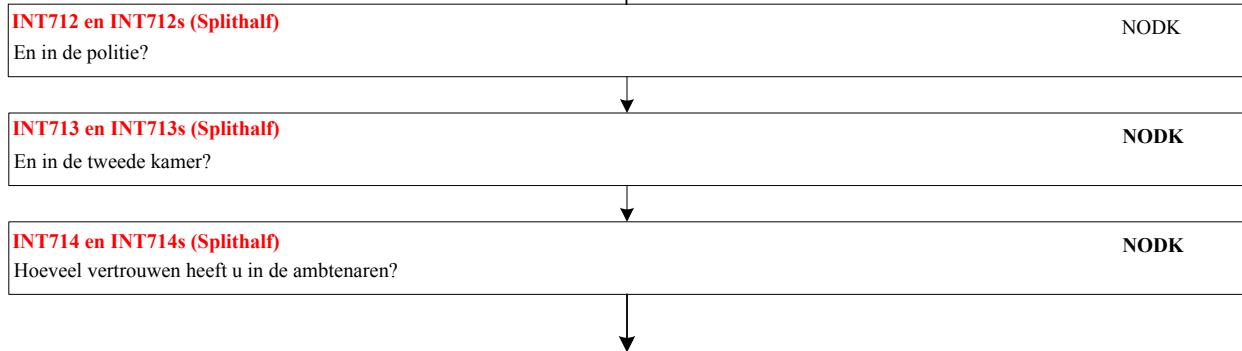
INT714s (51) Variant B

Hoeveel vertrouwen heeft u in de ambtenaren?

1.	Zeer veel vertrouwen	[ZrVlVertr]
2.	Veel vertrouwen	[VlVertr]
3.	Niet veel, maar ook niet weinig vertrouwen	[NtVlNtWn]
4.	Weinig vertrouwen	[Weinig]
5.	Zeer weinig vertrouwen	[ZrWnVertr]
6.	Weet niet	[WeetNiet] [NODK]

Vragenlijst Culturele Veranderingen 2010 – Blok 5. Vertrouwen en Samenleving

---

INT715 (52) Variant A

En in de Europese Unie?

1. Onbeperkt vertrouwen	[OnbVertr]
2. Veel vertrouwen	[VlVertr]
3. Enig vertrouwen	[EngVertr]
4. Zeer weinig vertrouwen	[ZWnVertr]
5. Helemaal geen vertrouwen	[GeenVertr]
6. Weet niet	[WeetNiet] [NODK]

INT715s (52) Variant B

En in de Europese Unie?

1. Zeer veel vertrouwen	[ZrVlVertr]
2. Veel vertrouwen	[VlVertr]
3. Niet veel, maar ook niet weinig vertrouwen	[NtVlNtWn]
4. Weinig vertrouwen	[Weinig]
5. Zeer weinig vertrouwen	[ZrWnVertr]
6. Weet niet	[WeetNiet] [NODK]

INT716 (53) Variant A

En tenslotte in de vakbonden?

1. Onbeperkt vertrouwen	[OnbVertr]
2. Veel vertrouwen	[VlVertr]
3. Enig vertrouwen	[EngVertr]
4. Zeer weinig vertrouwen	[ZWnVertr]
5. Helemaal geen vertrouwen	[GeenVertr]
6. Weet niet	[WeetNiet] [NODK]

INT716s (53) Variant B

En tenslotte in de vakbonden?

1. Zeer veel vertrouwen	[ZrVlVertr]
2. Veel vertrouwen	[VlVertr]
3. Niet veel, maar ook niet weinig vertrouwen	[NtVlNtWn]
4. Weinig vertrouwen	[Weinig]
5. Zeer weinig vertrouwen	[ZrWnVertr]
6. Weet niet	[WeetNiet] [NODK]

VAR433 (54) Variant A

Nu volgen enkele uitspraken.

Wilt u steeds aangeven in welke mate u het met deze uitspraak eens of oneens bent?

Men moet misdadigers niet in de eerste plaats straffen, maar men moet vooral proberen ze te veranderen.

1. Volkomen mee eens	[VolkEens]
2. In grote lijnen mee eens	[MeeEens]
3. Nog mee eens, noch mee oneens	[NochNoch]
4. Eigenlijk niet mee eens	[NietEens]
5. Helemaal niet mee eens	[HlmNEens]
6. Geen mening	[GeenMen]

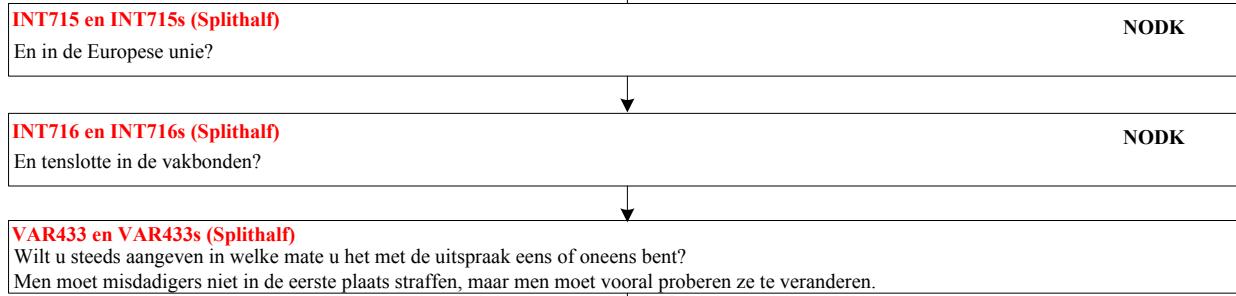
VAR433s (54) Variant B

Nu volgen enkele uitspraken.

Wilt u steeds aangeven in welke mate u het met deze uitspraak eens of oneens bent?

Men moet misdadigers niet in de eerste plaats straffen, maar men moet vooral proberen ze te veranderen.

1. Helemaal mee eens	[HlmMEens]
2. Mee eens	[MEens]
3. Niet mee eens, niet mee oneens	[NietNiet]
4. Mee oneens	[MOneens]
5. Helemaal mee oneens	[HlmMOnee]
6. Geen mening	[GeenMening]

VAR439 (55) Variant A

Wat we nodig hebben zijn minder wetten en instellingen en meer moedige, onvermoeibare en toegewijde leiders waar het volk vertrouwen in kan hebben.

1. Volkomen mee eens	[VolkEens]
2. In grote lijnen mee eens	[MeeEens]
3. Noch mee eens, noch mee oneens	[NochNoch]
4. Eigenlijk niet mee eens	[NietEens]
5. Helemaal niet mee eens	[HlmNEens]
6. Geen mening	[GeenMen]

VAR439s (55) Variant B

Het zou goed zijn als het bestuur van het land werd overgelaten aan enkele krachtige leiders.

1. Helemaal mee eens	[HlmMEens]
2. Mee eens	[MEens]
3. Niet mee eens, niet mee oneens	[NietNiet]
4. Mee oneens	[MOneens]
5. Helemaal mee oneens	[HlmMOnee]
6. Geen mening	[GeenMening]

VAR1329 (56) Variant A

De vrijheid van meningsuiting mag niet zover gaan dat mensen worden gekwetst in hun religieuze gevoelens.

1. Volkomen mee eens	[VolkEens]
2. In grote lijnen mee eens	[MeeEens]
3. Noch mee eens, noch mee oneens	[NochNoch]
4. Eigenlijk niet mee eens	[NietEens]
5. Helemaal niet mee eens	[HlmNEens]
6. Geen mening	[GeenMen]

VAR1329s (56) Variant B

De vrijheid van meningsuiting mag niet zover gaan dat mensen worden gekwetst in hun religieuze gevoelens.

1. Helemaal mee eens	[HlmMEens]
2. Mee eens	[MEens]
3. Niet mee eens, niet mee oneens	[NietNiet]
4. Mee oneens	[MOneens]
5. Helemaal mee oneens	[HlmMOnee]
6. Geen mening	[GeenMening]

VAR1330 (57) Variant A

Er spelen vandaag de dag dingen in Nederland die maken dat ik mij er voor schaam een Nederlander te zijn.

1. Volkomen mee eens	[VolkEens]
2. In grote lijnen mee eens	[MeeEens]
3. Noch mee eens, noch mee oneens	[NochNoch]
4. Eigenlijk niet mee eens	[NietEens]
5. Helemaal niet mee eens	[HlmNEens]
6. Geen mening	[GeenMen]

VAR1330s (57) Variant B

Er spelen vandaag de dag dingen in Nederland die maken dat ik mij er voor schaam een Nederlander te zijn.

1. Helemaal mee eens	[HlmMEens]
2. Mee eens	[MEens]
3. Niet mee eens, niet mee oneens	[NietNiet]
4. Mee oneens	[MOneens]
5. Helemaal mee oneens	[HlmMOnee]
6. Geen mening	[GeenMening]

VAR439 en VAR439s (Splithalf)
Wat we nodig hebben zijn minder wetten en instellingen en meer moedige, onvermoeibare en toegewijde leiders waar het volk vertrouwen in kan hebben.

VAR1329 en VAR1329s (Splithalf)
De vrijheid van meningsuiting mag niet zover gaan dat mensen worden gekwetst in hun religieuze gevoelens.

VAR1330 en VAR1330s (Splithalf)
Er spelen vandaag de dag dingen in Nederland die maken dat ik er mij voor schaam een Nederlander te zijn.

VAR445 (58) Variant A

Seksuele misdadigers moet men niet in de eerste plaats straffen, maar proberen te genezen.

1. Volkomen mee eens	[VolkEens]
2. In grote lijnen mee eens	[MeeEens]
3. Noch mee eens, noch mee oneens	[NochNoch]
4. Eigenlijk niet mee eens	[NietEens]
5. Helemaal niet mee eens	[HlmNEens]
6. Geen mening	[GeenMen]

VAR445s (58) Variant B

Seksuele misdadigers moet men niet in de eerste plaats straffen, maar proberen te genezen.

1. Helemaal mee eens	[HlmMEens]
2. Mee eens	[MEens]
3. Niet mee eens, niet mee oneens	[NietNiet]
4. Mee oneens	[MOneens]
5. Helemaal mee oneens	[HlmMOnee]
6. Geen mening	[GeenMening]

VAR446 (59) Variant A

Er zijn zoveel verschillende opvattingen over wat goed en wat verkeerd is dat je soms niet meer weet waar je aan toe bent.

1. Volkomen mee eens	[VolkEens]
2. In grote lijnen mee eens	[MeeEens]
3. Noch mee eens, noch mee oneens	[NochNoch]
4. Eigenlijk niet mee eens	[NietEens]
5. Helemaal niet mee eens	[HlmNEens]
6. Geen mening	[GeenMen]

VAR446s (59) Variant B

Er zijn zoveel verschillende opvattingen over wat goed en wat slecht is dat je soms niet meer weet waar je aan toe bent.

1. Helemaal mee eens	[HlmMEens]
2. Mee eens	[MEens]
3. Niet mee eens, niet mee oneens	[NietNiet]
4. Mee oneens	[MOneens]
5. Helemaal mee oneens	[HlmMOnee]
6. Geen mening	[GeenMening]

VAR447 (60) Variant A

Alles verandert heden ten dage zo snel dat men vaak nauwelijks meer weet wat goed en wat slecht is.

1. Volkomen mee eens	[VolkEens]
2. In grote lijnen mee eens	[MeeEens]
3. Noch mee eens, noch mee oneens	[NochNoch]
4. Eigenlijk niet mee eens	[NietEens]
5. Helemaal niet mee eens	[HlmNEens]
6. Geen mening	[GeenMen]

VAR447s (60) Variant B

Alles verandert tegenwoordig zo snel dat men vaak nauwelijks meer weet wat goed en wat slecht is.

1. Helemaal mee eens	[HlmMEens]
2. Mee eens	[MEens]
3. Niet mee eens, niet mee oneens	[NietNiet]
4. Mee oneens	[MOneens]
5. Helemaal mee oneens	[HlmMOnee]
6. Geen mening	[GeenMening]

VAR445 en VAR445s (Splithalf)

Seksuele misdadigers moet men niet in de eerste plaats straffen, maar proberen te genezen.

VAR446 en VAR446s (Splithalf)

Er zijn zoveel verschillende opvattingen over wat goed en wat verkeerd is dat je soms niet meer weet waar je aan toe bent.

VAR447 en VAR447s (Splithalf)

Alles verandert hedendag zo snel dat men vaak nauwelijks meer weet wat goed en wat slecht is.

VAR1316 (61) Variant A

De overheid moet geld beschikbaar stellen om grote sportevenementen naar Nederland te halen.

1. Volkomen mee eens	[VolkEens]
2. In grote lijnen mee eens	[MeeEens]
3. Noch mee eens, noch mee oneens	[NochNoch]
4. Eigenlijk niet mee eens	[NietEens]
5. Helemaal niet mee eens	[HlmNEens]
6. Geen mening	[GeenMen]

VAR1316s (61) Variant B

De overheid moet geld beschikbaar stellen om grote sportevenementen naar Nederland te halen.

1. Helemaal mee eens	[HlmMEens]
2. Mee eens	[MEens]
3. Niet mee eens, niet mee oneens	[NietNiet]
4. Mee oneens	[MOoneens]
5. Helemaal mee oneens	[HlmMOnee]
6. Geen mening	[GeenMening]

VAR1317 (62) Variant A

De overheid moet meer doen om de kansen van Nederlandse sporters te vergroten om tot de wereldtop te behoren.

1. Volkomen mee eens	[VolkEens]
2. In grote lijnen mee eens	[MeeEens]
3. Noch mee eens, noch mee oneens	[NochNoch]
4. Eigenlijk niet mee eens	[NietEens]
5. Helemaal niet mee eens	[HlmNEens]
6. Geen mening	[GeenMen]

VAR1317s (62) Variant B

De overheid moet meer doen om de kansen van Nederlandse sporters te vergroten om tot de wereldtop te behoren.

1. Helemaal mee eens	[HlmMEens]
2. Mee eens	[MEens]
3. Niet mee eens, niet mee oneens	[NietNiet]
4. Mee oneens	[MOoneens]
5. Helemaal mee oneens	[HlmMOnee]
6. Geen mening	[GeenMening]

VAR1331 (63)

Zou u zeggen dat u er zeer trots, tamelijk trots, niet zo trots of helemaal niet trots op bent om Nederlander te zijn?

1. Zeer trots	[ZrTrot]
2. Tamelijk trots	[TamTrot]
3. Niet zo trots	[NietZoTrot]
4. Helemaal niet trots	[HlmNtTrot]
5. Weet niet	[WeetNiet] [NODK]

VW065 (64)

Vindt u over het algemeen dat de meeste mensen wel te vertrouwen zijn of vindt u dat men niet voorzichtig genoeg kan zijn in de omgang met mensen?

1. Wel te vertrouwen	[Vertrouw]
2. Je kunt niet voorzichtig genoeg zijn	[Voorzich]
3. Weet niet	[WeetNiet] [NODK]

Afsluit

Dit was de laatste vraag om zelf in te vullen. Als u nu een 1 intoetst worden de gegevens opgeslagen en kunnen de antwoorden op de vragen niet meer op het beeldscherm verschijnen. Toets s.v.p. 1 en geef de computer weer terug aan de interviewer.

1. Verder

Overgang

>> ENQ: Toets <1> om verder te gaan. <<

VAR1316 en VAR1316s (Splithalf)

De overheid moet geld ter beschikking stellen om grote sportevenementen naar Nederland te halen.

VAR1317 en VAR1317s (Splithalf)

De overheid moet meer doen om de kansen van Nederlandse sporters te vergroten om tot de wereldtop te behoren.

VAR1331

NODK

Zou u zeggen dat u zeer trots, tamelijk trots of helemaal niet zo trots bent om Nederlander te zijn?

VW065

NODK

Vindt u over het algemeen dat de meeste mensen wel te vertrouwen zijn of vindt u dat men niet voorzichtig genoeg kan zijn in de omgang met mensen.

Afsluit

Dit was de laatste vraag om zelf in te vullen. Als u nu een 1 intoetst worden de gegevens opgeslagen en kunnen de antwoorden op de vragen niet meer op het beeldscherm verschijnen.

1. Verder

Overgang

>> ENQ: Toets <1> in om verder te gaan.

ENDBLOK

Blok 6. Politiek en Democratie

VAR491 (65) Variant A

Dan wil ik nu een aantal vragen stellen over politiek **en democratie**.

In welke mate bent u geïnteresseerd in politiek. Is dat: →

1. sterk,	[Sterk]
2. gewoon,	[Gewoon]
3. matig,	[Matig]
4. weinig,	[Weinig]
5. of helemaal niet?	[HlmNiet]

VAR491s (65) Variant B

Dan wil ik nu een aantal vragen stellen over politiek en democratie.

In welke mate bent u geïnteresseerd in politiek. Is dat: →

1. zeer geïnteresseerd,	[ZeerGeint]
2. tamelijk geïnteresseerd,	[TamGeint]
3. niet zo geïnteresseerd,	[NietZo]
4. of helemaal niet geïnteresseerd?	[HeelNiet]

VAR040 (66)

Leest u wel eens iets over politiek in ons land, bijvoorbeeld in de krant. Is dat: →

1. regelmatig,	[Regelmat]
2. af en toe,	[AfnToe]
3. een enkele keer,	[EnkKeer]
4. of niet?	[Niet]

VAR1304 (67)

In hoeverre bent u tevreden over de wijze waarop de democratie in Nederland functioneert. Bent u daarover al met al: →

1. zeer tevreden,	[ZrTevr]
2. tamelijk tevreden,	[TamTevr]
3. niet zo tevreden,	[NtZoTevr]
4. of helemaal niet tevreden?	[HlmNTevr]

VAR1146 (68)

Hoe tevreden bent u over het algemeen met wat de Nederlandse regering doet. Bent u hierover: →

1. zeer tevreden,	[ZrTev]
2. min of meer tevreden,	[MMTev]
3. nogal ontevreden,	[NogOntvr]
4. of zeer ontevreden?	[ErgOntvr]

VAR1163 (69)

In welke mate bent u het met de volgende uitspraak eens of oneens.

De Nederlandse overheid functioneert goed. Bent u het hier: →

1. zeer mee eens,	[HIMEens]
2. mee eens,	[MEens]
3. mee oneens,	[MOoneens]
4. of zeer mee oneens?	[HIMOneens]
5. Geen mening	[GeenMen]

Alle respondenten

VAR491 en VAR491s (Splithalf)

In welke mate bent u geïnteresseerd in politiek. Is dat: →

VAR040

Leest u wel eens iets over politiek in ons land, bijvoorbeeld in de krant. Is dat: →

VAR1304

In hoeverre bent u tevreden over de wijze waarop de democratie in Nederland functioneert. Bent u daarover al met al: →

VAR1146

Hoe tevreden bent u over het algemeen met wat de Nederlandse regering doet. Bent u hierover: →

VAR1163

In welke mate bent u het met de volgende uitspraak eens of oneens

De Nederlandse overheid functioneert goed. Bent u het hier: →

VAR274 (70) Variant A

Als er nu verkiezingen zouden zijn voor de Tweede Kamer, zou u dan gaan stemmen?

1. Ja	[Ja]
2. Nee	[Nee]
3. Misschien (niet noemen)	[Misschien]
4. Mag niet stemmen (niet noemen)	[MagNiet]

VAR274s (70) Variant B

Als er vandaag verkiezingen zouden zijn voor de Tweede Kamer, zou u dan gaan stemmen?

1. Ja	[Ja]
2. Nee	[Nee]
3. Misschien (niet noemen)	[Misschien]
4. Mag niet stemmen (niet noemen)	[MagNiet]

VAR275 (71)

Op welke partij zou u dan waarschijnlijk stemmen?

1. CDA	[CDA]
2. PvdA	[PvdA]
3. SP (Socialistische partij)	[SP]
4. VVD	[VVD]
5. Partij voor de Vrijheid (Geert Wilders)	[PVV]
6. GroenLinks	[GroenL]
7. Christen Unie	[CU]
8. D66	[D66]
9. SGP (Staatskundig Gereformeerde Partij)	[SGP]
10. Partij voor de Dieren	[PvdD]
11. Trots op Nederland (Rita Verdonk)	[ToN]
12. Andere Partij	[Ander]
13. Blanco stemmen	[Blanco]
14. Weet nog niet	[WeetNiet] [NODK]

VAR1196 (72)

Vindt u het in het algemeen gesproken, een goede of slechte zaak dat Nederland lid is van de Europese Unie of vindt u het noch goed noch slecht?

1. Goede zaak	[Goed]
2. Slechte zaak	[Slecht]
3. Nog goed, noch slecht	[NochNoch]

VAR1197 (73)

Heeft Nederland, alles wel beschouwd, naar uw idee wel of geen voordeel bij zijn lidmaatschap van de Europese Unie?

1. Wel voordeel	[WelVoor]
2. Geen voordeel	[GeenVoor]

VAR461 (74) Variant A

In hoeverre beschouwt u zichzelf als links of als rechts. Is dat: →

1. zeer links,	[ZrLinks]
2. gematigd links,	[GmLinks]
3. geen van beide,	[GnBeide]
4. gematigd rechts,	[GmRechts]
5. of zeer rechts?	[ZrRechts]
6. Geen mening	[GeenMen]

VAR461s (74) Variant B

In hoeverre beschouwt u zichzelf als links of als rechts. Is dat: →

1. zeer links,	[ZrLinks]
2. gematigd links,	[GmLinks]
3. niet links en niet rechts,	[NietNiet]
4. gematigd rechts,	[GmRechts]
5. of zeer rechts?	[ZrRechts]
6. Geen mening	[GeenMen]

VAR274 en VAR274s (Splithalf)

Als er nu verkiezingen zouden zijn voor de Tweede Kamer, zou u dan gaan stemmen?

VAR274 of VAR274s = [Ja]/[Misschien]

anders

VAR275

Op welke partij zou u dan waarschijnlijk stemmen?

NODK

VAR1196

Vindt u het in het algemeen gesproken, een goede of slechte zaak dat Nederland lid is van de Europese Unie of vindt u het noch goed noch slecht.?

VAR1197

Heeft Nederland, alles wel beschouwd, naar uw idee wel of geen voordeel bij zijn lidmaatschap van de Europese Unie?

VAR461 en VAR461s (Splithalf)

In hoeverre beschouwt u zichzelf als links of rechts. Is dat: →

VAR273 (75) Variant A

Nu volgen enkele vragen over democratie.

In welke mate moet de inspraak van de burgers op het bestuur van gemeente en provincie groter of kleiner worden.

Moet deze inspraak: →

1. veel groter worden,	[VeelGrot]
2. een beetje groter worden,	[BeetGrot]
3. blijven zoals nu,	[ZoalsNu]
4. een beetje kleiner worden,	[BeetKlei]
5. of veel kleiner worden?	[VeelKlei]
6. Geen mening	[GeenMen]

VAR273s_a (75a) Variant B

Nu volgen enkele vragen over democratie.

Wat vindt u van de mate van inspraak van de burgers op het bestuur van gemeente en provincie. Moet deze inspraak groter worden, kleiner worden of gelijk blijven?

1. Groter worden	[Groter]
2. Kleiner worden	[Kleiner]
3. Gelijk blijven	[Gelijk]

VAR273s_b (75b) Variant B

Vindt u dat deze inspraak veel of een beetje (\$1: groter \$2: kleiner) moet worden?

1. Veel	[Veel]
2. Beetje	[Beetje]

VAR239 (76)

Ik noem nu enkele beweringen over de politiek. Wilt u per bewering aangeven of u het ermee eens of oneens bent?

Wat de regering ook doet, voor het dagelijkse leven heeft het weinig nut.

1. Mee eens	[MEens]
2. Mee oneens	[MOneens]

VAR318 (77)

Mensen als ik hebben geen enkele invloed op wat de regering doet.

1. Mee eens	[MEens]
2. Mee oneens	[MOneens]

VAR319 (78)

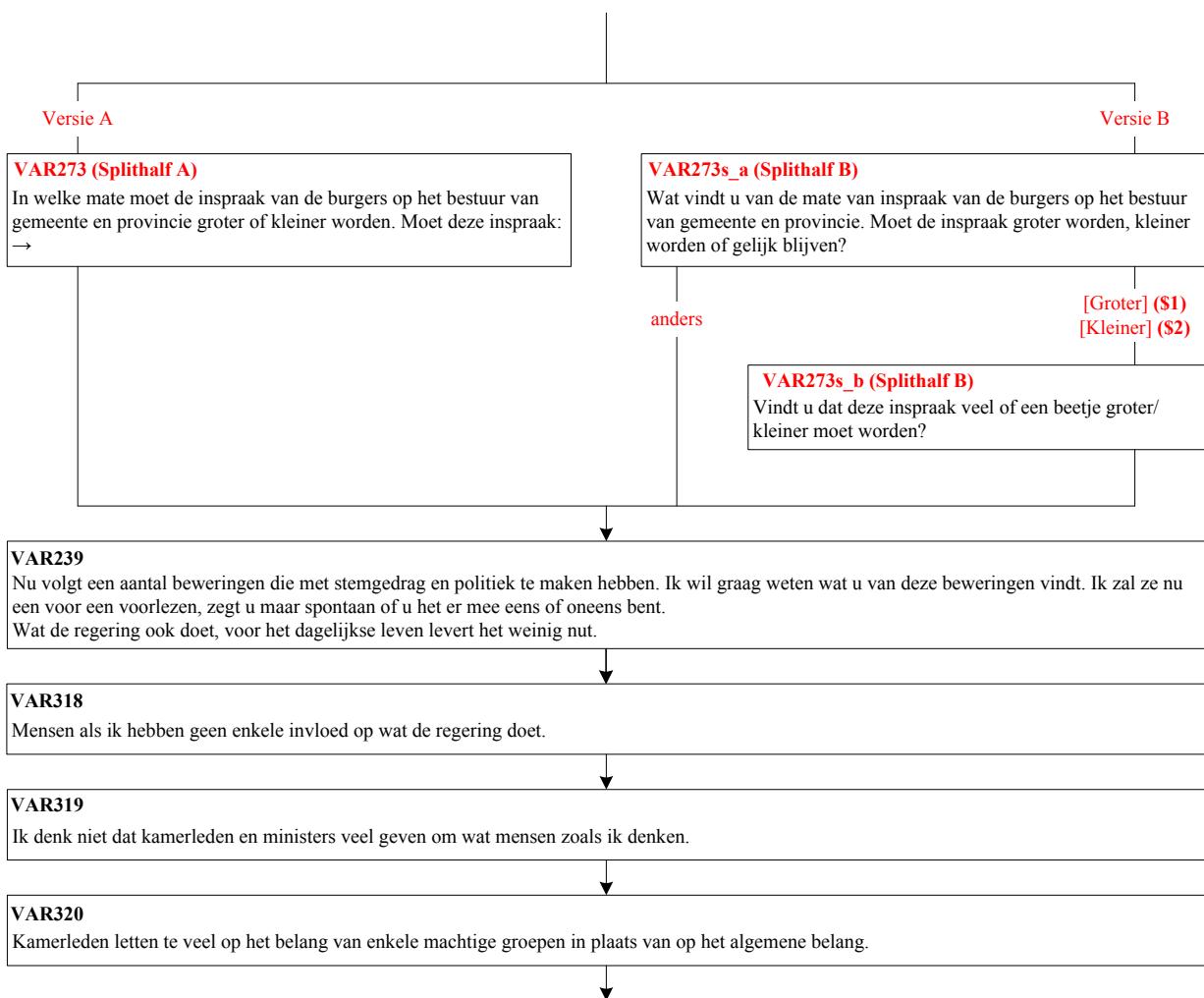
Ik denk niet dat kamerleden en ministers veel geven om wat mensen zoals ik denken.

1. Mee eens	[MEens]
2. Mee oneens	[MOneens]

VAR320 (79)

Kamerleden letten te veel op het belang van enkele machtige groepen, in plaats van op het algemeen belang.

1. Mee eens	[MEens]
2. Mee oneens	[MOneens]

VAR1209 (80)

Nu volgt weer een aantal stellingen.

In welke mate bent u het met deze stellingen eens **of oneens**.

De Burgemeester moet worden gekozen door de inwoners van de gemeente. Bent u het hier: →

1. helemaal mee eens,	[HlmMEens]
2. mee eens,	[MEens]
3. niet mee eens,	[MOneens]
4. of helemaal niet mee eens?	[HlmMOnee]

VAR1210 (81)

Over sommige, voor ons land belangrijke beslissingen moet door de kiezers zelf worden gestemd, het zogenaamde referendum.

Bent u het hier: →

1. helemaal mee eens,	[HlmMEens]
2. mee eens,	[MEens]
3. niet mee eens,	[MOneens]
4. of helemaal niet mee eens?	[HlmMOnee]

VAR599 (82) Variant A

Heeft u zich in de afgelopen 2 jaar wel eens samen met anderen actief ingespannen voor een kwestie, die landelijk of nationaal van belang is of die betrekking heeft op wereldproblemen als vrede en armoede?

1. Ja	[Ja]
2. Nee	[Nee]

VAR599s (82) Variant B

Heeft u zich in de afgelopen 2 jaar wel eens samen met anderen actief ingespannen voor een kwestie van **nationaal belang of voor een kwestie met betrekking tot een wereldprobleem als vrede of armoede**?

1. Ja	[Ja]
2. Nee	[Nee]

VAR600 (83) Variant A

Heeft u zich in de afgelopen 2 jaar wel eens samen met anderen actief ingespannen voor een kwestie die van belang is voor uw gemeente, voor een bepaalde groep in de gemeente of voor uw buurt?

1. Ja	[Ja]
2. Nee	[Nee]

VAR600s (83) Variant B

En heeft u zich in de afgelopen 2 jaar wel eens samen met anderen actief ingespannen voor een kwestie van **gemeentelijk belang, voor een bepaalde groep in de gemeente of voor uw buurt**?

1. Ja	[Ja]
2. Nee	[Nee]

VAR408 (84)

Hoe waarschijnlijk is het dat u werkelijk iets zou proberen te doen, als u dacht dat de Tweede Kamer bezig was een onrechtvaardige wet aan te nemen? Zou dat zeer waarschijnlijk zijn, enigszins waarschijnlijk of onwaarschijnlijk?

1. Zeer waarschijnlijk	[ZrWaar]
2. Enigszins waarschijnlijk	[EnigWaar]
3. Onwaarschijnlijk	[Onwaar]

VAR409 (85)

Stel dat iemand een wet zo onrechtvaardig vindt dat hij besluit de regering bij zijn werk te hinderen door zitdemonstraties, massabijeenkomsten of protestoptochten. Keurt u dat goed of keurt u dat af?

1. Keurt goed	[GoedKeur]
2. Keurt af	[AfKeur]
3. Kan niet veel schelen (niet noemen)	[KanNietS]

VAR1209

Nu volgt weer een aantal stellingen. In welke mate bent u het met deze stellingen eens.

De Burgemeester moet worden gekozen door de inwoners van de gemeente. Bent u het hier: →

VAR1210

Over sommige, voor ons land belangrijke beslissingen moet door de kiezer zelf worden gestemd, het zogenaamde referendum. Bent u het hier: →

VAR599 en VAR599s (Splithalf)

Heeft u zich in de afgelopen 2 jaar wel eens samen met anderen actief ingespannen voor een kwestie, die landelijk of nationaal van belang is of die betrekking heeft op wereldproblemen als vrede en armoede.

VAR600 en VAR600s (Splithalf)

Heeft u zich in de afgelopen 2 jaar wel eens samen met anderen actief ingespannen voor een kwestie die van belang is voor uw gemeente, voor een bepaalde groep in de gemeente of voor uw buurt.

VAR408

Hoe waarschijnlijk is het dat u werkelijk iets zou proberen te doen, als u dacht dat de Tweede Kamer bezig was een onrechtvaardige wet aan te nemen. Zou dat zeer waarschijnlijk zijn, enigszins waarschijnlijk of onwaarschijnlijk?

VAR409

Stel dat iemand een wet zo onrechtvaardig vindt dat hij besluit de regering bij zijn werk te hinderen door zitdemonstraties, massabijeenkomsten of protestoptochten. Keurt u dat goed of keurt u dat af?

Intro (Splithalf A)

>>ENQ: Overhandig de kaartjes A t/m P.

Schudt ze goed door elkaar alvorens u ze aan de ondervraagde overhandigt.

Controleer ook altijd goed of de set met kaartjes nog compleet is. <<

In de politiek is het niet altijd mogelijk alles te bereiken wat men graag zou willen. Op deze kaartjes staan verschillende doelen die u kunt nastreven. Natuurlijk zijn deze zaken voor ieder van ons op een of andere manier belangrijk. Stel dat u zou moeten kiezen, welk doel lijkt u dan het meest wenselijk? Welk doel komt voor u op de tweede plaats? En welk doel op de derde plaats, enz., net zolang tot u ze allemaal gehad heeft.

Maakt u maar een stapeltje van de kaartjes met bovenop het doel dat u het meest wenselijk vindt en onderop het doel dat u het minst wenselijk vindt. Wilt u mij steeds de letter noemen die op het kaartje vermeld staat.

- A. Orde handhaven
- B. De politieke inspraak van de burgers vergroten
- C. Prijsstijgingen tegengaan
- D. De vrijheid van meningsuiting beschermen
- E. Een hoge mate van economische groei handhaven
- F. Zorgen voor een sterk leger in Nederland
- G. De mensen meer inspraak geven bij beslissingen op het werk en in hun woonplaats
- H. Proberen onze steden en ons platteland te verfraaien
- I. Een stabiele economie handhaven
- J. De strijd tegen de misdaad
- K. Streven naar een vriendelijker en minder onpersoonlijke samenleving
- L. Streven naar een samenleving waarin ideeën belangrijker zijn dan geld
- M. Er voor zorgen dat de werkloosheid sterk verminderd
- N. Bestrijden van milieuverontreiniging
- O. Het op peil houden van de sociale zekerheid
- P. Zorgen voor een goede opvang van (allochtone) immigranten, zoals Turken, Marokkanen en Surinamers

VAR1046A (86) Variant A

Welk doel komt er voor u op de eerste plaats?

[A...P]

VAR1046B (87) Variant A

En op de 2^e plaats?

[A...P]

VAR1046C (88) Variant A

En op de 3^e plaats?

[A...P]

VAR1046D (89) Variant A

En op de 4^e plaats?

[A...P]

VAR1046E (90) Variant A

En op de 5^e plaats?

[A...P]

VAR1046F (91) Variant A

En op de 6^e plaats?

[A...P]

VAR1046G (92) Variant A

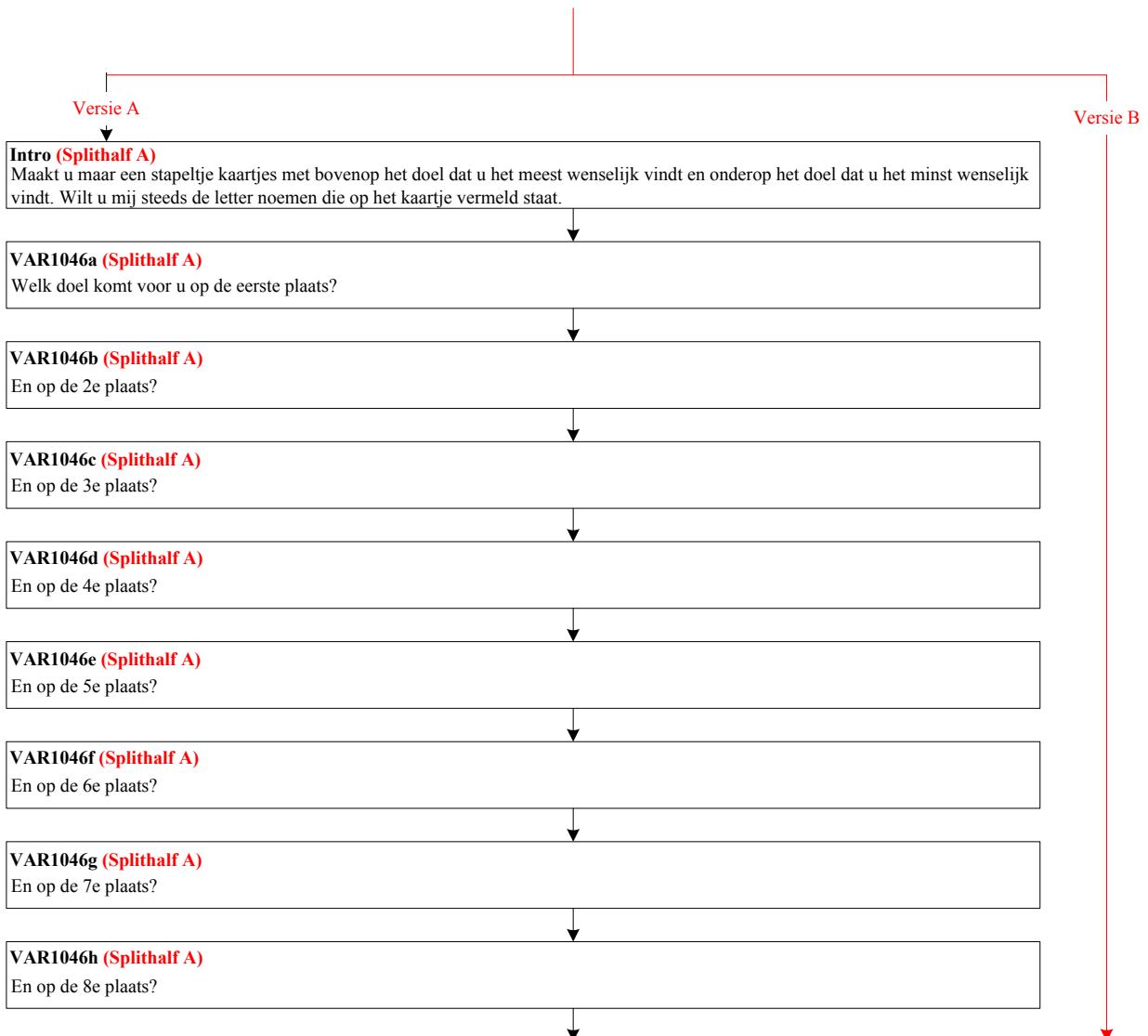
En op de 7^e plaats?

[A...P]

VAR1046H (93) Variant A

En op de 8^e plaats?

[A...P]

VAR1046I (94) Variant A

En op de 9^e plaats?

[A...P]

VAR1046J (95) Variant A

En op de 10^e plaats?

[A...P]

VAR1046K (96) Variant A

En op de 11^e plaats?

[A...P]

VAR1046L (97) Variant A

En op de 12^e plaats?

[A...P]

VAR1046M (98) Variant A

En op de 13^e plaats?

[A...P]

VAR1046N (99) Variant A

En op de 14^e plaats?

[A...P]

VAR1046O (100) Variant A

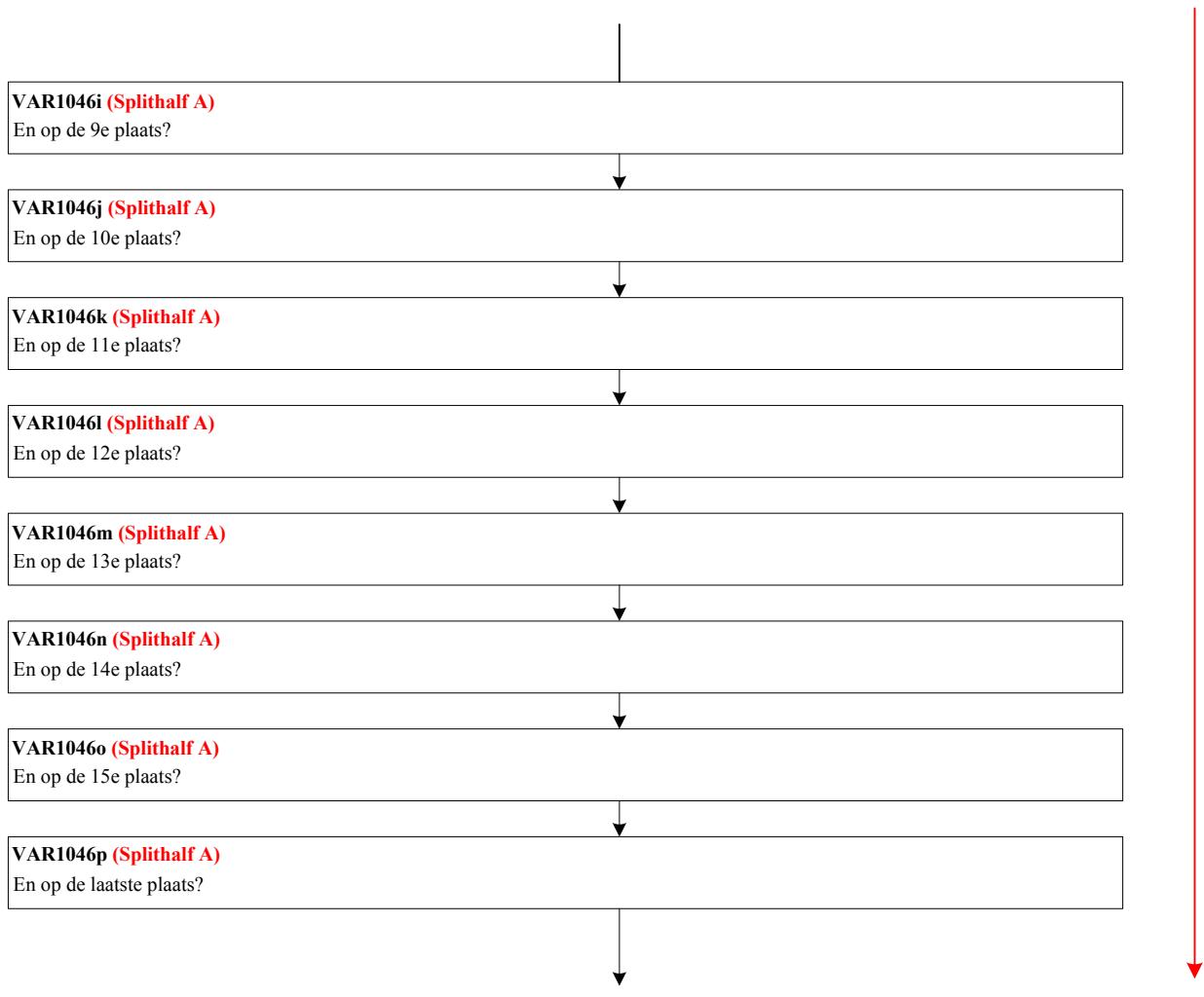
En op de 15^e plaats?

[A...P]

VAR1046P (101) Variant A

En op de laatste plaats?

[A...P]

Intros (Splithalf B)

>> ENQ: Overhandig KAART 4 (Groen).<<

In de politiek is het niet altijd mogelijk alles te bereiken wat men graag zou willen. Ik noem nu enkele politieke doelen. Wilt u aan de hand van deze kaart aangeven hoe belangrijk u deze doelen vindt. Hierbij staat 1 voor ‘zeer onbelangrijk’ en 10 voor ‘zeer belangrijk’?

>>ENQ: toets <1> om verder te gaan.<<

VAR1046As (86) Variant B

Orde handhaven?

[1..10]

VAR1046Bs (87) Variant B

De politieke inspraak van de burgers vergroten?

[1..10]

VAR1046Cs (88) Variant B

Prijsstijgingen tegengaan?

[1..10]

VAR1046Ds (89) Variant B

De vrijheid van meningsuiting beschermen?

[1..10]

VAR1046Es (90) Variant B

Een hoge mate van economische groei handhaven?

[1..10]

VAR1046Js (95) Variant B

De strijd tegen de misdaad?

[1..10]

VAR1046Ks (96) Variant B

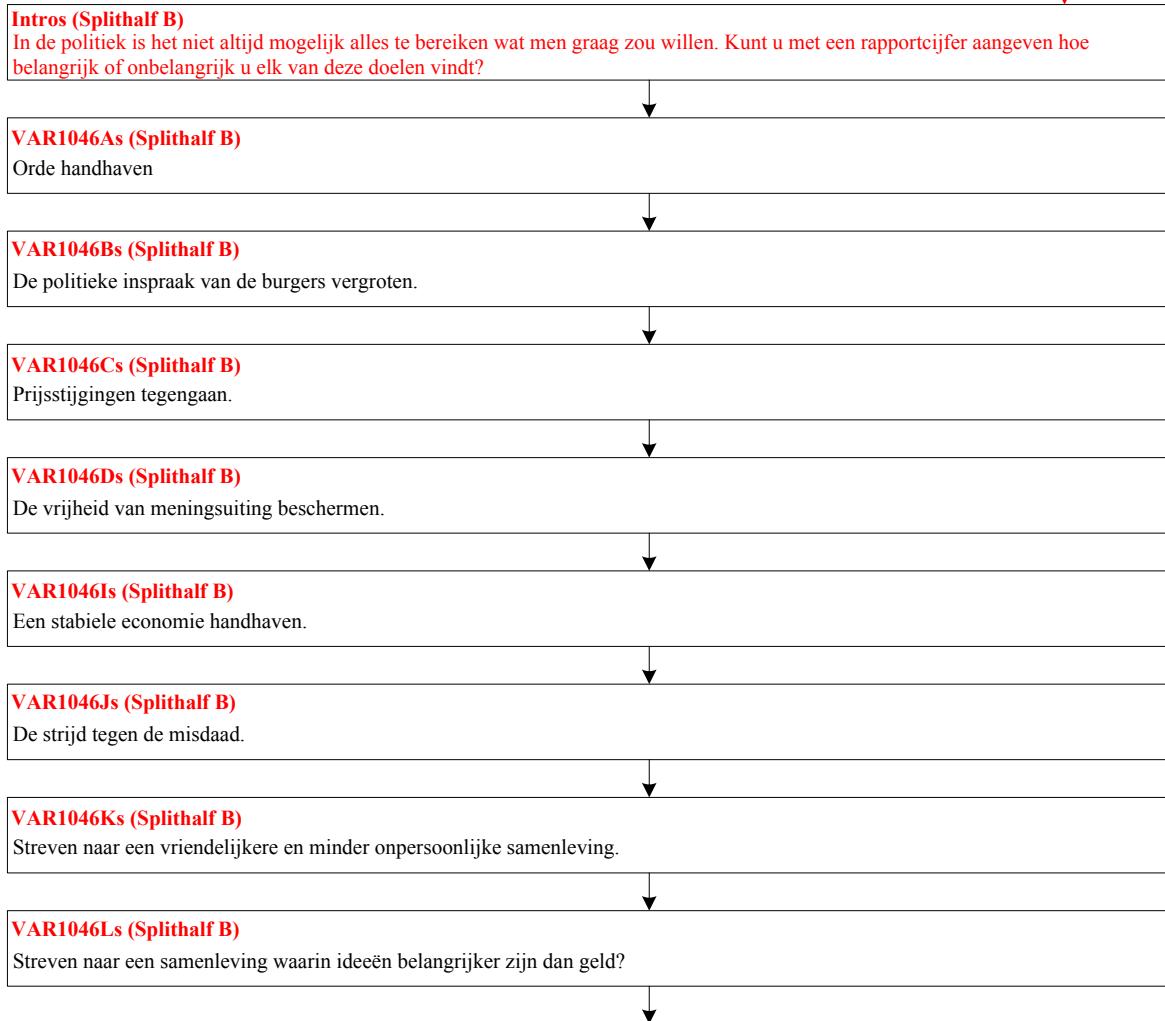
Streven naar een vriendelijker en minder onpersoonlijke samenleving?

[1..10]

VAR1046Ls (97) Variant B

Streven naar een samenleving waarin ideeën belangrijker zijn dan geld?

[1..10]

VAR1046Ms (98) Variant B

Er voor zorgen dat de werkloosheid sterk verminderd?
[1..10]

VAR1046Ns (99) Variant B

Bestrijden van milieuverontreiniging?
[1..10]

VAR1046Os (100) Variant B

Het op peil houden van de sociale zekerheid?
[1..10]

VAR1046Ps (101) Variant B

Zorgen voor een goede opvang van immigranten, zoals Turken, Marokkanen en Surinamers?
[1..10]

VAR1046Ms (Splithalf B)

Er voor zorgen dat de werkloosheid sterk verminderd.

VAR1046Ns (Splithalf B)

Bestrijden van milieuverontreiniging.

VAR1046Os (Splithalf B)

Het op peil houden van de sociale zekerheid.

VAR1046Ps (Splithalf B)

Zorgen voor een goede opvang van (allochtone) immigranten, zoals Turken, Marokkanen en Surinamers.

ENDBLOK

Blok 7. Misdaad

VAR687 (102) Variant A

Nu een aantal vragen over misdaad in Nederland.

Bent u van mening dat de **misdaad** in Nederland de laatste tijd toeneemt, gelijk blijft of afneemt?

1. Neemt toe	[Toename]
2. Blijft gelijk	[Gelijk]
3. Neemt af	[Afname]

VAR687s (102) Variant B

Nu iets over criminaliteit.

Bent u van mening dat de **criminaliteit** in Nederland de laatste tijd toeneemt, gelijk blijft of afneemt?

1. Neemt toe	[Toename]
2. Blijft gelijk	[Gelijk]
3. Neemt af	[Afname]

VAR689 (103) Variant A

Vindt u dat de misdaad in Nederland een echt probleem aan het worden is, of vindt u dat het er normaal gesproken bij hoort?

1. Echt probleem	[Probleem]
2. Hoort erbij	[HrtErbij]

VAR689s (103) Variant B

Vindt u dat de criminaliteit in Nederland een echt probleem aan het worden is, of vindt u dat het er normaal gesproken bij hoort?

1. Echt probleem	[Probleem]
2. Hoort erbij	[HrtErbij]

VAR953 (104)

Worden misdaden in Nederland over het algemeen te zwaar, te licht of juist goed bestraft?

1. Te zwaar	[TeZwaar]
2. Te licht	[TeLicht]
3. Juist goed	[JstGoed]
4. Geen mening	[GeenMen]

IntSDQ

>> ENQ: Geef de laptop aan O.P. en leg uit hoe het invullen van de vragen in zijn werk gaat.

Toets <1> om verder te gaan. <<

De volgende vragen zijn nogal persoonlijk van aard. Daarom wil ik u vragen of u de antwoorden op deze vragen zelf intoetst in de computer.

VAR1265 (105)

Worden misdadigers naar uw indruk tegenwoordig strenger gestraft dan tien jaar geleden?

1. Strenger gestraft	[Strenger]
2. Even streng gestraft	[EvenStrng]
3. Lichter gestraft	[Lichter]
4. Weet niet	[WeetNiet] [NODK]

Alle respondenten

VAR687 en VAR687s (Splithalf)

Bent u van mening dat de misdaad in Nederland de laatste tijd toeneemt, gelijk blijft of afneemt?

VAR689 en VAR689s (Splithalf)

Vindt u dat de misdaad in Nederland een echt probleem aan het worden is, of vindt u dat het er normaal gesproken bij hoort?

VAR953

Worden misdaden in Nederland over het algemeen te zwaar, te licht of juist goed bestraft?

INTSDQ

De volgende vragen zijn nogal persoonlijk van aard. Daarom wil ik u vragen of u de antwoorden op deze vragen zelf inlaat in deze computer?

VAR1265

Worden misdadijers naar uw indruk tegenwoordig strenger gestraft dan tien jaar geleden?

NODK

VAR351 (106) Variant A

In welke mate bent u het eens of oneens met de volgende beweringen?

Het zou misschien goed zijn als voor bepaalde misdaden de doodstraf weer zou worden ingevoerd.

1. Sterk mee eens	[StMEens]
2. Mee eens	[MEens]
3. Noch mee eens, noch mee oneens	[NochNoch]
4. Mee oneens	[MOneens]
5. Sterk mee oneens	[StMOneens]
6. Geen mening	[GeenMen]

VAR351s (106) Variant B

In welke mate bent u het eens of oneens met de volgende beweringen?

Het zou goed zijn als voor bepaalde misdaden de doodstraf weer zou worden ingevoerd.

1. Sterk mee eens	[StMEens]
2. Mee eens	[MEens]
3. Noch mee eens, noch mee oneens	[NochNoch]
4. Mee oneens	[MOneens]
5. Sterk mee oneens	[StMOneens]
6. Geen mening	[GeenMen]

VAR595 (107)

In ons land kan **iedereen** erop rekenen dat de rechter zijn of haar zaak onbevoordeeld zal behandelen.

1. Sterk mee eens	[StMEens]
2. Mee eens	[MEens]
3. Noch mee eens, noch mee oneens	[NochNoch]
4. Mee oneens	[MOneens]
5. Sterk mee oneens	[StMOneens]
6. Geen mening	[GeenMen]

Afsluit

Dit was de laatste vraag om zelf in te vullen. Als u nu een 1 intoetst worden de gegevens opgeslagen en kunnen de antwoorden op de vragen niet meer op het beeldscherm verschijnen. Toets s.v.p. 1 en geef de computer weer terug aan de interviewer.

1. Verder

Overgang

>> ENQ: Toets <1> om verder te gaan. <<

VAR351 en VAR351s (Splithalf)

In welke mate bent u het eens of oneens met de volgende beweringen?
Het zou misschien goed zijn als voor bepaalde misdaden de doodstraf weer zou worden ingevoerd.

VAR595

In ons land kan eenieder erop rekenen dat de rechter zijn of haar zaak onbevoordeeld zal behandelen.

Afsluit

Overgang

>> ENQ: Toets <1> om verder te gaan <<

ENDBLOK

Blok 8. Verlenen van Hulp en Morele Kwesties

VAR1347 (108)

De volgende vragen gaan over het verlenen van hulp aan anderen.

Ik noem nu een aantal manieren waarop mensen hulp kunnen verlenen aan anderen. Wilt u telkens aangeven hoe waarschijnlijk het is dat u dit zou doen?

Voor de post of de planten zorgen als een bekende uit uw buurt met vakantie is. Zou u dit: →

1. beslist niet doen,	[BeslNiet]
2. waarschijnlijk niet doen,	[WaarNiet]
3. waarschijnlijk wel doen,	[WaarWel]
4. beslist wel doen,	[BeslWel]
5. of doet u dit al?	[Doeal]

VAR1348 (109)

Af en toe de boodschappen doen voor een bekende uit de buurt als hij/zij hulp nodig heeft. Zou u dit: →

1. beslist niet doen,	[BeslNiet]
2. waarschijnlijk niet doen,	[WaarNiet]
3. waarschijnlijk wel doen,	[WaarWel]
4. beslist wel doen,	[BeslWel]
5. of doet u dit al?	[Doeal]

VAR1349 (110)

En vaak de boodschappen doen voor een bekende uit de buurt als hij/zij hulp nodig heeft?

1. Beslist niet doen	[BeslNiet]
2. Waarschijnlijk niet doen	[WaarNiet]
3. Waarschijnlijk wel doen	[WaarWel]
4. Beslist wel doen	[BeslWel]
5. Doet dit al	[Doeal]

VAR1350 (111)

En een bekende uit uw buurt helpen bij huishoudelijk werk zoals schoonmaken wanneer hij/zij hulp nodig heeft?

1. Beslist niet doen	[BeslNiet]
2. Waarschijnlijk niet doen	[WaarNiet]
3. Waarschijnlijk wel doen	[WaarWel]
4. Beslist wel doen	[BeslWel]
5. Doet dit al	[Doeal]

VAR1335 (112)

Nu volgt een aantal stellingen over het geven of ontvangen van hulp vanwege gezondheidsproblemen. Kunt u aangeven in welke mate u het met deze stellingen eens of oneens bent?

Als mensen vanwege een langdurige ziekte of beperking hulp nodig hebben moeten zij deze hulp zoveel mogelijk van familie, vrienden of buren krijgen. Bent u het hier:->

1. helemaal mee eens,	[HlmMEens]
2. mee eens,	[MEens]
3. niet mee eens, niet mee oneens,	[NietNiet]
4. mee oneens,	[MOneens]
5. of helemaal mee oneens?	[HlmMOnee]

VAR1351 (113)

Mensen die langdurige hulp nodig hebben, hebben recht op professionele hulp, ook als familie, vrienden of buren voor hen kunnen zorgen. Bent u het hier:->

1. helemaal mee eens,	[HlmMEens]
2. mee eens,	[MEens]
3. niet mee eens, niet mee oneens,	[NietNiet]
4. mee oneens,	[MOneens]
5. of helemaal mee oneens?	[HlmMOnee]

Alle respondenten

VAR1347

Ik noem nu een aantal manieren waarop mensen hulp kunnen verlenen aan anderen.
Voor de post of de planten te zorgen als een bekende uit uw buurt met vakantie is?

VAR1348

Af en toe boodschappen doen voor een bekende uit uw buurt als hij/zij hulp nodig heeft.

VAR1349

Vaak boodschappen doen voor een bekende uit uw buurt als hij/zij hulp nodig heeft.

VAR1350

En een bekende uit uw buurt helpen bij huishoudelijk werk zoals schoonmaken wanneer hij/zij hulp nodig heeft?

VAR1335

Als mensen vanwege een langdurige ziekte of beperking hulp nodig hebben moeten zij deze hulp zoveel mogelijk van familie, vrienden of buren krijgen.

VAR1351

Mensen die langdurige hulp nodig hebben, hebben recht op professionele hulp, ook als familie, vrienden of buren voor hen kunnen zorgen.

VAR1352 (114)

Kinderen hebben de plicht om voor hun ouders te zorgen als deze hulp nodig hebben?

1. Helemaal mee eens	[HlmMEens]
2. Mee eens	[MEens]
3. Niet mee eens, niet mee oneens	[NietNiet]
4. Mee oneens	[MOneens]
5. Helemaal mee oneens	[HlmMOnee]

VAR1353 (115)

Buren hebben de plicht om voor hun buren te zorgen als die hulp nodig hebben?

1. Helemaal mee eens	[HlmMEens]
2. Mee eens	[MEens]
3. Niet mee eens, niet mee oneens	[NietNiet]
4. Mee oneens	[MOneens]
5. Helemaal mee oneens	[HlmMOnee]

VAR1354 (116)

Als ik zelf hulp nodig heb, zou ik graag hulp willen van familie, vrienden of buren?

1. Helemaal mee eens	[HlmMEens]
2. Mee eens	[MEens]
3. Niet mee eens, niet mee oneens	[NietNiet]
4. Mee oneens	[MOneens]
5. Helemaal mee oneens	[HlmMOnee]

VAR347 (117) Variant A

En dan willen we nu een paar stellingen en vragen voorleggen over morele kwesties.

Het moet mogelijk zijn dat een vrouw zonder meer abortus kan laten uitvoeren als zij dat wenst. Bent u het hier: →

1. sterk mee eens,	[StrkMEens]
2. mee eens,	[MEens]
3. noch mee eens, noch mee oneens,	[NochNoch]
4. mee oneens,	[MOneens]
5. of sterk mee oneens?	[StrkMOnee]

VAR347s (117) Variant B

En dan willen we nu een paar stellingen en vragen voorleggen over morele kwesties.

Als een vrouw dat wenst moet het voor haar mogelijk zijn om een abortus uit te laten voeren. Bent u het hier:>

1. sterk mee eens,	[StrkMEens]
2. mee eens,	[MEens]
3. noch mee eens, noch mee oneens,	[NochNoch]
4. mee oneens,	[MOneens]
5. of sterk mee oneens?	[StrkMOnee]

VAR544 (118) Variant A

Stel dat een dokter iemand op diens eigen verzoek uit zijn lijden kan helpen door het geven van een spuitje, moet hij dat dan volgens u wel geven, niet geven of hangt dat er van af?

1. Wel geven	[WelGev]
2. Niet geven	[NietGev]
3. Hangt ervan af	[HangtAf]

VAR544s (118) Variant B

Stel dat een dokter iemand op diens eigen verzoek uit zijn lijden kan helpen door het geven van een injectie, moet hij dat dan volgens u wel geven, niet geven of hangt dat er van af?

1. Wel geven	[WelGev]
2. Niet geven	[NietGev]
3. Hangt ervan af	[HangtAf]

VAR1352

Kinderen hebben de plicht om voor hun ouders te zorgen als deze hulp nodig hebben?

VAR1353

Buren hebben de plicht om voor hun buren te zorgen als die hulp nodig hebben?

VAR1354

Als ik zelf hulp nodig heb, zou ik beslist geen hulp willen van familie, vrienden of buren?

VAR347 en VAR347s (Splithalf)

Het moet mogelijk zijn dat een vrouw zonder meer abortus kan laten uitvoeren als zij dat wenst. Bent u het hier: →

VAR544 en Var544s (Splithalf)

Stel dat een dokter iemand op diens eigen verzoek uit zijn lijden kan helpen door het geven van een spuitje, moet hij dat dan volgens u wel geven, niet geven of hangt dat er van af?

VAR1355 (119)

Vindt u dat mensen het recht moeten hebben om zichzelf te doden als ze dat willen. Is dat:->

- 1. ja, altijd,
- 2. ja, in sommige situaties
- 3. of nee, nooit?

[JaAltyd]
[JaSoms]
[Nooit]

VAR757B\ M41 (120)

Moeten homoseksuele paren dezelfde rechten krijgen als heteroseksuele paren bij het adopteren van kinderen?

- 1. Ja
- 2. Nee

[Ja]
[Nee]

VAR1318 (121) Variant A

Homoseksuele paren kunnen tegenwoordig officieel met elkaar trouwen. Vindt u dat een goede zaak, een slechte zaak of maakt het u niet uit?

- 1. Een goede zaak
- 2. Een slechte zaak
- 3. Maakt me niet uit

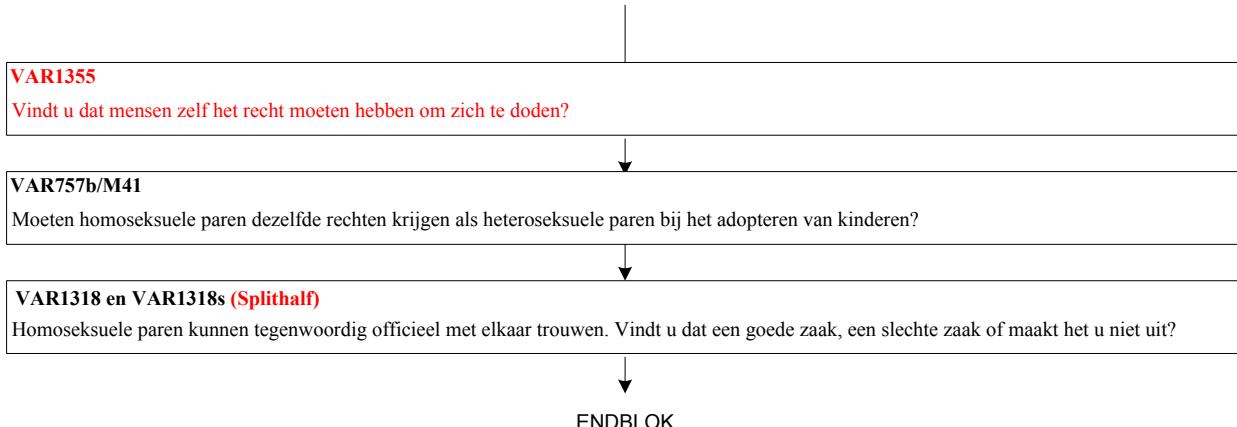
[GoedeZk]
[SlechtZk]
[MktNUit]

VAR1318s (121) Variant B

Wat vindt u ervan dat homoseksuele paren officieel met elkaar kunnen trouwen. Vindt u dat een goede zaak, een slechte zaak of maakt het u niet uit?

- 1. Een goede zaak
- 2. Een slechte zaak
- 3. Maakt me niet uit

[GoedeZk]
[SlechtZk]
[MktNUit]

Blok 9. Positie van de vrouw

IntSDQ

>> ENQ: Geef de laptop aan O.P. en leg uit hoe het invullen van de vragen in zijn werk gaat.
Toets <1> om verder te gaan. <<

De volgende vragen kunnen persoonlijk van aard zijn. Daarom wil ik u vragen of u de antwoorden op deze vragen zelf intoetst in de computer.

VAR844 (122) Variant A

De volgende vragen gaan over de positie van de vrouw.

Er volgt nu weer een aantal stellingen. Wilt u telkens aangeven in welke mate u het met deze stellingen eens of oneens bent?

Man en vrouw moeten huishoudelijk werk gelijk onder elkaar verdelen.

1. Volkomen mee eens	[VlkMEens]
2. In grote lijnen mee eens	[GrtMEens]
3. Nog mee eens, noch mee oneens	[NochNoch]
4. Eigenlijk niet mee eens	[NtMEens]
5. Helemaal niet mee eens	[HlmNMEens]
6. Geen mening	[GeenMen]

VAR844s (122) Variant B

De volgende vragen gaan over de positie van de vrouw.

Er volgt nu weer een aantal stellingen. Wilt u telkens aangeven in welke mate u het met deze stellingen eens of oneens bent?

Man en vrouw moeten huishoudelijk werk gelijk onder elkaar verdelen.

1. Helemaal mee eens	[HlmMEens]
2. Mee eens	[MEens]
3. Niet mee eens, niet mee oneens	[NietNiet]
4. Mee oneens	[MOneens]
5. Helemaal mee oneens	[HlmMOnee]
6. Geen mening	[GeenMen]

VAR846 (123) Variant A

Man en vrouw moeten betaald werk gelijk onder elkaar verdelen.

1. Volkomen mee eens	[VlkMEens]
2. In grote lijnen mee eens	[GrtMEens]
3. Nog mee eens, noch mee oneens	[NochNoch]
4. Eigenlijk niet mee eens	[NtMEens]
5. Helemaal niet mee eens	[HlmNMEens]
6. Geen mening	[GeenMen]

VAR846s (123) Variant B

Man en vrouw moeten betaald werk gelijk onder elkaar verdelen.

1. Helemaal mee eens	[HlmMEens]
2. Mee eens	[MEens]
3. Niet mee eens, niet mee oneens	[NietNiet]
4. Mee oneens	[MOneens]
5. Helemaal mee oneens	[HlmMOnee]
6. Geen mening	[GeenMen]

Alle respondenten

IntSDQ

De volgende vragen zijn nogal persoonlijk van aard. Daarom wil ik u vragen of u de antwoorden op deze vragen zelf intoetst in de computer

VAR844 en VAR844s (Splithalf)

Man en vrouw moeten huishoudelijk werk gelijk onder elkaar verdelen.

VAR846 en VAR846s (Splithalf)

Man en vrouw moeten betaald werk gelijk onder elkaar verdelen.

VAR847 (124) Variant A

Man en vrouw moeten de kinderverzorging gelijk verdelen.

1. Volkomen mee eens	[VlkMEens]
2. In grote lijnen mee eens	[GrtMEens]
3. Noch mee eens, noch mee oneens	[NochNoch]
4. Eigenlijk niet mee eens	[NtMEens]
5. Helemaal niet mee eens	[HlmNMEens]
6. Geen mening	[GeenMen]

VAR847s (124) Variant B

Man en vrouw moeten de kinderverzorging gelijk verdelen.

1. Helemaal mee eens	[HlmMEens]
2. Mee eens	[MEens]
3. Niet mee eens, niet mee oneens	[NietNiet]
4. Mee oneens	[MOneens]
5. Helemaal mee oneens	[HlmMOnee]
6. Geen mening	[GeenMen]

VAR594 (125)

Vrouwen moeten vanwege hun achterstand voorrang hebben, bijvoorbeeld bij het krijgen van een baan.

1. Sterk mee eens	[StMEens]
2. Mee eens	[MEens]
3. Noch mee eens, noch mee oneens	[NochNoch]
4. Mee oneens	[MOneens]
5. Sterk mee oneens	[StMOneens]
6. Geen mening	[GeenMen]

VAR1017 (126)

Vrouwenemancipatie is in ons land niet meer nodig, vrouwen en mannen zijn hier immers al gelijkwaardig aan elkaar.

1. Sterk mee eens	[StMEens]
2. Mee eens	[MEens]
3. Noch mee eens, noch mee oneens	[NochNoch]
4. Mee oneens	[MOneens]
5. Sterk mee oneens	[StMOneens]
6. Geen mening	[GeenMen]

VAR357 (127)

Een vrouw is geschikter om kleine kinderen op te voeden dan een man.

1. Sterk mee eens	[StMEens]
2. Mee eens	[MEens]
3. Noch mee eens, noch mee oneens	[NochNoch]
4. Mee oneens	[MOneens]
5. Sterk mee oneens	[StMOneens]
6. Geen mening	[GeenMen]

VAR1307 (128) Variant A

De overheid wil dat zoveel mogelijk vrouwen betaald werk gaan doen. Wat vindt u in het algemeen van dit streven?

1. Goede zaak	[GoedeZk]
2. Het kan me niet schelen	[NtScheiden]
3. Slechte zaak	[SlechteZk]
4. Weet niet	[WeetNiet] [NODK]

VAR1307s (128) Variant B

De overheid wil dat zoveel mogelijk vrouwen betaald werk gaan doen. Wat vindt u van dit streven?

1. Goede zaak	[GoedeZk]
2. Slechte zaak	[SlechteZk]
3. Maakt me niet uit	[MktNtUit]
4. Weet niet	[WeetNiet] [NODK]

VAR847 en VAR847s (Splithalf)

Man en vrouw moeten de kinderverzorging gelijk verdelen.

VAR594

Vrouwen moeten vanwege hun achterstand voorrang hebben, bijvoorbeeld bij het krijgen van een baan.

VAR1017

Vrouwenemancipatie is in ons land niet meer nodig, vrouwen en mannen zijn hier immers al gelijkwaardig aan elkaar.

VAR357

Een vrouw is geschikter om kleine kinderen op te voeden dan een man.

VAR1307 en VAR1307s (Splithalf)

De overheid wil dat zoveel mogelijk vrouwen betaald werk gaan doen. Wat vindt u in het algemeen van dit streven?

NODK

VAR516 (129)

Vindt u het wel bezwaarlijk, niet bezwaarlijk of juist aan te bevelen als in een gezin met kleine kinderen de vrouw een werkkring heeft en haar kind(eren) dan naar de crèche zou(den) moeten?

1. Wel bezwaarlijk	[Bezwaar]
2. Niet bezwaarlijk	[NtBezwaar]
3. Aan te bevelen	[Aanbevel]
4. Weet niet	[WeetNiet] [NODK]

VAR1356 (130)

Dan nu nog twee vragen over de omstandigheden waaronder een vrouw abortus kan ondergaan.

Vindt u het aanvaardbaar of onaanvaardbaar dat een vrouw abortus ondergaat als de kans groot is dat het kind ernstige gebreken heeft?

1. Zeer aanvaardbaar	[ZeerAanv]
2. Aanvaardbaar	[Aanvaardb]
3. Niet aanvaardbaar maar ook niet onaanvaardbaar	[Aanbevel]
4. Onaanvaardbaar	[Onaanv]
5. Zeer onaanvaardbaar	[ZOonaanv]
6. Geen mening	[GeenMeen]

VAR1357 (131)

Vindt u het aanvaardbaar of onaanvaardbaar dat een vrouw abortus ondergaat als de ouders zich financieel geen kinderen meer kunnen veroorloven?

1. Zeer aanvaardbaar	[ZeerAanv]
2. Aanvaardbaar	[Aanvaardb]
3. Niet aanvaardbaar maar ook niet onaanvaardbaar	[Aanbevel]
4. Onaanvaardbaar	[Onaanv]
5. Zeer onaanvaardbaar	[ZOonaanv]
6. Geen mening	[GeenMeen]

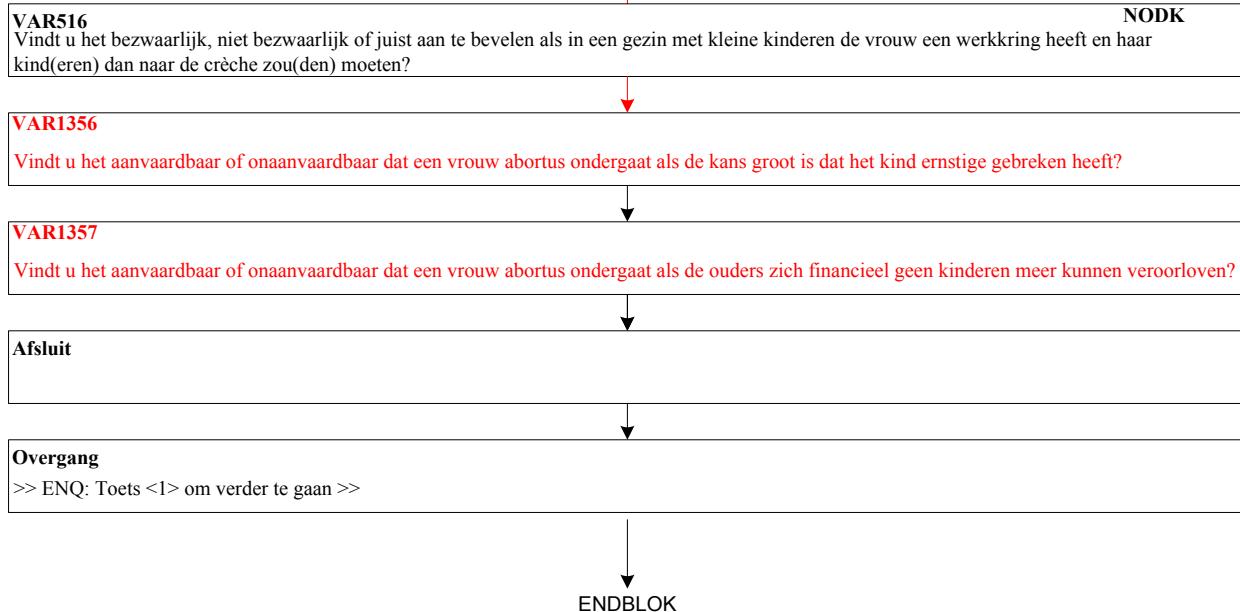
Afsluit

Dit was de laatste vraag om zelf in te vullen. Als u nu een 1 intoetst worden de gegevens opgeslagen en kunnen de antwoorden op de vragen niet meer op het beeldscherm verschijnen. Toets s.v.p. 1 en geef de computer weer terug aan de interviewer.

1. Verder

Overgang

>> ENQ: Toets <1> om verder te gaan. <<

Blok 10. Positie van allochtonen

VAR683B (132) Variant A

We zijn nu bij het laatste onderwerp aangekomen. Dit gaat over de positie van allochtonen.

Wij zouden graag van u willen weten wie er volgens u in een periode van woningschaarste een vrijkomende woning moet krijgen. Is dat: →

1. een gezin van een buitenlander, [BuiGezin]
2. of een Nederlands gezin? [NedGezin]
3. Mag geen verschil maken (niet noemen) [Geen]

VAR683Bs (132) Variant B

We zijn nu bij het laatste onderwerp aangekomen. Dit gaat over de positie van allochtonen.

Wij zouden graag van u willen weten wie er volgens u in een periode van woningschaarste een vrijkomende woning moet krijgen. Is dat: →

1. een gezin van een allochtoon, [AllGezin]
2. een gezin van een autochtoon, [NedGezin]
3. of mag dat geen verschil maken? [Geen]

VAR728B (133) Variant A

Veronderstel dat er twee werknemers zijn, die op alle punten gelijk zijn behalve dat de één een Nederlander is en de ander een buitenlander. Als één van hen ontslagen moet worden omdat het met het bedrijf slecht gaat, wie zou dat volgens u dan moeten zijn: →

1. een buitenlander, [Bui]
2. of een Nederlander? [Ned]
3. Mag geen verschil maken (niet noemen) [Geen]

VAR728Bs (133) Variant B

Veronderstel dat er twee werknemers zijn, die op alle punten gelijk zijn behalve dat de één een autochtoon is en de ander een allochtoon. Als één van hen ontslagen moet worden omdat het met het bedrijf slecht gaat, wie zou dat volgens u dan moeten zijn: →

1. een allochtoon, [Allocht]
2. een autochtoon, [Nederl]
3. of mag dat geen verschil maken? [Geen]

VAR729B (134) Variant A

Veronderstel weer eens dat er twee werknemers zijn, die op alle punten gelijk zijn behalve dat de één een Nederlander is en de ander een buitenlander. Als maar één van beiden in aanmerking kan komen voor promotie, wie zou het dan moeten zijn: →

1. een buitenlander, [Bui]
2. of een Nederlander? [Ned]
3. mag geen verschil maken (niet noemen) [Geen]

VAR729Bs (134) Variant B

Veronderstel weer eens dat er twee werknemers zijn, die op alle punten gelijk zijn behalve dat de één een autochtoon is en de ander een allochtoon. Als maar één van beiden in aanmerking kan komen voor promotie, wie zou het dan moeten zijn: →

1. een allochtoon, [Allocht]
2. een autochtoon, [Nederl]
3. of mag dat geen verschil maken? [Geen]

VAR546 (135)

Stel dat u mensen van een andere etnische achtergrond als naaste buren zou krijgen, zou u daar dan geen enkel bezwaar tegen hebben, zou u het accepteren maar het minder prettig vinden of zou u zich ertegen verzetten?

1. Geen enkel bezwaar [GeenBezw]
2. Accepteren, maar minder prettig [MindPret]
3. Ertegen verzetten [Verzet]
4. Hangt ervan af (niet noemen) [HangtAf]

Alle respondenten

VAR638B en VAR638Bs (Splithalf)

Wij zouden graag van u willen weten wie er volgens u in een periode van woningschaarste een vrijkomende woning moet krijgen. Is dat: →

VAR728B en VAR728Bs (Splithalf)

Veronderstel dat er twee werknemers zijn, die op alle punten gelijk zijn behalve dat de één een Nederlander is en de ander een buitenlander. Als één van hen ontslagen moet worden omdat het met het bedrijf slecht gaat, wie zou dat volgens u dan moeten zijn: →

VAR729B en VAR729Bs (Splithalf)

Veronderstel weer eens dat er twee werknemers zijn, die op alle punten gelijk zijn behalve dat de één een Nederlander is en de ander een buitenlander. Als er maar één van beide in aanmerking kan komen voor promotie wie zou dat dan moeten zijn: →

VAR546

Gesteld dat u mensen van een andere etnische achtergrond als naaste buren zou krijgen, zou u daar dan geen enkel bezwaar tegen hebben, zou u dan accepteren maar het minder prettig vinden of zou u zich ertegen verzetten?

VAR758 (136)

>> ENQ: Let op, indien respondent zelf allochtoon is kan deze vraag gevoelig liggen.

Als OP geen (schoolgaande) kinderen heeft mag worden uitgegaan van hypothetische situatie: "Stel dat ..." <<

En hoe staat u tegenover kinderen van allochtonen in de schoolklas waar ook uw eigen kinderen in zitten. Zou u daar geen enkel bezwaar tegen hebben, zou u het accepteren, maar het minder prettig vinden of zou u zich ertegen verzetten?

1. Geen enkel bezwaar	[GeenBezw]
2. Accepteren, maar minder prettig	[MindPret]
3. Ertegen verzetten	[Verzet]
4. Hangt ervan af (niet noemen)	[HangtAf]

VAR759 (137)

>> ENQ: Let op, indien respondent zelf allochtoon is kan deze vraag gevoelig liggen.

Als OP geen werk of collega's heeft mag worden uitgegaan van hypothetische situatie: "Stel dat ..." <<

En hoe staat u tegenover allochtonen als collega's op het werk. Zou u daar geen enkel bezwaar tegen hebben, zou u het accepteren maar het minder prettig vinden of zou u zich ertegen verzetten?

1. Geen enkel bezwaar	[GeenBezw]
2. Accepteren, maar minder prettig	[MindPret]
3. Ertegen verzetten	[Verzet]
4. Hangt ervan af (niet noemen)	[HangtAf]

VAR1031 (138)

Wat vindt u over het algemeen van het aantal mensen van een andere nationaliteit dat in ons land woont.

Zijn dat er te veel, veel maar niet te veel, of niet veel?

1. Te veel	[TeVeel]
2. Veel, maar niet te veel	[VlNtTeVl]
3. Niet veel	[NtVeel]

VAR758

>> ENQ: Let op indien respondent zelf allochtoon is kan deze vraag gevoelig liggen.
En hoe staat u tegenover kinderen van allochtonen in de schoolklas waar ook uw eigen kinderen in zitten? Zou u daar dan geen enkel bezwaar tegen hebben, zou u het accepteren, maar het minder prettig vinden of zou u zich ertegen verzetten?

VAR759

>> ENQ: Let op indien respondent zelf allochtoon is kan deze vraag gevoelig liggen.
En hoe staat u tegenover allochtonen als collega's op het werk? Zou u daar dan geen enkel bezwaar tegen hebben, zou u het accepteren, maar het minder prettig vinden of zou u zich ertegen verzetten?

VAR1031

Wat vindt u over het algemeen van het aantal mensen van een andere nationaliteit dat in ons land woont. Zijn dat er te veel, veel maar niet te veel, of niet veel.

VAR1103 (139)

>> ENQ.: Overhandig KAART 5. (\$1: (Blauw) \$2: (Groen))<<

Ik noem u nu een aantal redenen waarom mensen uit andere landen in ons land willen komen wonen of werken.
Wilt u aan de hand van deze kaart aangeven in welke mate u vindt dat de Nederlandse overheid al dan niet soepel moet zijn in het afgeven van verblijfsvergunningen aan deze mensen uit andere landen.

Iemand die door de politieke situatie in zijn land persoonlijk bedreigd wordt.

1. Zeer soepel	[ZeerSoep]
2. Enigszins soepel	[EnigSoep]
3. Niet zo soepel	[NietSoep]
4. Helemaal niet afgeven	[HlmNSoep]

VAR1104 (140)

>> ENQ.: Overhandig KAART 5. (\$1: (Blauw) \$2: (Groen))<<

Iemand die door de economische situatie in zijn land, geen of nauwelijks middelen van bestaan heeft. Hoe soepel moet de Nederlandse overheid in dit geval zijn in het afgeven van een verblijfsvergunning?

1. Zeer soepel	[ZeerSoep]
2. Enigszins soepel	[EnigSoep]
3. Niet zo soepel	[NietSoep]
4. Helemaal niet afgeven	[HlmNSoep]

VAR1106 (141)

>> ENQ.: Overhandig KAART 5. (\$1: (Blauw) \$2: (Groen))<<

Een zoon van een hier legaal verblijvende buitenlander die zijn toekomstige vrouw naar Nederland wil laten overkomen. Hoe soepel moet de Nederlandse overheid in dit geval zijn in het afgeven van een verblijfsvergunning?

1. Zeer soepel	[ZeerSoep]
2. Enigszins soepel	[EnigSoep]
3. Niet zo soepel	[NietSoep]
4. Helemaal niet afgeven	[HlmNSoep]

VAR1315A (142)

>> ENQ: Let op, indien respondent zelf allochtoon is kan deze vraag gevoelig liggen. <<

Stel dat u een dochter heeft die zou willen trouwen met een allochtoon. Zou u daar dan geen enkel bezwaar tegen hebben, zou u het accepteren, maar het minder prettig vinden of zou u er zich tegen verzetten?

1. Geen enkel bezwaar	[GeenBezw]
2. Accepteren, maar minder prettig	[MindPrett]
3. Er tegen verzetten	[Verzet]
4. Hangt ervan af (niet noemen)	[HangtAf]

VAR1310 (143)

In Nederland woont een grote groep mensen met een moslimachtergrond. We willen u tot slot een paar uitspraken voorleggen over deze groep. In hoeverre bent u het met de volgende uitspraken eens of oneens?

Muslims kunnen veel bijdragen aan de Nederlandse cultuur. Bent u het hier: →

1. zeer mee eens,	[ZrMEens]
2. mee eens,	[MEens]
3. mee oneens,	[MOneens]
4. of zeer mee oneens?	[ZrMOneens]

VAR1311 (144)

De meeste muslims in Nederland hebben respect voor de cultuur en leefwijze van anderen. Bent u het hier: →

1. zeer mee eens,	[ZrMEens]
2. mee eens,	[MEens]
3. mee oneens,	[MOneens]
4. of zeer mee oneens?	[ZrMOneens]

VAR1312 (145)

De West-Europese leefwijze en die van muslims zijn onverenigbaar. Bent u het hier: →

1. zeer mee eens,	[ZrMEens]
2. mee eens,	[MEens]
3. mee oneens,	[MOneens]
4. of zeer mee oneens?	[ZrMOneens]

(S1) Versie A
(S2) Versie B

VAR1103

Ik noem u nu een aantal redenen waarom mensen uit andere landen in ons land willen komen wonen of werken. Wilt u aan de hand van deze kaart aangeven in welke mate u vindt dat de Nederlandse overheid al dan niet soepel moet zijn in het afgeven van verblijfsvergunningen aan deze mensen uit andere landen.

Iemand die door de politieke situatie in zijn land persoonlijk bedreigd wordt

VAR1104

Iemand die door de economische situatie in zijn land, geen of nauwelijks middelen van bestaan heeft. Hoe soepel moet de Nederlandse overheid in dit geval zijn in het afgeven van een verblijfsvergunning?

VAR1106

Een zoon van een hier legaal verblijvende buitenlander die zijn toekomstige vrouw naar Nederland wil laten overkomen. Hoe soepel moet de Nederlandse overheid in dit geval zijn in het afgeven van een verblijfsvergunning?

VAR1315a

>> ENQ: Let op, indien respondent zelf allochtoon is kan deze vraag gevoelig liggen.

Stel du een dochter heeft die zou willen trouwen met een allochtoon, Zou daar dan geen enkel bezwaar tegen hebben, zou u het accepteren, maar het minder prettig vinden of zou u er zich tegen verzetten?

VAR1310

In hoeverre bent u het met de volgende uitspraken eens of oneens

Moslims kunnen veel bijdragen aan de Nederlandse cultuur. Bent u het hier: →

VAR1311

De meeste moslims in Nederland hebben respect voor de cultuur en de leefwijze van anderen. Bent u het hier: →

VAR1312

De West-Europese leefwijze en die van moslims zijn onverenigbaar. Bent u het hier: →

VAR1313 (146)

Moslimmannen overheersen hun vrouwen. Bent u het hier: →

1. zeer mee eens,	[ZrMEens]
2. mee eens,	[MEens]
3. mee oneens,	[MOneens]
4. of zeer mee oneens?	[ZrMOneens]

VAR1314 (147)

Muslims in Nederland voeden hun kinderen op een autoritaire manier op. Bent u het hier: →

1. zeer mee eens,	[ZrMEens]
2. mee eens,	[MEens]
3. mee oneens,	[MOneens]
4. of zeer mee oneens?	[ZrMOneens]

Vragenlijst Culturele Veranderingen 2010 – Blok 10. Positie van allochtonen

---

VAR1313

Moslimmannen overheersen hun vrouwen. Bent u het hier: ?

VAR1314

Moslims in Nederland voeden hun kinderen op een autoritaire manier op. Bent u het hier: ?

↓
ENDBLOK

Blok 11. Werving SLI

Overhand

Dit waren alle vragen. Bij het onderzoek hoort ook nog een schriftelijke vragenlijst. In deze vragenlijst wordt dieper in gegaan op verschillende aspecten van uw leefsituatie zoals uw woonomstandigheden, contacten met vrienden en kennissen en uw gezondheid.

STEL VAST: wil OP de schriftelijke vragenlijst invullen?

- 1. Ja, OP wil schriftelijke vragenlijst invullen
- 2. Nee, OP wil schriftelijke vragenlijst niet invullen

[DoetMee]

[NietMee]

NrSchrif

>>ENQ: Neem het navolgende WE_ID over op de schriftelijke vragenlijst:

<WE_ID OP>

Toets vervolgens het volgnummer van de schriftelijke vragenlijst in.

De "S" in 1e positie. Gebruik geen spaties.<<

STRING[7]

Controle1

"Het volgnummer dient uit 1 letter en 6 cijfers te bestaan."

Controle2

"Er mogen geen spaties in het volgnummer voorkomen. De voorloop nullen moeten ook worden ingetoetst!"

Controle3

"Het 1e teken moet hoofdletter 'S' zijn. Indien op de vragenlijst een andere letter staat heeft u een verkeerde versie van de papieren vragenlijst!"

Controle4

"Het 1e teken moet hoofdletter 'S' zijn. Indien op de vragenlijst een andere letter staat heeft u een verkeerde versie van de papieren vragenlijst!"

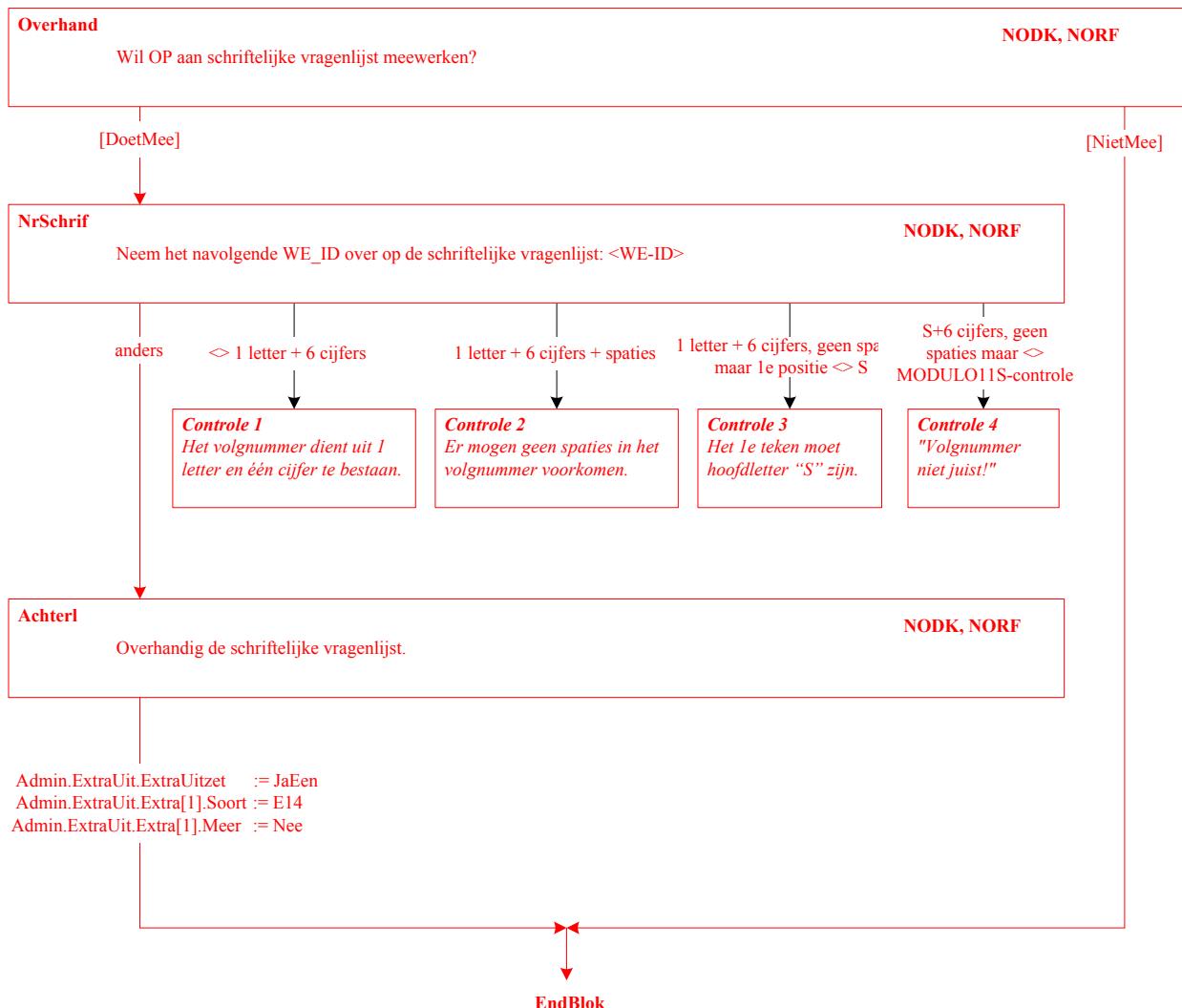
Achterl

>>ENQ: Overhandig de schriftelijke vragenlijst en de retourenvelop.

Benadruk het formulier zo spoedig mogelijk in te vullen en op te sturen.

Toets <1> om verder te gaan.<<

Lft_OP ≥ 18

Blok 12: RAS

RAS

(\$1: Dit waren alle vragen.)

Het CBS zou (\$2: ook) graag de mogelijkheid hebben om bij een aantal mensen na te gaan hoe de gesprekken voor dit onderzoek zijn verlopen. Mogen wij u daar eventueel (\$3: wel) voor bellen?

- 1. Ja
- 2. Nee
- 3. N.v.t., telefonisch niet bereikbaar

[Ja]
[Nee]
[NVT]

Controlltell

STEL VAST: Is het onderstaande telefoonnummer correct?

Telnr: <NAW.Telnummer1>

- 1. Ja
- 2. Nee

[Ja]
[Nee]

Telnr1

STEL VAST: Wat is het telefoonnummer?

[TTelnr]

Controle 1

Telefoonnummer is niet volledig (minder dan 10 cijfers).

Controle 2

Eerste cijfer van telefoonnummer moet 0 zijn

CtrNaam

>> ENQ.: Bij twijfel, kies 'Ja'. <<

STEL VAST: Zijn de voorletters en naam van OP correct?

<NAW.Voorletters> <NAW.Naam>

- 1. Ja, naam en voorletters correct
- 2. Nee, voorletter(s) niet correct
- 3. Nee, naam niet correct
- 4. Nee, naam en voorletter(s) niet correct

[Ja]
[NeeVoorl]
[NeeNaam]
[NeeAlles]

Voorlett

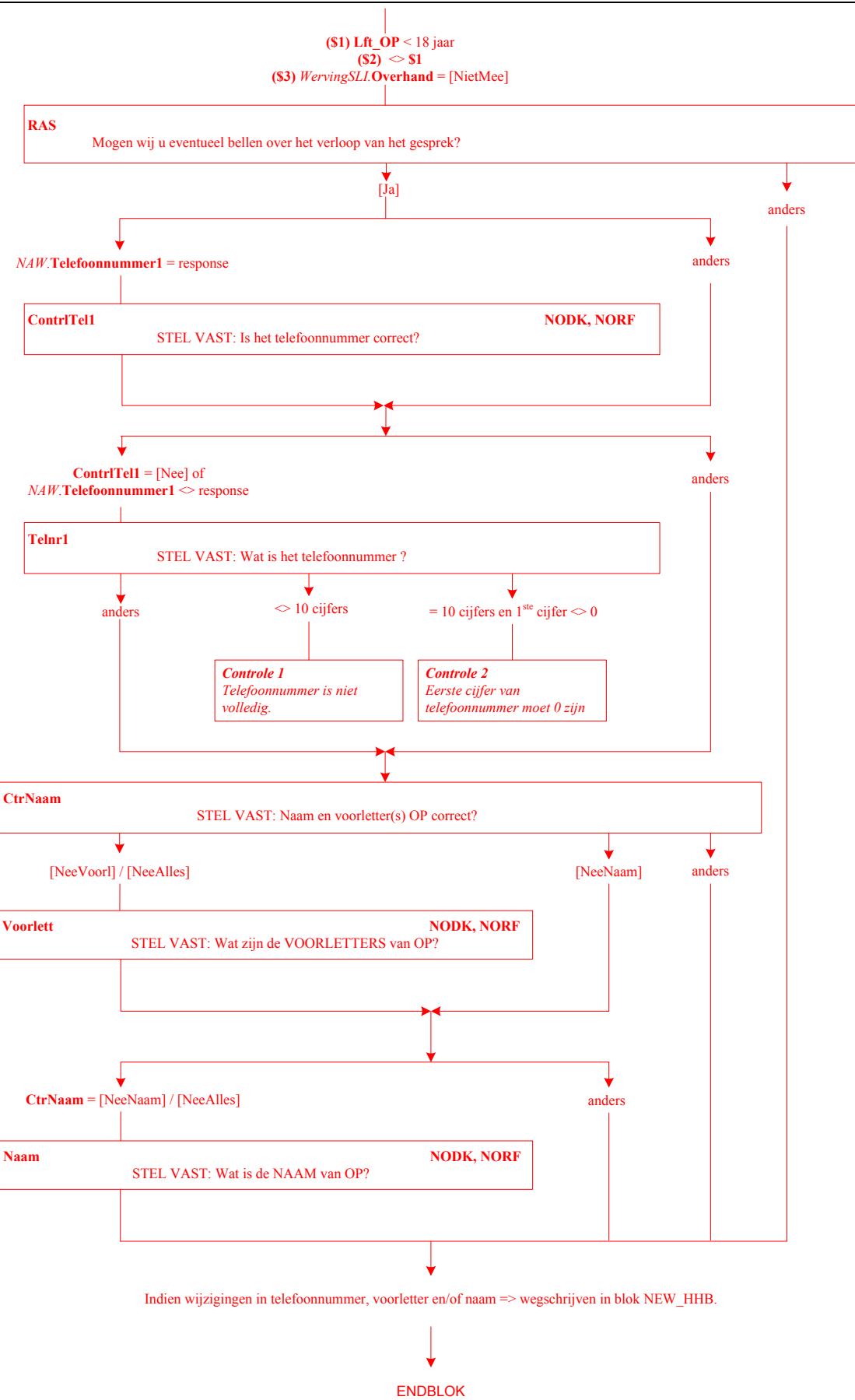
STEL VAST: Wat zijn de VOORLETTERS van OP?

STRING[5]

Naam

STEL VAST: Wat is de NAAM van OP

STRING[40]?

Blok 13. Afsluiting

Peilaf

Hartelijk bedankt voor uw medewerking.

>> ENQ: Toets <1> om het interview af te sluiten. <<

Afsluiten?

1. Ja

Vragenlijst Culturele Veranderingen 2010 – Blok 13. Afsluiting

---

Peilaf

Dit waren alle vragen voor dit onderzoek. Hartelijk dank voor uw medewerking.
>> ENQ: Toets <1> om het interview af te sluiten <<

ENDBLOK

Blok 14. Indruk vraaggesprek

VAR900K (1)

>> ENQ: De rest van de vragen door de enquêteur in te vullen zonder de hulp van de respondent. <<

Wat is uw eigen indruk van het vraaggesprek?

De ondervraagde vond de vragen over het algemeen:

1. Erg moeilijk	[ErgMoei]
2. Nogal moeilijk	[NogalMoe]
3. Moeilijk noch makkelijk	[NochNoch]
4. Nogal makkelijk	[NogalMak]
5. Erg makkelijk	[ErgMak]

VAR900L (2)

Wat vindt u zelf van de duur van het vraaggesprek?

1. Veel te lang	[VeeLang]
2. Te lang	[TeLang]
3. Niet te lang	[NietLang]

VAR548 (3)

Waren er tijdens het vraaggesprek anderen aanwezig die het gesprek volgden?

1. Ja	[Ja]
2. Nee	[Nee]

VAR5504 (4)

Maakte(n) deze soms opmerkingen of werd er op een andere wijze gereageerd? Met andere woorden: had u de indruk dat de ondervraagde werd beïnvloed?

1. Ja	[Ja]
2. Nee	[Nee]

Vragenlijst Culturele Veranderingen 2010 – Blok 14. Indruk vraaggesprek

---

VAR900k

>> ENQ: De rest van de vragen door de enquêteur in te vullen zonder hulp van de respondent.

Wat is uw eigen indruk van het vraaggesprek?

De ondervraagden vonden de vragen over het algemeen:

VAR900l

Wat vindt uzelf van de duur van het vraaggesprek?

VAR548

Waren er tijdens het vraaggesprek anderen aanwezig die het gesprek volgden?

VAR548 = [Ja]

VAR548 = [Nee]/wn/wg

VAR5504

Maakte(n) deze soms opmerkingen of werd er op een andere wijze gereageerd?

Met andere woorden: had u de indruk dat de ondervraagde werd beïnvloed?

ENDBLOK